

Verksamhetsinformation till socialnämnden

Information

Helena Broberg, förvaltningsjurist, leder gruppdiskussioner kring sekretess och jäv.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från socialförvaltningen, 2024-10-17

Maria Klarin
Nämndsekreterare

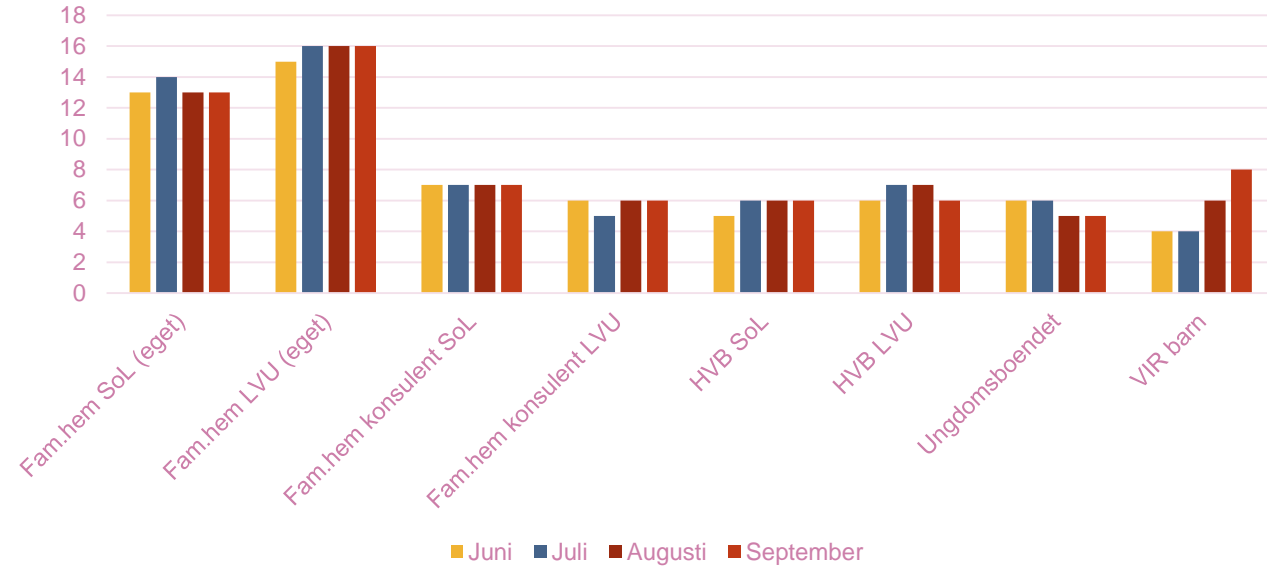
Personalkostnader jan-sep

Resultat per månad personalkostnader (tkr)	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Totalt
Utfall 2024	-65 689	-64 251	-62 468	-64 800	-63 501	-73 732	-73 743	-75 120	-68 356	-611 660
Budget 2024	-67 404	-66 323	-64 470	-64 718	-67 536	-70 508	-72 554	-74 292	-69 428	-617 233
Resultat	1 715	2 072	2 002	-82	4 035	-3 224	-1 189	-829	1 072	5 573

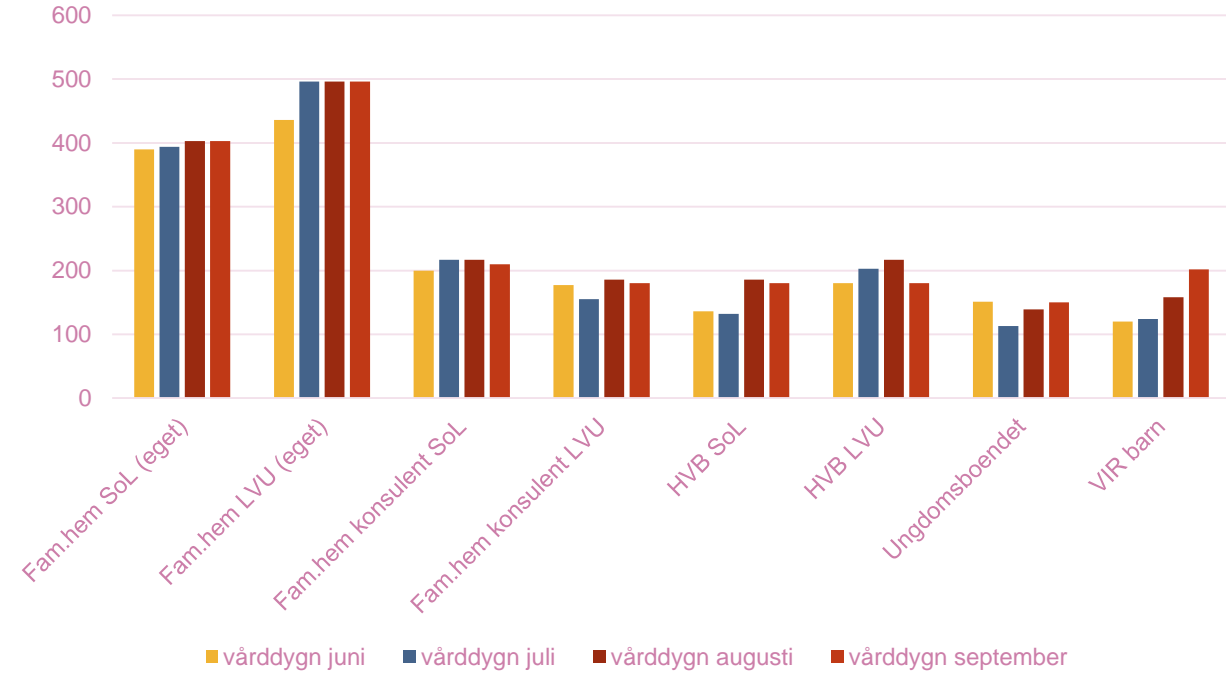
Prognos per verksamhetsområde

Resultat per verksamhetsområde (tkr)	Prognos 2024	Budget 2024	Prognos- avvikelse
	Netto	Netto	Netto
Äldreboende	-283 971	-280 947	-3 024
Hemstöd	-83 401	-85 649	2 248
Funktionsnedsättning	-218 270	-223 674	5 404
IFO	-237 839	-223 933	-13 906
Hälso och sjukvård	-105 260	-102 017	-3 243
Förvaltningsgemensamt	-45 874	-59 040	13 166
Resultat	-974 616	-975 260	644

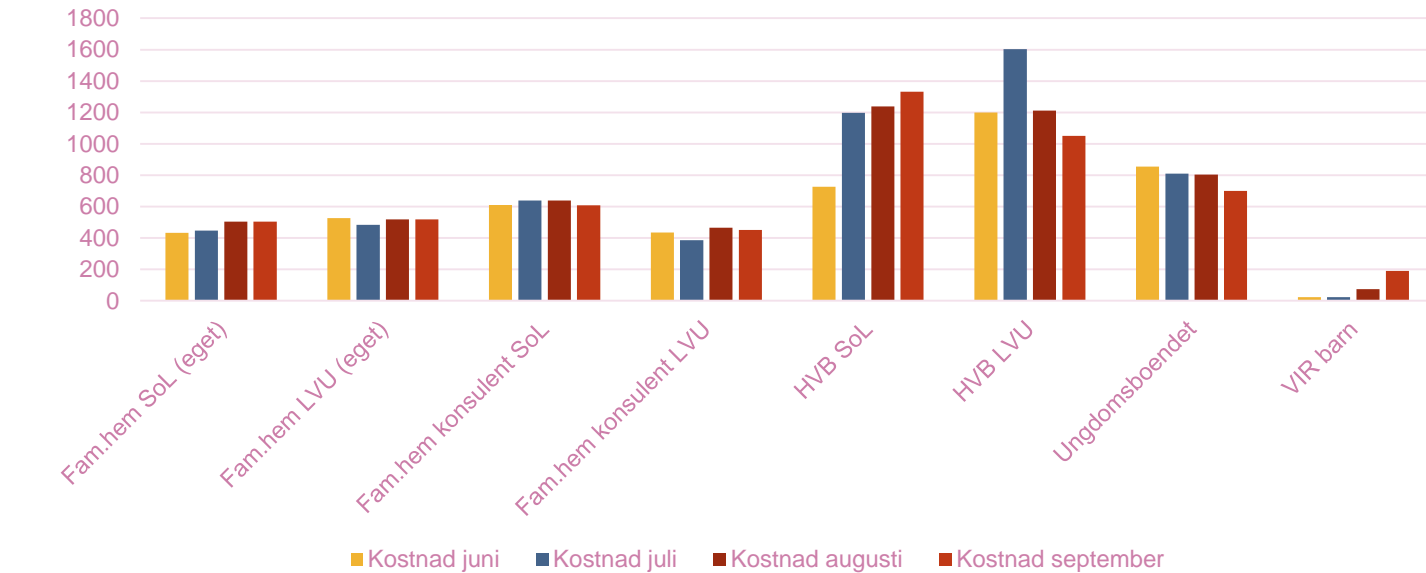
Placeringar barn

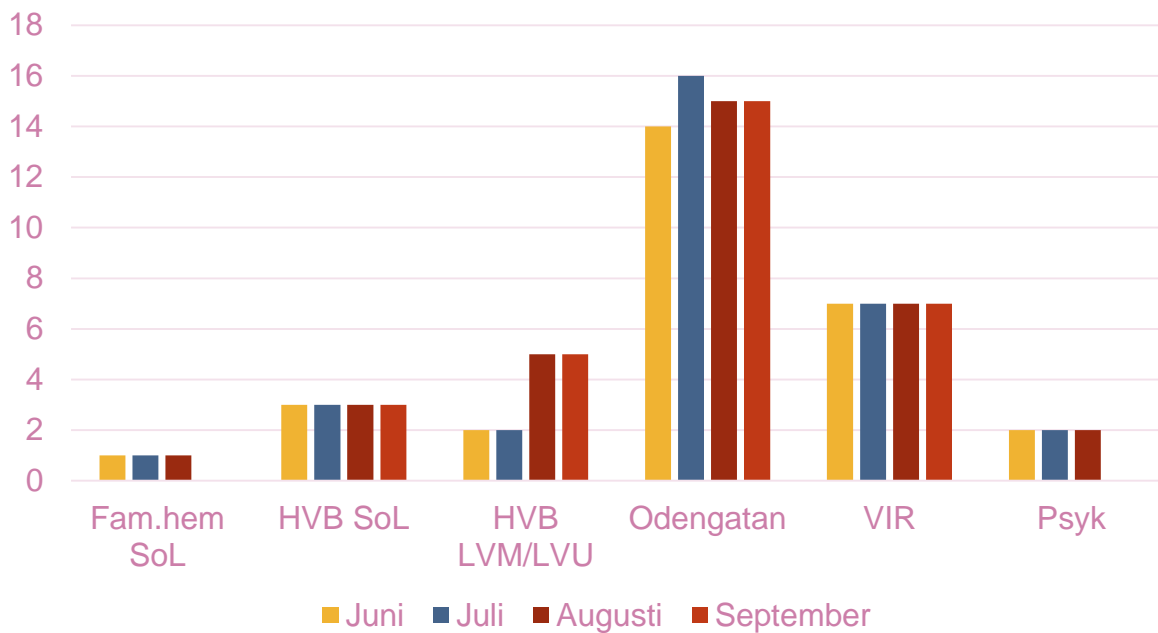
Vård dygn barn

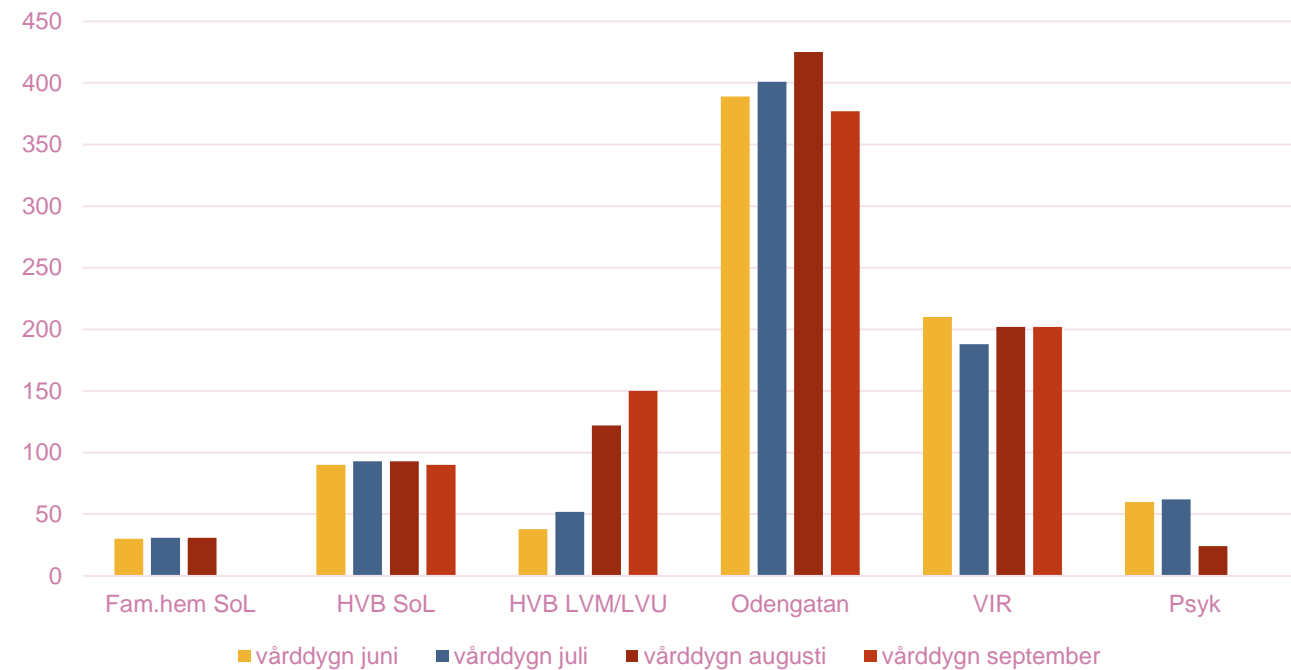
Kostnad barn

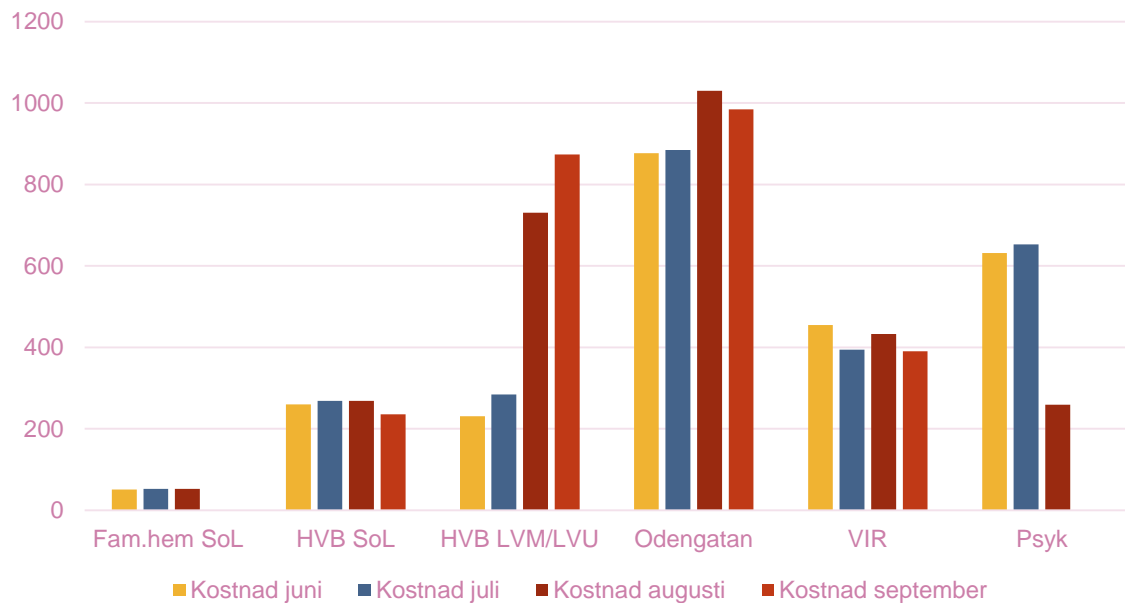
Placeringar vuxen

Vårddygn vuxen

Kostnad vuxen

KRAFT som permanent verksamhet inom socialförvaltningen

Förslag till beslut

- 1 Socialnämnden beslutar att KRAFT från och med 2025-01-01 blir en ordinarie verksamhet bestående av två grupper som riktar sig till barn och ungdomar i årskurs 1 till 9.

Sammanfattning

För att nå framgång för barn och unga med en omfattande problematik krävs att skola och socialtjänst samarbetar. Sedan augusti 2022 har verksamheten KRAFT bedrivits i projektform i samarbete mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. Inom ramen för KRAFT har insatser erbjudits parallellt i form av särskild undervisningsgrupp samt familjebehandling. Personal från de båda förvaltningarna arbetar tillsammans i den dagliga verksamheten. En utvärdering av KRAFT genomförd under hösten 2023 visade på goda resultat. Projektiden löpte ut december 2023. Verksamheten fick tillskott i form av strategiska utvecklingsmedel under 2024.

Barn- och utbildningsnämnden har i mars 2024 fattat ett inriktningsbeslut med förslag om att KRAFT ska bli permanent med ett utökat antal platser och utökat åldersspann till att omfatta elever i årskurs 1 till 9. Socialförvaltningen delar den bedömningen och föreslår att KRAFT ska bli en ordinarie verksamhet med två grupper som riktar sig till barn och ungdomar i årskurs 1 till 9. Finansiering bedöms kunna ske inom befintlig budget.

Bakgrund

Många barn och ungdomar har omfattande behov som kräver insatser både i skolan och på hemmaplan. För att nå framgång krävs ofta att skola och socialtjänst samarbetar tätt. Som ett led i att nå dessa barn och ungdomar startades verksamheten KRAFT som sedan augusti 2022 bedrivits i projektform i samverkan mellan Barn- och Utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen. Verksamheten består av två delar, barnet har sin skolgång i en särskild undervisningsgrupp parallellt med att familjen har

insats i form av familjebehandling. KRAFT:s huvuduppdrag är att undvika extern placering, öka måluppfyllelse i skolan, öka skolnärvaron samt öka kommunikationen och stärka relationerna inom familjen.

I den särskilda undervisningsgruppen arbetar två lärare och två elev-/studieassistenter. Det finns sex elevplatser för barn i årskurserna 4-9 och undervisningen anpassas utifrån elevens behov. Hemskolan behåller ansvaret för barnet under insatsen och ska tillsammans med KRAFT planera för en återgång till hemskolan efter KRAFT. Parallellt genomför två familjebehandlare familjebehandling med både ungdomarna och deras föräldrar utifrån genomförandeplan. Inriktningen på familjebehandlingen anpassas efter varje ungdoms och familjs behov. Insatserna genomförs parallellt i 6 månader. Ansökan till KRAFT hanteras av ett konsultationsteam bestående av representanter från skola och socialtjänst.

En större utvärdering genomfördes av verksamhetsutvecklare under hösten 2023. Utvärderingen visade på goda resultat men också förslag på förbättringsområden, avseende bland annat rutiner/processer och målgrupp. Se bilagd utvärdering för mer information. Den ursprungliga projektiden löpte ut i december 2023. Genom tillskott i form av strategiska utvecklingsmedel från Kommunstyrelsen har verksamheten drivits vidare under 2024.

Det är idag nio ungdomar inskrivna i KRAFT. Ett par av dessa är i utslussningsfas men det finns två nya elever på ingång som nyligen fått beslut. Platserna på KRAFT fylls snabbt. Det ursprungliga elevantalet på KRAFT sattes till sex elever men en flexibilitet i antalet inskrivna möjliggörs utifrån att de inskrivna sällan är på plats heltid i skolan.

Socialförvaltningen har två familjebehandlare anställda i KRAFT. De genomför familjebehandling med både den unge och dennes föräldrar utifrån genomförandeplan. Inriktningen på familjebehandlingen anpassas efter varje ungdoms och familjs behov. I ursprungstanken kring KRAFT skulle all familjebehandling ske i form av en specifik metod, FFT, till alla familjer. Idag anpassas metoden mer efter behoven, vilket fortfarande kan innebära att det är FFT som metod som används, men det kan också vara andra former av familjebehandling. När familjebehandlarna inte har bokade samtal arbetar de i den dagliga verksamheten på KRAFT. På så sätt skapas möjlighet till relationsskapande med både ungdomar och familj vilket ökar sannolikheten för ett bättre utfall av behandlingsinsatsen.

Barn- och Utbildningsnämnden fattade 2024-03-12 ett inriktningsbeslut för en framtida organisation av centrala särskilda undervisningsgrupper i Falköpings kommun. Av inriktningsbeslutet framgår att de bedömer att KRAFT som verksamhet ska permanentas och utökas till att omfatta fler elever. Detta genom en omorganisation av nu existerande särskilda undervisningsgrupper. Enligt inriktningsbeslutet ska det finnas två KRAFT-grupper med 8 – 10 elever i varje och ett vidgat åldersspann så att KRAFT omfattar årskurs 1 till 9.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att de barn och unga som har en komplex problematik med behov av insatser från både skola och socialtjänst ges bättre möjligheter att lyckas när de båda förvaltningarna samverkar tätt på detta sätt

i en gemensam verksamhet. På detta sätt bidrar KRAFT till att skapa bättre uppväxtvillkor för våra barn och unga.

I likhet med Barn- och Utbildningsförvaltningen bedömer Socialförvaltningen det därför som gynnsamt att KRAFT som verksamhet blir permanent. Verksamheten har visat på goda resultat för berörda familjer och är även en uppskattad insats bland de professionella aktörerna.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till att verksamheten utökas i enlighet med Barn- och Utbildningsnämndens inriktningsbeslut till att omfatta ett större antal elever och ett större åldersspann. Utökningen av åldersspannet är i enlighet med förslag från den genomförda utvärderingen. På så sätt nås fler av insatsen och det finns möjlighet att agera i lägre åldrar vilket kan förebygga att större svårigheter för den enskilde hinner uppstå. Vid ett permanentande av verksamheten behöver en översyn av processer och rutiner genomföras med utgångspunkt i det som kom fram i utvärderingen.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Bedömningen är att det krävs en utökning med upp till en tjänst som familjebehandlare om det blir två KRAFT-grupper. Nuvarande två tjänster i KRAFT är delvis finansierade inom budget. Återstoden bedöms kunna finansieras genom omfördelning inom befintlig budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från Socialförvaltningen, 2024-10-04
- Inriktningsbeslut från Barn- och Utbildningsnämnden, 2024-03-12
- Tjänsteutlåtande från Barn- och Utbildningsförvaltningen, 2024-02-19
- Utvärdering KRAFT, Hösten 2023

Beslutet ska skickas till

Kristina Rosenberg, socialchef
Sara Andersson, verksamhetschef IFO
Barn- och Utbildningsnämnden

Sara Andersson
Verksamhetschef

Utvärdering KRAFT

HÖSTEN 2023

Ordlista och begreppsförklaringar

Exponering	En terapeutisk teknik som används för att hjälpa personer att möta sina rädslor och undvika beteenden. Exponering innebär att gradvis och upprepat utsättas för de situationer, tankar eller kroppsliga upplevelser som personen fruktar eller undviker. Syftet med exponering är att minska rädslan och ångesten genom att lära sig att hantera och tolerera dem på ett mer konstruktivt sätt.
FFT	Funktionell Familjeterapi. En behandlingsmetod för familjer med ungdomar i åldrarna 11–18 år som visar ett utagerande beteende eller har begått brott eller missbrukar. Det kortsiktiga syftet är att förbättra relationerna och kommunikationen i familjerna. Långsiktigt är syftet är att ungdomens antisociala beteende ska upphöra.
Genomförandeplan	Socialnämnden beslutar om insatser för den enskilde. Hur en insats ska genomföras bör dokumenteras i en genomförandeplan med hänsyn tagen till den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Genomförandeplanen tas fram hos utföraren (i detta fall KRAFT) och bör innehålla information om aktiviteter och mål för insatsen.
Hemskola	Den ordinarie skola med rektor och övriga skolprofessioner, som eleven i grund tillhör även när denne är inskriven på KRAFT
IFO	Individ- och familjeomsorgen. En verksamhet som ingår i socialförvaltningen och som inrymmer mottagningsenhet, utredningar barn, unga och vuxen/LSS, förebyggande insatser och ensamkommande barn. En enhet inom IFO är ”Insatser för ungdomar”, vars enhetschef är en del av ledningsgruppen för KRAFT och vars familjebehandlare arbetar som socialtjänstens representant i KRAFT.
Insatser för ungdomar	En enhet inom socialförvaltningen som innefattar kommunens HVB för ungdomar, öppenvårdsinsatser unga, KRAFT och fältsekreterare. Maria Andersson är enhetschef, som även ingår i ledningsgruppen för KRAFT.
KRAFT	Ett verksamhetsprojekt där familjebehandlare (från Socialnämndens enhet ”Insatser för barn och ungdomar” samverkar med pedagoger i en särskild undervisningsgrupp från Specialpedagogiskt centrum (SPC) från Barn- och utbildningsnämnden.
Ledningsgrupp KRAFT	Ledningsgruppen för KRAFT består av två chefer, en person från vardera förvaltning enligt nedan; <ul style="list-style-type: none"> - Lotta Mantler - verksamhetschef för SPC, <i>Barn- och utbildningsförvaltningen</i> - Maria Andersson - enhetschef för ”Insatser för Ungdom”, <i>Socialförvaltningen</i>
Progression	Man kan se progression, eller utveckling, hos någon, vilket betyder att progression kan ses som en manifestation av lärande. Medan lärandet är den process som leder till ökad kunskap eller färdighet, är progressionen det sätt som lärandet tar sig till uttryck, det vill säga ett bevis för resultatet av lärandet.

Resiliens	Egenskap eller förmåga eller egenskap som gör att individer och grupper lyckas hantera svårigheter, kriser och katastrofer utan att nedslås av dem.
Serviceinsats – barn och unga	Med serviceinsatser avses insatser som ges utan att ett formellt biståndsbeslut fattas och oftast även utan att en social utredning genomförts. En grundläggande fråga när socialtjänsten erbjuder service istället för att utreda barnens situation och bedöma biståndsbehov, är om och i så fall hur barnets behov och skydd synliggörs. Exempel på insatser kan vara stöd till barn och/eller förälder, enskilt eller i grupp, samt föräldrautbildningar (i syfte att stärka föräldraförmågan).
SKR	Sveriges kommuner och regioner.
SPC	Specialpedagogiskt centrum är den del av barn- och utbildningsförvaltningen som ansvarar för tvärprofessionella insatser till barn och elever i svårigheter eller i behov av särskilt stöd inom Falköpings kommun. Verksamhetschef är Lotta Mantler, som även ingår i ledningsgruppen för KRAFT. Den personal som arbetar i den särskilda undervisningsgruppen på KRAFT är anställda på SPC.
SSPF	Skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) arbetar tillsammans med förebyggande arbete för att motverka kriminalitet och missbruk hos unga. Genom att vårdnadshavare lämnar samtycke till informationsutbyte mellan skola, socialtjänst, polis och fritid blir det lättare att ringa in vilka rätt stöd och insatser som kan erbjudas till ungdomar som är i riskzonen för kriminalitet. Det är ett förebyggande arbete som har som mål att leda ungdomar som har eller riskerar att hamna snett, på rätt väg och få en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger.
Styrgrupp KRAFT	Högst beslutande ledning för KRAFT, vilken ledningsgruppen för KRAFT rapporterar löpande till. Styrgruppen består av skolchef, socialchef, verksamhetschef för IFO och verksamhetschef för SPC.
Särskild undervisningsgrupp	Utgångspunkten är att elever i behov av särskilt stöd ska få det stödet i den ordinarie undervisningsgrupp eleven tillhör. Om det föreligger särskilda skäl kan särskilt stöd, enligt Skollagen, ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp än den eleven normalt tillhör. Detta kallas ”särskild undervisningsgrupp” och ska ge möjligheten att skapa bättre förutsättningar att pedagogiskt hantera elevens stödbehov. Den måste dock vara en del av en skolenhet och kan inte ha en egen rektor.

Sammanfattning

Under hösten 2023 har en utvärdering av KRAFT genomförts, där information inhämtats från såväl dokumentation kring projektet, intervjuer med ledningsgruppen och personalgruppen för KRAFT genomförts och enkäter lämnats ut till de barn och vårdnadshavare som varit aktuella för insatsen, barnens hemskolor och socialsekreterare, de två övergripande undervisningsgrupperna på Specialpedagogiskt centrum och konsultationsteamet. Totalt ombads 88 personer att svara på såväl enkät som intervjuer för att inhämta underlaget till utvärderingen. Av dem var det 62 stycken som har bidragit med sina svar som utgjort underlaget för denna rapport. Svarsfrekvensen totalt blev således 70%.

KRAFT har genererat konkreta förbättringar som gör skillnad för hela familjesystemet, inte bara barnet. Den relationsskapande delen i arbetet med såväl barn som vårdnadshavare är viktigt, för att förstå deras situation och genomföra interventioner som får resultat. KRAFT har gett en positiv effekt för flera barn, som i praktiken fått hjälp såväl vad gäller skolnärvaro som förbättring av sina kunskapsmål. Familjesystemet har ökat sina sociala förmågor och vardagsrutiner i och med KRAFT.

Framgångsfaktorer har varit att ledningen för KRAFT har haft en positiv inställning till samverkan och skapat ett samarbetsklimat som bygger på tillit och ömsesidigt förtroende. Detta har inspirerat personalgruppen att göra detsamma. De har under projektets tid arbetat fram en tillits- och lösningsorienterad kultur i sin arbetsgrupp som gynnar såväl samarbetet inom gruppen men även med andra parter. En fördel har varit möjligheten för nämnderna att arbeta fysiskt nära varandra i gemensamma lokaler, samt de täta avstämningsmöten som arbetsgruppen haft med ledningsgruppen. Genom detta har ett framåtriktat arbete skapats med barnet och dess vårdnadshavare i fokus. Arbete i projektet sker på ett strukturerat sätt och tydliga verksamhetsdokument har tagits fram som konkretiserar och stödjer detta.

Det kan vara mödosamt, speciellt initialt, att arbeta fram tätare samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Det som skaver kan huvudsakligen härledas till otydligheter, bristande information och olika förväntningar på verksamheten KRAFT. Konsultationsteamet fyller inte det syfte i sin nuvarande form som från början avsågs. De som står längst ifrån kärnverksamheten på KRAFT är de som är mest kritiska. Det finns därför ett behov av information och dialog med grundskolorna och socialtjänsten kring vikten av närmre samverkan.

Det framkommer också behov av att utöka arbetssättet som används på KRAFT och förslag framkommer att utveckla en KRAFT-verksamhet för en yngre målgrupp samt inom övriga grundskoleorganisationen och socialtjänstens barn och unga-enheter, så att en större målgrupp barn i kommunen kan gagnas av liknande samarbeten. I många fall kan detta handla om att tydligt koppla socialtjänstens främjande och förebyggande arbete till grundskolan.

Slutsatsen är att kombinationen med särskild undervisningsgrupp från BUN och familjebehandling från SOC har varit lyckosam. Majoriteten av de barn och vårdnadshavare som tagit del av insatsen upplever att den har gjort en konkret positiv skillnad för dem i livet. De olika synpunkter som framkommer är exempel på delar i processen där tydliggörande behövs och rutiner arbetas fram.

Innehåll

Inledning.....	9
Genomförande av utvärdering.....	9
Resultat från delutvärdering våren 2023	11
Utfall KRAFT.....	11
Resultat från informationsinsamling	0
Barnen/ungdomarna	0
Vårdnadshavarna (VH).....	3
Personalen – KRAFT	7
Konsultationsteamet	14
Hemskola och handläggande socialsekreterare	16
Lilla Fredriksberg och Studiegården	26
Ledningsgrupp.....	27
Kostnader för KRAFT	29
Barn och utbildningsnämnden	29
Socialnämnden	30
Analys.....	31
Övergripande skav i processen kring KRAFT	32
Informationsbrist och kommunikationssvårigheter	34
Konsultationsteamet	35
Tidsaspekten sex månader.....	36
Intensivare familjebehandling	36
Exponering vid problematisk skolfrånvaro	37
Återgång till hemskola	40
Förslag till vidare arbete	46
Vidare arbete för ledningsgrupp och personalgrupp för KRAFT	46
Vidare arbete mellan KRAFT och samverkansparter	46
Vidare arbete för de samverkande förvaltningarna	46
Slutsatser.....	47
Slutlig bedömning	48
Bilaga 1 – Rutin KRAFT: Samverkan mellan skola och socialtjänst när barn riskerar extern placering	49
Bakgrund och syfte till insatsen ”KRAFFT”	49
Målgrupp för insatsen.....	49
Syfte och målsättning	49

Omfattning och tidsspann.....	49
Konsultationsteam för barn och unga godkänner KRAFFT.....	50
Samordnare skolverksamhet på Annexet	51
Åldersspann för insatsen.....	51
Hemskolas ansvar under pågående insats.....	51
Uppföljningar	52
Handledning	52
Tillgång till bil.....	52
Utformning av KRAFFT	52
Utvärdering och avslut av insats.....	53
Översikt av process.....	53

Figurförteckning

Figur 1: Beskrivning av respondenter och insamlingsstrategi.....	10
Figur 2 - Resultat av delutvärdering från april 2023 gällande framgångsfaktorer och möjliga utvecklingsområden.....	11
Figur 3 - Horisontellt innebär 10 att KRAFT hjälpt väldigt mycket och 0 att KRAFT inte hjälpt något. Vertikala siffror står för antalet svar.	0
Figur 4 - Enkät svar kring om KRAFT har hjälpt barnet att komma till skolan. Vertikala siffror står för antalet svar.....	1
Figur 5 - Konkretisering av hur KRAFT har hjälpt barnet. Vertikala siffror står för antalet svar.....	1
Figur 6 - Enkät svar kring om barnet skulle rekommendera KRAFT till andra. Vertikala siffror står för antalet svar.....	2
Figur 7 - Enkät svar kring skolnärvaro efter att ha avslutat insatsen på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.....	2
Figur 8 - Enkät svar kring hur skolarbetet har fungerat på KRAFT jämfört med hemskolan. Vertikala siffror står för antalet svar.	2
Figur 9 - Fördelning av respondenternas barn som är inskrivna på KRAFT respektive avslutat sin insats på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.	3
Figur 10 - Enkät svar kring huruvida vårdnadshavaren upplever att barnet trivs/trivdes på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar. För de horisontella siffrorna står 0 för dåligt och 6 för mycket bra.	4
Figur 11 - Enkät svar kring om KRAFT hjälpt vårdnadshavarens barn att komma till skolan. Vertikala siffror står för antalet svar.	4
Figur 12 - Citat från vårdnadshavare kring om KRAFT hjälpt till om något annat de inte kunnat uttrycka i enkät svaren.	5
Figur 13 - Enkät svar kring hur KRAFT har hjälpt familjesystemet. Vertikala siffror står för antalet svar.	5
Figur 14 - Enkät svar kring hur vårdnadshavare ser på barnets förändrade skolnärvaro i samband med insatsen KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar. För de horisontella siffrorna betyder 0 ingen förändring och 6 stor förändring.	5
Figur 15 - Vårdnadshavarnas förslag kring hur KRAFT kan förbättras.....	6

Figur 16 - Enkät svar kring hur vårdnadshavarna upplevde flytten från särskild undervisningsgrupp till undervisning på hemskolan. Vertikala siffror står för antalet svar.	6
Figur 17 - Vårdnadshavarnas upplevelse av hur ofta barnet är i hemskolan efter avslutad insats på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.	6
Figur 18 Enkät svar gällande om KRAFTs personal anser att verksamheten varit hjälpsam för de barn som varit inskrivna. Vertikala siffror står för antalet svar.....	11
Figur 19 - Enkät svar gällande hur personalgruppen på KRAFT upplevt att verksamheten på KRAFT fungerat generellt. Vertikala siffror står för antalet svar. För de horisontella siffrorna betyder 0 ”dåligt” och 10 ”mycket bra”.	11
Figur 20 - Enkät svar gällande om KRAFTs personal anser att verksamheten varit hjälpsam för de barn som varit inskrivna. Vertikala siffror står för antalet svar.....	12
Figur 21 - Matris som påvisar personalgruppens åsikter kring den målgrupp som erbjudits KRAFT.	12
Figur 22 - Matris som visar på personalgruppens åsikter kring den tidsperiod som KRAFT erbjudits, det vill säga sex månader.....	13
Figur 23 - Enkät svar kring hur konsultationsteamet ser på den målgrupp som KRAFT riktat sig till. Vertikala siffror står för antalet svar.	14
Figur 24 - Enkät svar kring om konsultteamet skulle rekommendera verksamheten på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.	14
Figur 25 - Enkätfråga kring huruvida representanterna i konsultationsteamet anser att det finns behov av teamet. Vertikala siffror står för antal svar.	15
Figur 26 - Enkät svar kring hur konsultationsteamet uppfattat att KRAFT fungerat. Vertikala siffror står för antalet svar. De horisontella siffrorna innebär att 0 är "inte alls" och 10 "mycket väl".	15
Figur 27 - Grundskolor och socialtjänstpersonal som arbetar med barn och unga svarar på hur väl KRAFT fungerar just nu. Vertikala siffror står för antal svarande. Horisontella siffror visar hur väl projektet anses fungera, där 0 betyder att det inte fungerar alls och 10 att det fungerar mycket väl.	16
Figur 28 - Enkätfråga kring om konsultationsteamet ser behovet av KRAFT. Vertikala siffror visar antalet svar.	16
Figur 29- Synpunkter från skola och socialtjänst kring projektet; både vilka framgångar som projektet haft och vilka utmaningar som fortfarande finns.	17
Figur 30 - Socialsekreterare svarar på hur ofta de haft kontakt med barnet under tiden på KRAFT. Vertikala siffror visar på antal svar.	18
Figur 31 - Grundskolepersonal svarar på hur ofta de träffat eleven under tiden denne varit inskriven på KRAFT.	18
Figur 32 - Enkät svar för hur länge eleven varit inskriven på KRAFT	19
Figur 33 - Grundskolepersonal och socialsekreterare återger hur de upplever att barnets återgång till hemskolan fungerat efter insatsen KRAFT avslutats. Vertikala siffror visar antal svar.	19
Figur 34 - Grundskolepersonal och socialsekreterare uppger om de känner sig säkra på hur man ansöker till KRAFT. Vertikala siffror visar antal svar.	20
Figur 35 - Grundskolepersonal och socialsekreterare lämnar synpunkter på hur det är att komma till konsultationsteam med en ansökan om plats på KRAFT för ett barn. Vertikala siffror anger antal svar.	21
Figur 36 - Grundskolepersonal och socialsekreterare uppger om de skulle ansöka om plats för ett barn som de bedömer har behov av denna insats. Vertikala siffror anger antal svar.....	21
Figur 37 - Grundskolepersonals och socialsekreterares upplevelser av konsultationsteamet.	22

Figur 38 - Barnets "väg" genom KRAFT. Röda rutor visar på ytor där skav ibland uppstår i processen.	33
Figur 39 - Barnets "väg" genom KRAFT. Gröna rutor synliggör samverkan som flyter bra och röda rutor visar på ytor där skav ibland uppstår i processen.....	41

Inledning

Barn- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen skapade 2021 en plan för att hjälpa barn med komplexa behov som inte har fått tillräcklig hjälp, trots omfattande insatser från både skolan och socialtjänsten. Denna målgrupp barn kännetecknas av en hög skolfrånvaro i kombination med privata omständigheter som gör att de riskerar en extern placering utanför det egna hemmet.

En tvärfunktionell arbetsgrupp med representanter från båda förvaltningarna tog under 2021-2022 fram en samverkansform mellan förvaltningarna som kom att kallas KRAFT. En rutin skapades av den tvärfunktionella arbetsgruppen med intentionen att ha den som grund för verksamhetens utformning, se bilaga 1. På KRAFT får barn med komplexa behov gå i en särskild undervisningsgrupp för att öka skolnärvaro och lärande, samtidigt som familjebehandlare från socialtjänsten arbetar med vårdnadshavare utifrån funktionell familjeterapi (FFT).

I den särskilda undervisningsgruppen arbetar två lärare och två elev-/studieassistenter. Det finns sex elevplatser för barn i årskurserna 4-9 och undervisningen anpassas utifrån elevens behov. Hemskolan behåller ansvaret för barnet under insatsen och ska tillsammans med KRAFT planera för en återgång till hemskolan efter KRAFT. Två familjebehandlare arbetar utifrån FFT med hela familjesystemet. Fokus ligger på att skapa allianser och stötta vårdnadshavarna till att förbättra kommunikationen inom familjen samt stärka familjesystemets relationer till varandra. FFT har visat goda resultat nationellt. Insatserna genomförs parallellt i 6 månader och samtycke från vårdnadshavare krävs för informationsutbyte. Ansökan till KRAFT hanteras av ett konsultationsteam bestående av representanter från skola och socialtjänst. Beslut om insatsen beviljas eller inte delges till ansvariga för ansökan.

Genomförande av utvärdering

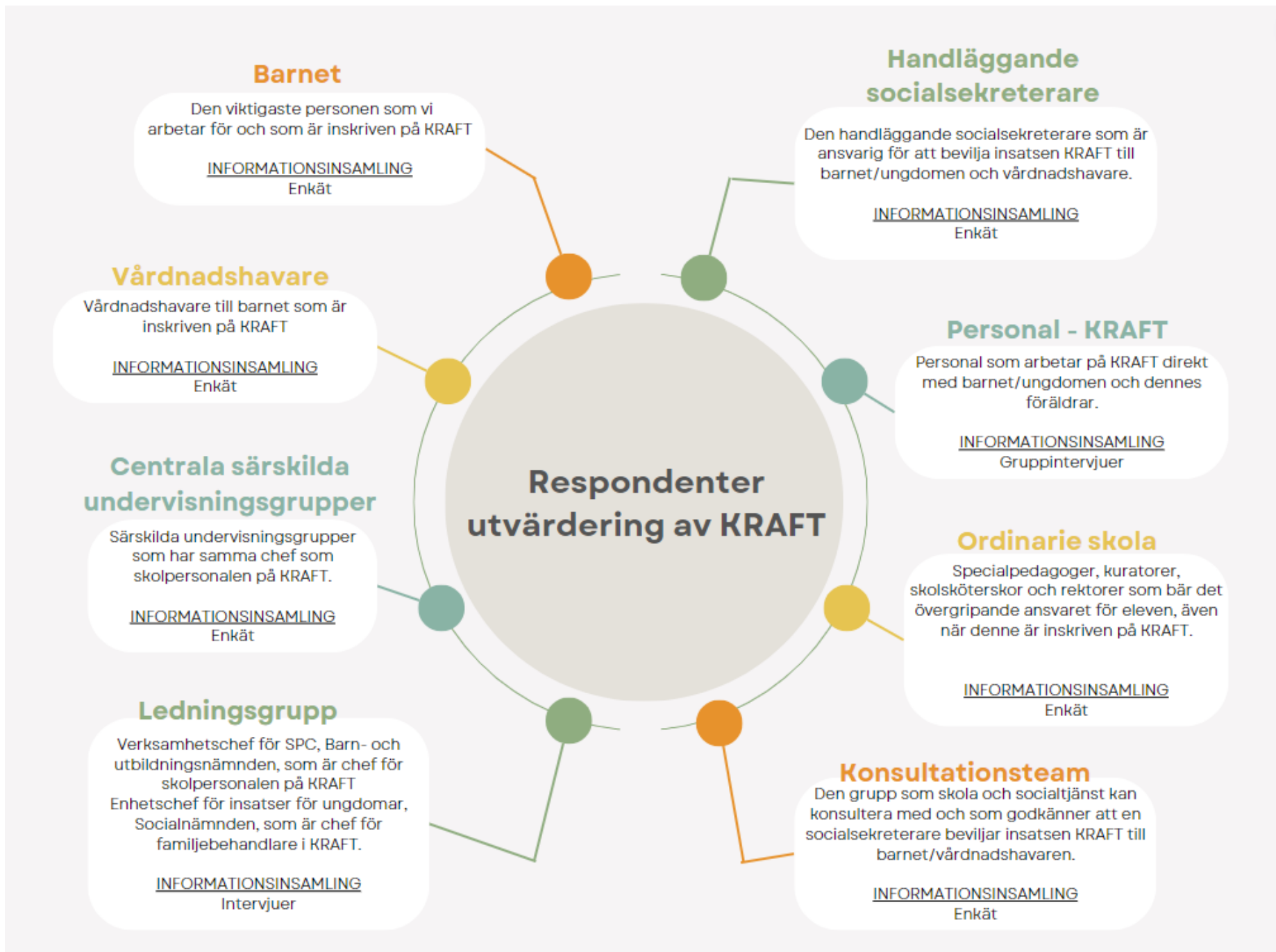
Vi vill gärna finna enkla svar på det som är komplext. Det är ofta inte möjligt.

När du lägger ett pussel räcker det inte med hörnbiten. Du behöver många olika pusselbitar för att se motivet. På samma sätt är det med utvärderingar. Genom att inkludera många källor ges en möjlighet till att se helheten.

Maria Dahlén (SAS/verksamhetsutvecklare)

Information inhämtades på olika sätt till denna utvärdering, både genom riktade enkäter till respondentgrupper som bedömdes relevanta och via fysiska intervjuer. För en utförligare beskrivning av respondentgrupperna, se Figur 1: Beskrivning av respondenter och insamlingsstrategi. Av de totalt 88 personer som tillfrågades att svara på antingen enkät eller intervju, så valde 62 stycken att bidra med sina svar. Detta innebär en total svarsfrekvens på 70%.

Under våren 2023 gjorde KRAFTs chefer och medarbetare en delutvärdering som utredare tog del av. Utredare läste också ett underlag utformat av en tidigare medarbetare i KRAFTs personalgrupp, som valt att avsluta sin tjänst i projektet. Slutligen har utredare tagit del av annan dokumentation sammanhörande med projektet, såsom ansvarsfördelning och rutiner inom KRAFT samt genomförandeplaner.

Figur 1: Beskrivning av respondenter och insamlingsstrategi

Resultat från delutvärdering våren 2023

Under våren 2023 gjorde KRAFT en delutvärdering av projektet. Framgångsfaktorer och möjliga utvecklingsområden de kunnat se diskuterades (se Figur 2 - Resultat av delutvärdering från april 2023 gällande framgångsfaktorer och möjliga utvecklingsområden.).

Arbetsgruppen är i planeringsstadiet för att starta upp en mer fokuserad kartläggning initialt när en familj ska börja på KRAFT, där tanken är att KRAFT träffa familjen varannan dag i två veckor. Genomförandeplaner tar KRAFT fram för sina elever som börjar insatsen och insatserna anpassas för att öka elevens delaktighet, bland annat genom motivationsarbete. Således har KRAFT arbetat aktivt med de möjliga utvecklingsområden som de identifierade under våren 2023.

Figur 2 - Resultat av delutvärdering från april 2023 gällande framgångsfaktorer och möjliga utvecklingsområden.

Utfall KRAFT

I delutvärderingarna, både i april och i oktober 2023, har KRAFT följt upp insatsernas utfall. Följande utfall redovisas per 20 november och för 12 elever:

Utfall	Ökad	Minskad	Oförändrad
Skolnärvaro	10 st (83%)	1 st (8%)	1 st* (8%)

* eleven började inte KRAFT

Utfall	Ökat	Minskat	Oklart pga för kort tid
Kunskapsutveckling	7 st (58%)	1 st* (8%)	4% St (33%)

* eleven påbörjade inte KRAFT

Utfall	Till hemskola	Till gymnasium	Placering med skolgång	Placering utan skolgång
Utslussning från KRAFT*	5 st (42%)	2 st (17%)	1 st (8%)	1 st (8%)

* övriga 3 st är kvar på KRAFT-skolan

Utfall	Stärkts	Försvagats	Oförändrat
Relationer i familjesystemet	7 st (58%)	1 st (8%)	4 st (33%)

Resultat från informationsinsamling

Varje respondentgrupp redovisas var för sig. För varje respondentgrupp redovisas svarsfrekvensen. Efter att enkäterna skickades ut har även fyra påminnelsemail skickats till de som ännu inte svarat på enkäten, för att erbjuda respondenten att svara. Enkäten var öppen för att svara under ungefär tre veckors tid i oktober månad. För ledningsgruppen genomfördes endast intervjuer, därav redovisas ingen svarsfrekvens. Verktyget som användes för enkäterna var esMakerNX3, vilket också genererat rapporter med diagram utifrån svaren varav vissa redovisas i denna rapport. För att se en fullständig rapport från enkäterna, vänligen se bilagan ”Sammanställning enkätsvar KRAFT – utvärdering 2023”.

Barnen/ungdomarna

Svarsfrekvens 6/10 stycken (=60%)

Majoriteten av barnen som svarade är högstadiel elever. Flera anser att KRAFT har varit mycket hjälpsamt för dem och någon svarade att KRAFT inte varit så hjälpsamt eller lite hjälpsamt. Fler än hälften säger att KRAFT har bidragit till att de har förbättrat sin närvaro i skolan och kunnat fokusera bättre på sina studier. De upplever också att skolan blir roligare och att de får den hjälp de behöver. Hälften av barnen säger att KRAFT har hjälpt dem att känna sig bättre och gladare, samt att de har börjat inse skolans betydelse. De upplever att antalet bråk hemma har minskat.

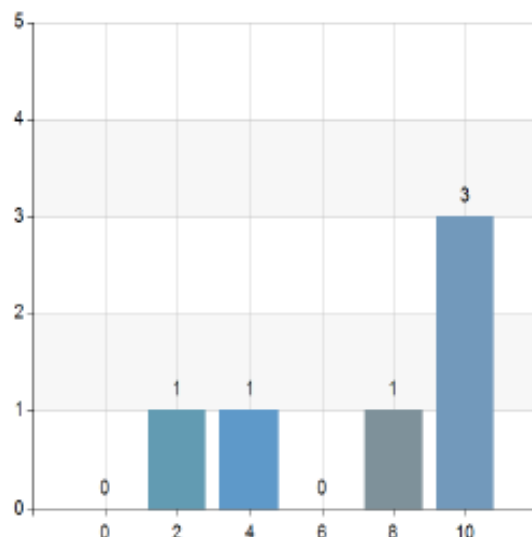
KRAFT har antingen hjälpt barnen att komma till skolan helt och hållet eller delvis. Mer än hälften anser att KRAFT fungerar bättre för dem än den vanliga skolan. Av de som har gått klart KRAFT är hälften nu mer närvarande i skolan, medan en fortfarande inte går dit. Fler än hälften av barnen skulle rekommendera KRAFT till andra, och några säger att det beror på att KRAFT är en bra skola som hjälper dem som har svårt med skolarbete.

Hur mycket har KRAFT hjälpt dig?

Namn	Antal	%
0	0	0
2	1	16,7
4	1	16,7
6	0	0
8	1	16,7
10	3	50
Total	6	100

Statistik	
Medelvärde	7,33
Median	9

Svarsfrekvens
100% (6/6)

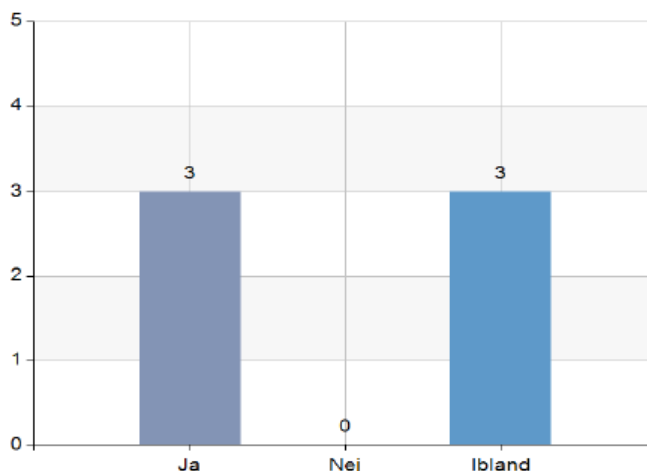

Figur 3 - Horisontellt innebär 10 att KRAFT hjälpt väldigt mycket och 0 att KRAFT inte hjälpt något. Vertikala siffror står för antalet svar.

Har KRAFT hjälpt dig att komma till skolan?

Namn	Antal	%
Ja	3	50
Nej	0	0
Ibland	3	50
Total	6	100

Svarsfrekvens
100% (6/6)

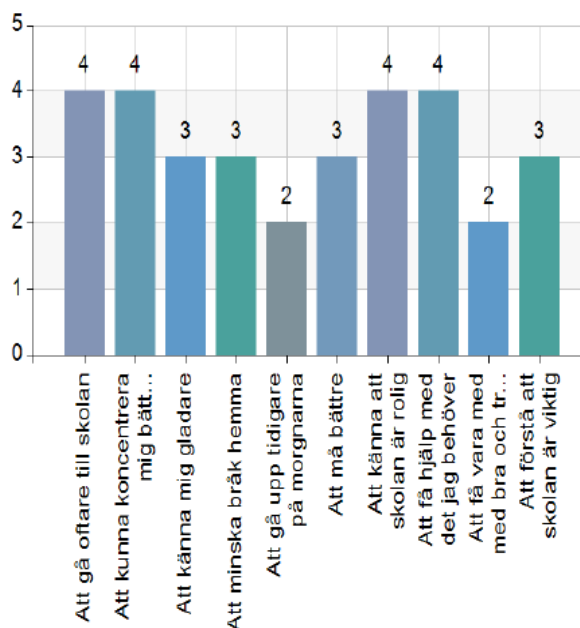

Figur 4 - Enkät svar kring om KRAFT har hjälpt barnet att komma till skolan. Vertikala siffror står för antalet svar.

Hur har KRAFT hjälpt dig? (DU KAN KLICKA I FLERA ALTERNATIV)

Namn	Antal	%
Att gå oftare till skolan	4	66,7
Att kunna koncentrera mig bättre i skolan	4	66,7
Att känna mig gladare	3	50
Att minska bråk hemma	3	50
Att gå upp tidigare på morgnarna	2	33,3
Att må bättre	3	50
Att känna att skolan är rolig	4	66,7
Att få hjälp med det jag behöver	4	66,7
Att få vara med med bra och trygga vuxna	2	33,3
Att förstå att skolan är viktig	3	50
Total	32	533,3

Svarsfrekvens
100% (6/6)

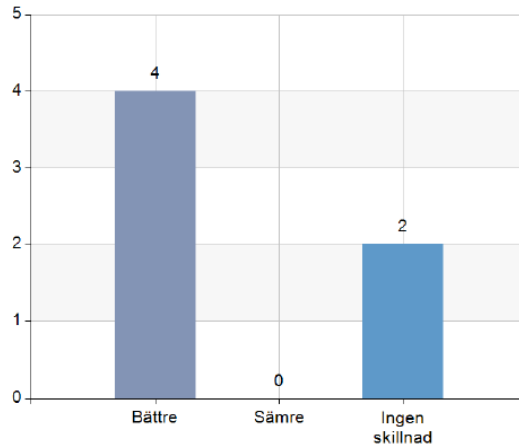

Figur 5 - Konkretisering av hur KRAFT har hjälpt barnet. Vertikala siffror står för antalet svar.

Hur har skolarbetet fungerat på KRAFT jämfört med din vanliga skola?

Namn	Antal	%
Bättre	4	66,7
Sämre	0	0
Ingen skillnad	2	33,3
Total	6	100

Svarsfrekvens
100% (6/6)

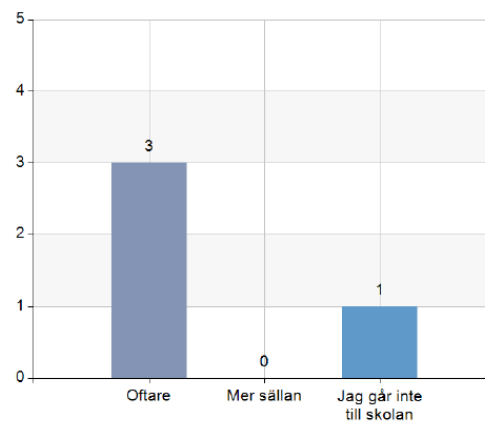

Figur 8 - Enkät svar kring hur skolarbetet har fungerat på KRAFT jämfört med hemskolan. Vertikala siffror står för antalet svar.

Hur ofta är du i skolan nu när du slutat på KRAFT? (SVARA PÅ DENNA FRÅGA OM DU SLUTAT PÅ KRAFT)

Namn	Antal	%
Oftare	3	75
Mer sällan	0	0
Jag går inte till skolan	1	25
Total	4	100

Svarsfrekvens
66,7% (4/6)

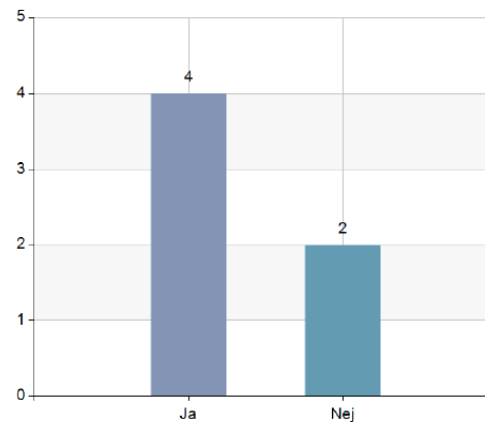

Figur 7 - Enkät svar kring skolnärvaro efter att ha avslutat insatsen på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.

Skulle du rekommendera KRAFT till dina kompisar?

Namn	Antal	%
Ja	4	66,7
Nej	2	33,3
Total	6	100

Svarsfrekvens
100% (6/6)

VARFÖR?

För att dom har också lite svårt med skol arbetet

För att Kraft är en bra skola

Figur 6 - Enkät svar kring om barnet skulle rekommendera KRAFT till andra. Vertikala siffror står för antalet svar.

Vårdnadshavarna (VH)

Svarsfrekvens

10/14 stycken (71,4 %)

Vårdnadshavarnas upplevelse av KRAFT är att deras barn trivs där. Majoriteten av barnen kommer regelbundet till skolan och hälften av föräldrarna anser att KRAFT har hjälpt deras barn att göra det. Föräldrarna tycker att KRAFT också har hjälpt dem som familj eftersom de har minskat antal bråk, skapat bättre rutiner och mer samarbete i familjen. KRAFT har också underlättat gällande kontakten med skolan och även vid ansökningen till gymnasiet för några föräldrar.

Fyra barn har förbättrat sin skolnärvaro efter att ha gått på KRAFT, medan ett barn fortfarande inte går till skolan alls. Majoriteten av barnen har bytt till en annan undervisningsgrupp eller börjat på gymnasiet efter avslutad insats på KRAFT. Föräldrarna tycker att övergången har fungerat bra, även om det finns utrymme för förbättringar.

Kommunikationen med familjebehandlaren har i allmänhet varit bra, enligt föräldrarna. Föräldrarna upplever dock att tiden på KRAFT är för kort för att kunna bygga upp något som är hållbart över tid.

Föräldrarna har uppskattat den dagliga SMS-kontakten till deras barn som personalen på KRAFT har skickat för att visa att barnet är efterlängtat i skolan. Barnens föräldrar är också nöjda med personalens professionalitet och samarbete. De tycker exempelvis att personalen har kunnat anpassa sig efter barnens behov och humör.

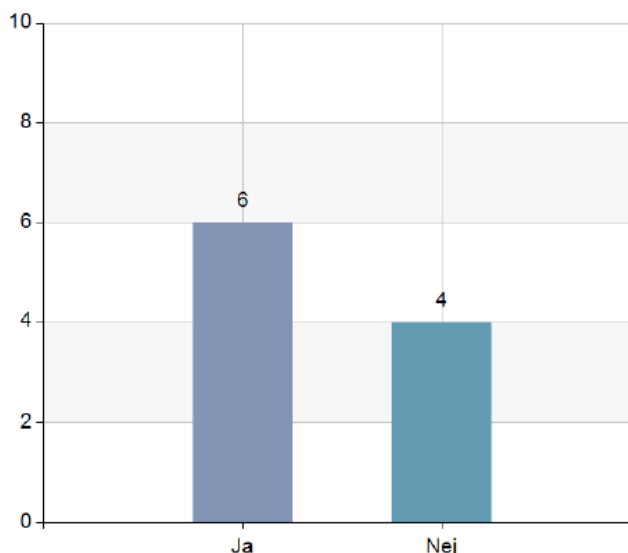
Se nedan utdrag från enkäten och de svar som vårdnadshavare lämnat.

Är ditt barn i dagsläget inskrivet på KRAFT?

Namn	Antal	%
Ja	6	60
Nej	4	40
Total	10	100

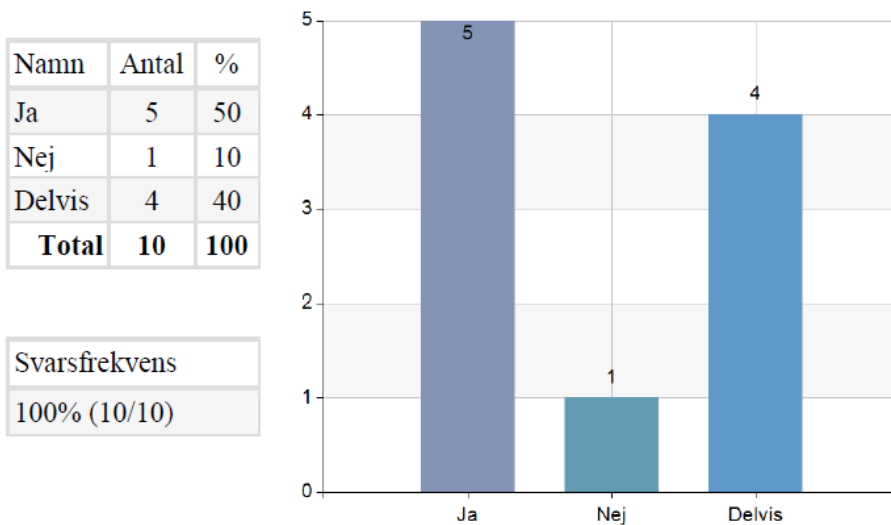
Svarsfrekvens

100% (10/10)

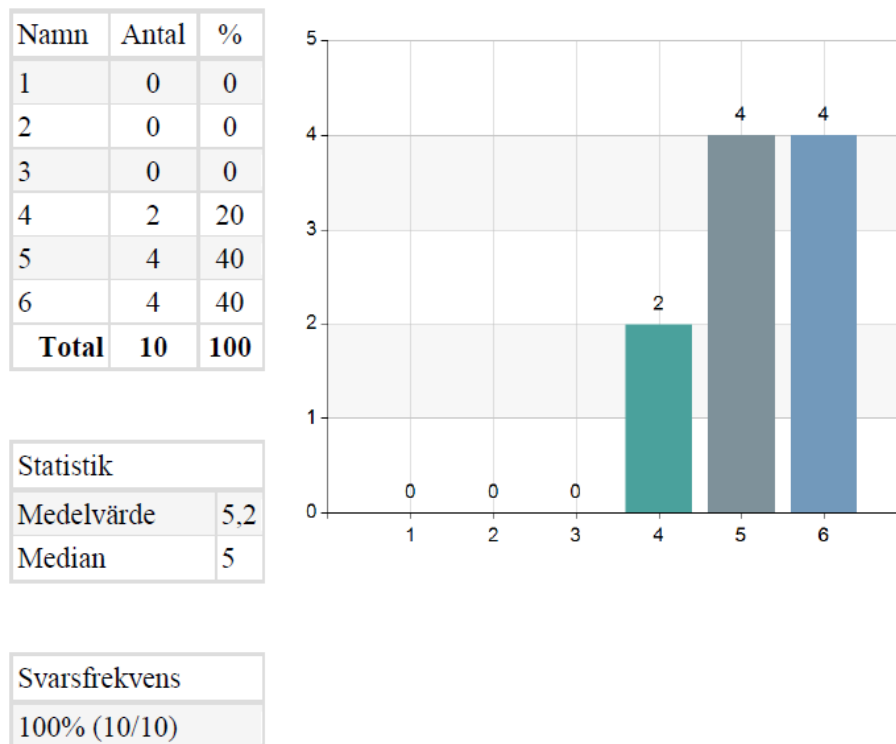
Figur 9 - Fördelning av respondenternas barn som är inskrivna på KRAFT respektive avslutat sin insats på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.

Har KRAFT hjälpt ditt barn/ungdom att komma till skolan?

Figur 11 - Enkät svar kring om KRAFT hjälpt vårdnadshavarens barn att komma till skolan. Vertikala siffror står för antalet svar.

Hur upplever du att ditt barn trivs/trivdes på KRAFT?

Figur 10 - Enkät svar kring huruvida vårdnadshavaren upplever att barnet trivs/trivdes på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar. För de horisontella siffrorna står 0 för dåligt och 6 för mycket bra.

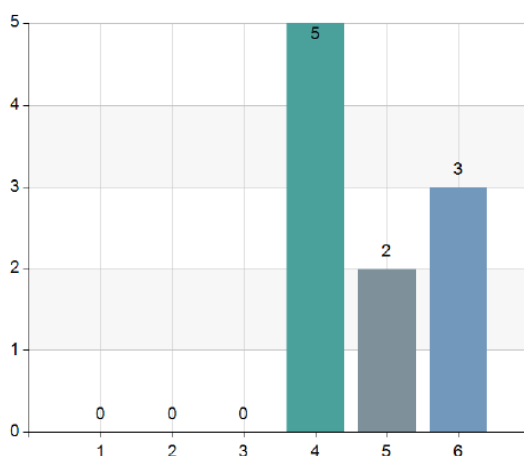

Hur upplever du att ditt barns skolnärvaro påverkats av KRAFT?

Namn	Antal	%
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	5	50
5	2	20
6	3	30
Total	10	100

Statistik	
Medelvärde	4,8
Median	4,5

Svarsfrekvens	
100% (10/10)	

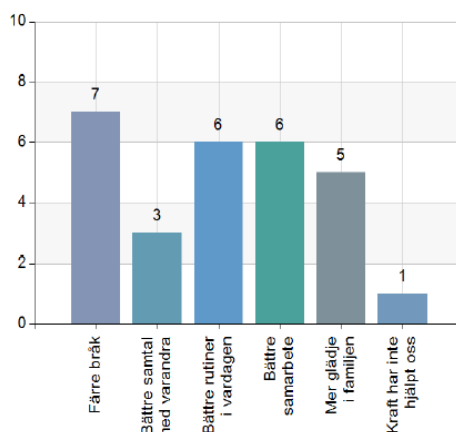

Figur 14 - Enkät svar kring hur vårdnadshavare ser på barnets förändrade skolnärvaro i samband med insatsen KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar. För de horisontella siffrorna betyder 0 ingen förändring och 6 stor förändring.

Hur har KRAFT hjälpt er som familj? (Du kan klicka i flera alternativ)

Namn	Antal	%
Färre bråk	7	70
Bättre samtal med varandra	3	30
Bättre rutiner i vardagen	6	60
Bättre samarbete	6	60
Mer glädje i familjen	5	50
Kraft har inte hjälpt oss	1	10
Total	28	280

Svarsfrekvens	
100% (10/10)	

Figur 13 - Enkät svar kring hur KRAFT har hjälpt familjesystemet. Vertikala siffror står för antalet svar.

Har KRAFT hjälpt er med något annat som inte finns med som alternativ här ovanför?

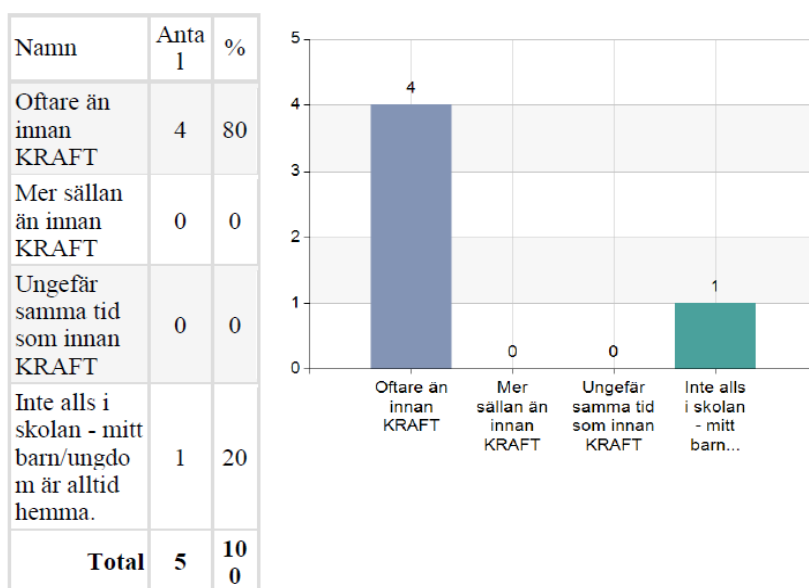
KRAFT fanns till för mig som förälder lika mycket som för mitt barn. Konceptet fungerar och borde vara mer regel än undantag.

Avlastning i kontakt med skolan och ansökning till gymnasiet bland annat.

Vi är så glada att efter KRAFT kom in på gymnasiet! Alla som hjälpt oss dit har varit fantastiska

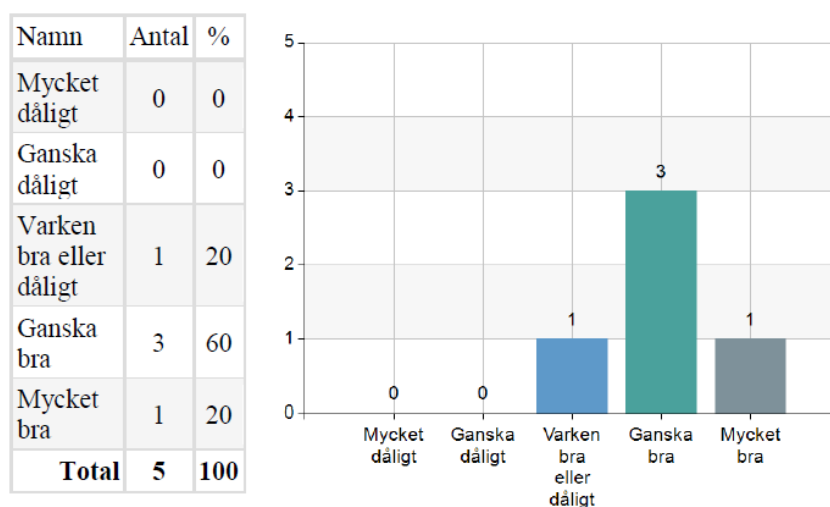
Figur 12 - Citat från vårdnadshavare kring om KRAFT hjälpt till om något annat de inte kunnat uttrycka i enkät svaren.

Hur ofta upplever du att ditt barn är i sin ordinarie skola, efter att ha deltagit i KRAFT?

Figur 17 - Vårdnadshavarnas upplevelse av hur ofta barnet är i hemskolan efter avslutad insats på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.

Hur fungerade det för ditt barn/ungdom att gå från KRAFT till undervisning igen?

Figur 16 - Enkät svar kring hur vårdnadshavarna upplevde flytten från särskild undervisningsgrupp till undervisning på hemskolan. Vertikala siffror står för antalet svar.

Svarsfrekvens
50% (5/10)

Hur kan vi förbättra KRAFT? Utveckla gärna.

Jag upplevde att tiden på KRAFT var för kort för att verkligen hinna bygga upp någonting som håller över tid.
Det finns inget. Personalen är helt underbara och jag upplever att de anpassar dagen efter hennes ork och humör, personalen gör ett jätte jobb.
Sms kontakt med eleven varje dag vare sig hen svarar eller inte, för att hen ska känna sig *efterlängad/önskad i skolan.
Jag tycker samarbetet har varit väldigt bra! Proffsigt hela vägen!

Figur 15 - Vårdnadshavarnas förslag kring hur KRAFT kan förbättras.

Personalen – KRAFT

Svarsfrekvens

4/4 stycken (100%)

Personal och chefer på KRAFT

Inledningsvis i projektet var personalgruppen inte fulltalig och det tog en tid innan elever beviljades insatsen för KRAFT och verksamheten kunde komma igång. Därför lade personalen fokus initialt på att hitta arbetsformer inom verksamheten och diskuterade hur samarbetet med hemskola och socialtjänst skulle utformas. En period hade personalen i arbetsgruppen många olika åsikter om hur verksamheten skulle bedrivas och famlade delvis efter vilken riktning de skulle ta, vilket tog energi från dem som gjorde att de tappade fart. Gruppen hade velat ha en projektledare som ansvarade för projektet som helhet, tillsammans med ledningsgruppen, och som hade kunnat fungera som ett stöd gentemot personalgruppen i verksamhetsnära frågor. Genom att ha ett nära bollplank i en projektledare hade viss frustration kunnat undvikas.

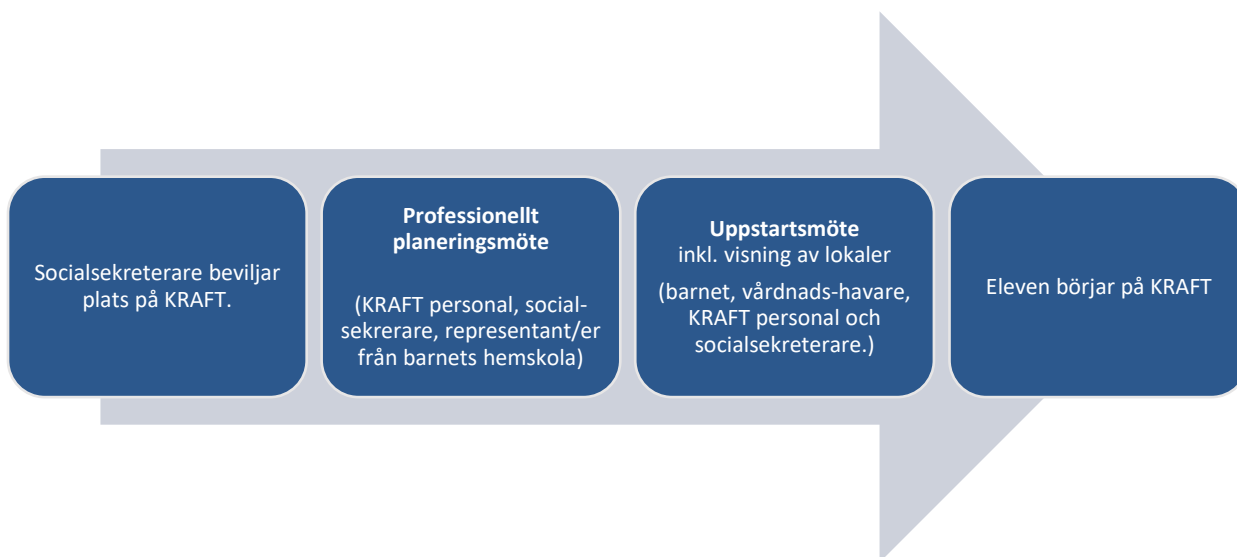
När det blev förändringar i arbetsgruppen i början av 2023 togs emellertid ett omtag kring verksamheten och de enades om en gemensam ”arbetskarta”, som möjliggjorde att KRAFT utvecklades i en positiv riktning. Personalen beskriver att arbetsmiljön tack vare detta blev mer effektiv och harmonisk, och det finns nu en stark ömsesidig tillit dem emellan. De ger nu stöd till varandra när svårigheter uppstår, vilket är möjligt utifrån den avslappnade och ödmjuka atmosfär som råder. Vidare har en lärande miljö skapats, där de kompletterar varandra genom att dela metoder och arbetsknep.

Personalen berättar att de också successivt stärkts som arbetsgrupp i takt med att de sett konkreta positiva resultat för såväl de barn som vårdnadshavare som tagit del av insatsen. Ett exempel på detta är att två elever som har deltagit i insatsen KRAFT har kunnat återgå till sina studier och få slutbetyg, vilket har möjliggjort för dem att börja gymnasiet. Flera barn har ökat sin skolnärvaro och familjesystemen har förbättrats både vad gäller kommunikativa färdigheter och upprätthållande av vardagsrutiner (se avsnitt ”Utfall KRAFT”). För att nå framgång med målgruppen menar de att det är viktigt att vara en trygg vuxen och att olika egenskaper som optimism, humor, nyfikenhet och tålamod möjliggör gott samarbete med såväl elev som vårdnadshavare.

Arbetsgruppen upplever att cheferna i ledningsgruppen för KRAFT har stöttat dem och prioriterat närvaro på möten redan från start i projektet. I början av projektet träffades arbetsgruppen och ledningsgruppen en gång per månad, vilket snart visades vara för låg frekvens. Därför ökades frekvensen till möten varannan vecka, vilket effektiviserade kommunikationen. Det finns en tydlig dagordning och beslut kan fattas direkt på sittande möte. Arbetsgruppen uppskattar att ha två chefer och menar att samarbetet mellan cheferna har varit bra, vilket även påverkat arbetsgruppen positivt då det inspirerat dem att skapa ett gott arbetsklimat. Personalen betonar vikten av ödmjukhet gentemot varandra och faktumet att när två förvaltningar ska jobbas samman så är det också två olika arbetskulturer som möts. Vidare är det också olika individer som möter varandra. Därför behövs det tid för att lära känna varandra, hitta en gemensam förståelse för varandra och kännas. Lokalerna på KRAFT menar personalen är bra och ändamålsenliga. Det är essentiellt att de är samlokaliserade för att samarbetet ska generera störst effekt. Vakanta tjänster har dock påverkat dels socialtjänstens möjlighet att bedriva familjebehandling. Det har också påverkat utslussningar och individuell hjälp för elever.

Eleven på KRAFT

När en ny elev börjar på KRAFT sker först ett professionellt planeringsmöte med olika personal från socialtjänsten och hemskolan för att överlämna information och göra en smidig övergång. Sedan sker ett uppstartsmöte där eleven, vårdnadshavare, personal på KRAFT och socialsekreteraren för barnet deltar för att gå igenom uppdraget och hur KRAFT-skolan fungerar. Därefter får eleven och vårdnadshavaren se lokalerna på KRAFT. Dagen efter uppstartsmötet finns en förväntan om att eleven ska komma till verksamheten, vilket flera barn gjort. Personalen har märkt att denna positiva förväntan på att barnen ska komma till skolan har fallit väl ut. Se **Fel! Hittar inte referenskälla.**

Om eleven trots förväntan inte kommer till skolan, tar personalen kontakt med denne genom telefon och/eller hembesök. Prioritet är då att etablera en relation och visa att de finns där för eleven. Detta relationsskapande pågår dagligen, vilket vårdnadshavare uttrycker uppskattning inför. Vårdnadshavare har ofta fått höra från såväl hemskola som socialtjänst vad som inte fungerar och tvekar därför ofta kring att anförtro sig åt dessa parter. KRAFT har emellertid arbetat med att inte döma föräldrarna utan istället visa sin förståelse för att det är eller kan vara kämpigt och tufft.

Denna normalisering har enligt personalen lett till att vårdnadshavare vågat träffa familjehandlare, som kunnat stötta dem i vardagsrutiner och kommunikation med sina barn. En förälder uttryckte att *”det är första gången har skolan ringt med positiva nyheter om mitt barn”*. Positiv återkoppling används som förstärkning av önskvärda beteenden för såväl barn som vårdnadshavare, vilket skapar förutsättningar att stärka relationer och förtroendet för de som arbetar runt barnet, vilket kan användas ännu mer i framtiden.

”Barnen behöver få känna att vi tror på dem, att de klarar det.”

Personal på KRAFT

Om eleven fortsätter att inte komma till skolan påbörjar personalen ett motivationsarbete. Först besöker personalen eleven i dennes hem en liten stund varje dag. De kan exempelvis spela kort i början och när förtroendet för personalen ökar kan de ta korta bilturer och samtala. Efter en viss tid kan de åka förbi KRAFT-

skolan, eller stanna till utanför. Till slut klarar eleven av att, trots sin ångest, gå in i KRAFTs lokal. Detta arbete har lett till att majoriteten av barnen har kommit till KRAFT. En personal berättar att ett barn sagt *”om ni inte hade funnits, så hade jag aldrig gått i skolan”*.

Familjebehandlare använder FFT i behandlingsarbetet, men menar att det är viktigt att betona att FFT inte är den enda metoden. Det blir snävt att endast ha en behandlingsmetod. Därför ges förslaget att behandlingsmetoderna utökas på KRAFT och att utrymme lämnas till familjebehandlare att utifrån den problematik som råder i familjen välja behandlingsmetod/er. I vissa fall har det varit svårt för vårdnadshavarna att ”hänga med” i framstegen som barnet gör i skolan på KRAFT och därför föreslås en ökad frekvens av samtalen med vårdnadshavarna, så att processen blir jämnare för hela familjesystemet. Det är betydelsefullt att både barnet och vårdnadshavaren deltar aktivt i möten.

Sammanfattningsvis ser personalen att KRAFT har varit till stor hjälp för de allra flesta eleverna. Barnen har förbättrat sin närvaro i skolan, uppnått sina mål och trivts bättre med skolarbetet. Deras kommunikationsfärdigheter, självförtroende och sociala färdigheter har också stärkts. Föräldrarna har förbättrat sina vardagsrutiner kring barnen och tydliggjort sin kommunikation, vilket har resulterat i färre bråk och konflikter i familjen.

Samarbetet mellan KRAFT och andra parter

Samarbetet med hemskolorna har på det stora hela fungerat bra. En positiv effekt av KRAFT är att vissa socialsekreterare har tagit in KRAFT-personalens synpunkter vid formulering av barnens mål med insatsen. Vidare har socialsekreterare ibland efterfrågat KRAFT-personalens resonemang och tagit in deras syn på barnets behov inför att placera barnet externt.

Hemskolorna har en stor flexibilitet vad gäller att skapa mötestid för samverkan medan socialtjänsten ofta behövt längre ställtid för möte. Detta kan utgöra en utmaning när snabba justeringar kring barnets insats behövs och närvaro krävs av båda parter. När socialtjänsten eller hemskolan träffats fysiskt och lärt känna varandra så har samarbetet flutit på bättre. I många fall har dock epost och telefon också fungerat för att effektivisera processen. Förståelsen för varandras verksamheter har ökat och synergieffekter har formats, såsom nya samverkansformer. Exempelvis har en tjänst som socialarbetare/fältsekreterare skapats på Högstadium centrum, där en socialarbetare anställts av både socialtjänsten och skolan.

KRAFT-personalen har noterat att vissa skolor inte ansöker om plats på KRAFT för sina elever. De funderar kring orsakerna till detta. En fundering är om skolan avstår från att ansöka om plats på KRAFT på grund av de utmaningar som kan uppstå när eleven avslutar sin insats. De påpekar dock att om hemskolan är aktivt närvarande under barnets tid på KRAFT, blir återgången lättare.

För eleverna är det viktigt att känna sig del av en enhet, en vanlig skola. Istället för att hemskolan hälsar på eleven i ett standardiserat möte på KRAFT tillsammans med personalen, vilka sällan leder till någon förbättring enligt personalen, så kan exempelvis skolpersonal följa med eleven utanför KRAFTs lokaler och hitta på någon aktivitet; såsom att fika. Detta skapar mer värde för eleven än de möten som annars kan upplevas konstlade och obekväma.

En flexibel inställning är också önskvärd, där eleven inte bara återgår till hemskola från en dag till en annan, utan kanske börjar med en eller två lektioner på hemskolan och går resten av tiden på KRAFT. Sedan kan tiden på skolan successivt ökas tills

det känns hållbart. Att vara mer flexibel i tidsaspekten skulle underlätta relationellt arbete och möjliggöra små steg baserade på elevens mognad. Om en elev abrupt lämnar KRAFT efter sex månader och återgår till hemskola innan denne bedöms vara redo för det, riskeras allt arbete som KRAFT har gjort att gå förlorat. Utifrån dessa erfarenheter anser KRAFT-personalen att sexmånadersgränsen för tiden på KRAFT behöver omprövas och göras mer flexibel utifrån det enskilda barnets behov.

Användningen av SIP är bra för att nå ett strukturerat samarbete mellan parterna runt barnet. Dessa möten fungerar ofta bättre när det är en tydlig mötesledare som håller i mötet. SIP kan skapa en positiv drivkraft där alla parter kring barnet kan bidra. Dessutom skapas en begriplig helhet för såväl barnet, familjen som de parter som är involverade. Att över huvud taget samverka oftare är positivt, menar personalen. Andra förbättrande åtgärder är att verksamheten även bör inkludera mer förebyggande och främjande arbete. KRAFT bör dessutom utökas till att inkludera yngre barn - med en anpassad skolmiljö för denna målgrupp.

Socialtjänsten använder Falköpingsmodellen, vilken i grunden är bra. Följsamheten varierar dock mellan olika socialsekreterare. En personal uttrycker följande;

”Om ett ultimatum exempelvis ges till eleven att gå till skolan eller riskera extern placering, är det inte hållbart att socialtjänsten föreslår ett möte om tre veckor. Ju längre man hålls utanför systemet och ingen bryr sig om en, desto mer kommer man att glida bort från helheten.”

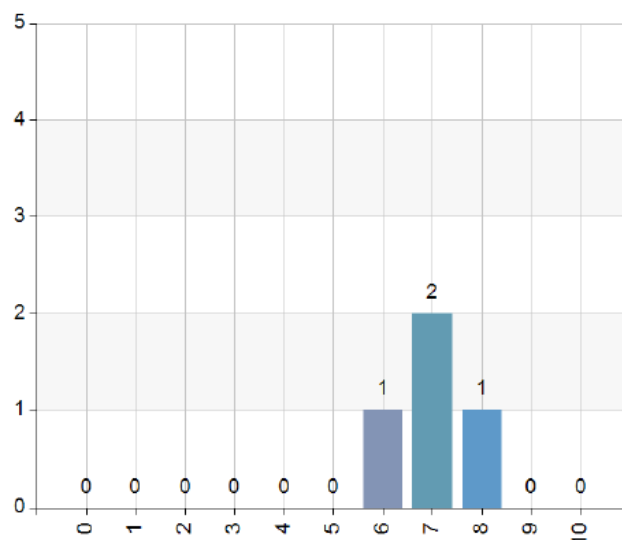
Personalen hade önskat att ett par socialsekreterare hade en närmare koppling till verksamheten på KRAFT. Det viktigaste önskemålet är dock att det är samma socialsekreterare som utreder alla barn i en och samma familj (om det är fler barn i familjen som får insatsen KRAFT). Risken blir annars att det blir för många olika professioner och personer som arbetar i samma familjesystem. Detta arbetssätt minskar också riskerna att barnet och/eller vårdnadshavarna manipulerar olika parterna mot varandra. Genom att förändra detta blir det också bättre förutsättningar för att skapa relationer och uppnå framgång i arbetet.

Visionen är att samverkan som finns på KRAFT om fem till tio år har spridits till fler verksamheter i Falköping och att arbetssättet integrerats i fler verksamheter för barn med särskilda behov i skolan. Familjebehandlare behöver kopplas till fler verksamheter där barn vistas, för att skapa en helhetsbild runt eleven att arbeta med. Ofta finns behov att stötta både eleven och resten av dennes familj. I önskescenariot finns också att socialsekreterare kan använda KRAFTs kompetens mer i barnavårdsutredningar för de barn som är inskrivna i verksamheten och att hemskolan tillsammans med KRAFT bildar ett team runt barnet utifrån skolfrågorna.

Förutom de intervjuer som genomfördes med personalgruppen, fick de även svara på en enkät. Svar på denna redovisas på kommande sidor.

Hur är din upplevelse av hur KRAFT har fungerat generellt?

Namn	Antal	%
0	0	0
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	0	0
6	1	25
7	2	50
8	1	25
9	0	0
10	0	0
Total	4	100

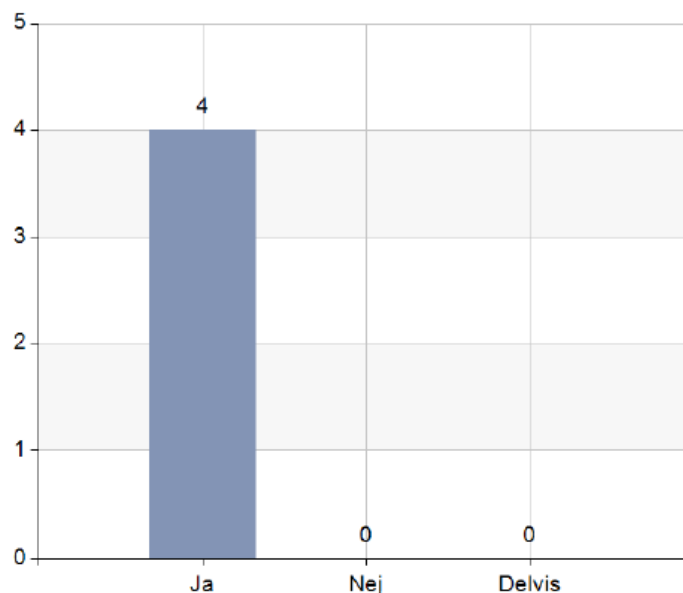

Figur 19 - Enkät svar gällande hur personalgruppen på KRAFT upplevt att verksamheten på KRAFT fungerat generellt. Vertikala siffror står för antalet svar. För de horisontella siffrorna betyder 0 "dåligt" och 10 "mycket bra".

Har KRAFT varit hjälpsamt för de barn som varit inskrivna?

Namn	Antal	%
Ja	4	100
Nej	0	0
Delvis	0	0
Total	4	100

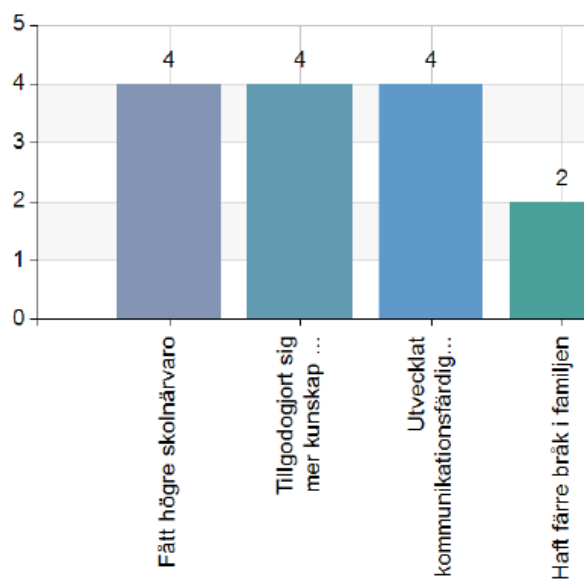
Svarsfrekvens
100% (4/4)

Figur 18 Enkät svar gällande om KRAFTs personal anser att verksamheten varit hjälpsamt för de barn som varit inskrivna. Vertikala siffror står för antalet svar.

På vilka sätt har eleven (och familjen) främst blivit hjälpta?

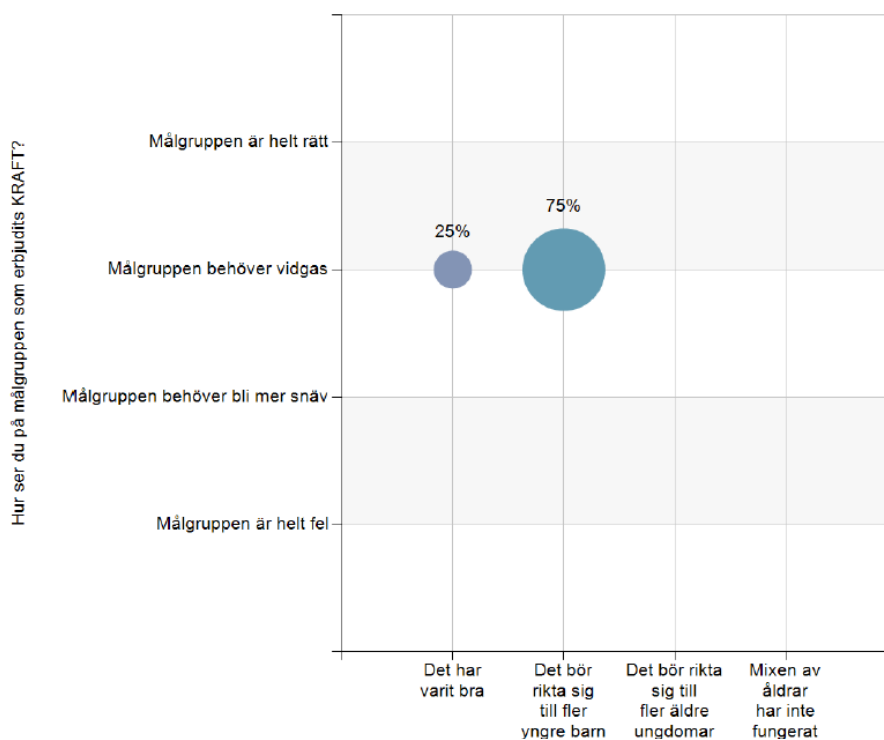
Namn	Antal	%
Fått högre skolnärvaro	4	100
Tillgodgjort sig mer kunskap i skolan	4	100
Utvecklat kommunikationsfärdigheter	4	100
Haft färre bråk i familjen	2	50
Total	14	350

Figur 20 - Enkät svar gällande om KRAFTs personal anser att verksamheten varit hjälpsam för de barn som varit inskrivna. Vertikala siffror står för antalet svar.

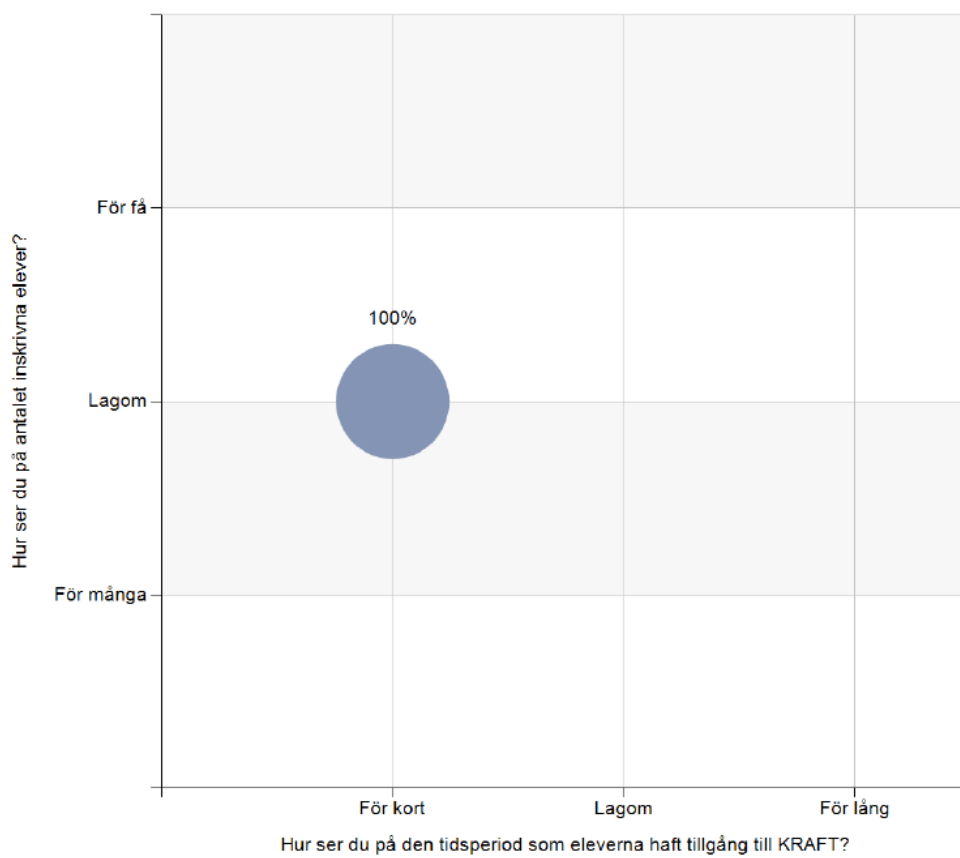
MÅLGRUPPEN KRAFT

- Hur ser du på målgruppen som erbjudits KRAFT?
- Hur har åldersspannet fungerat?

Figur 21 - Matris som påvisar personalgruppens åsikter kring den målgrupp som erbjudits KRAFT.

Figur 22 - Matris som visar på personalgruppens åsikter kring den tidsperiod som KRAFT erbjudits, det vill säga sex månader.

Konsultationsteamet

Svarsfrekvens

6/6 stycken (100%)

Professionerna i konsultationsteamet är överens om att samverkan mellan skola och socialtjänst är nödvändigt för att hjälpa barn med komplexa behov. Samtliga som representerar konsultationsteamet rekommenderar verksamheten på KRAFT eftersom det ger en helhetslösning för eleven genom samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Verksamheten har visat sig vara framgångsrik och flera elever har fått stöd och ökat sin närvaro och måluppfyllelse i skolan.

Lokalerna där KRAFT bedrivs gör också samverkan och problemlösning smidigare. Det finns dock behov av att tydligare definiera målgruppen och att se över konsultationsteamets syfte och sammansättning. Mötesfrekvensen och tidsgränserna för insatserna på KRAFT behöver också vara mer flexibla för att kunna passa varje enskilt barns behov.

Samverkan mellan skola och socialtjänst vid ansökningstillfällena behöver förbättras och en aktiv planering för återgång till hemskola måste vara tydlig. Det finns också potential att utveckla KRAFT för att möta fler målgrupper och bredda insatserna för att täcka alla behov.

Samverkan på detta sätt har fått positiv feedback från vårdnadshavare och en vårdnadshavare kommenterade till en representant i konsultationsteamet att;

”det har känts som kommunen har slutit upp kring mitt barn. Istället för att sitta i oändliga möten och prata om samma problematik och skickas fram och tillbaka, möta nya socialsekreterare och mentorer som bara återkopplar det som inte fungerar.”

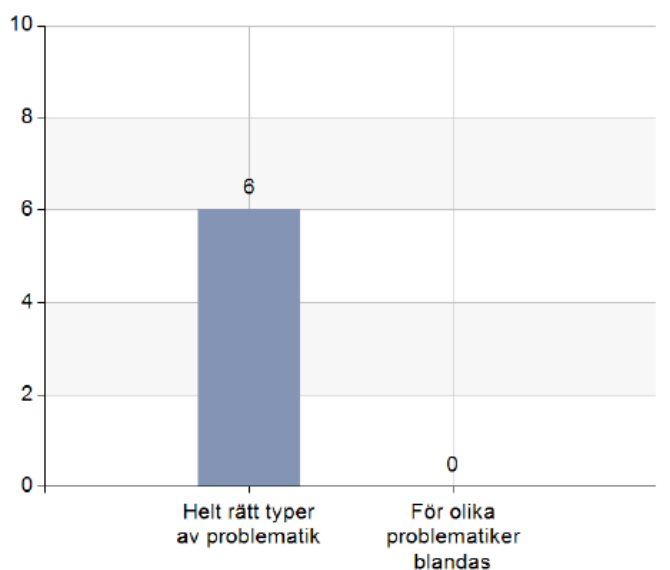
Det rekommenderas att en styrgrupp följer upp verksamheten och är öppen för förändringar, så att verksamheten kan anpassas efter behovet.

Hur ser du på den målgrupp som KRAFT riktat sig till?

Namn	Antal	%
Helt rätt typer av problematik	6	100
För olika problematiker blandas	0	0
Total	6	100

Svarsfrekvens

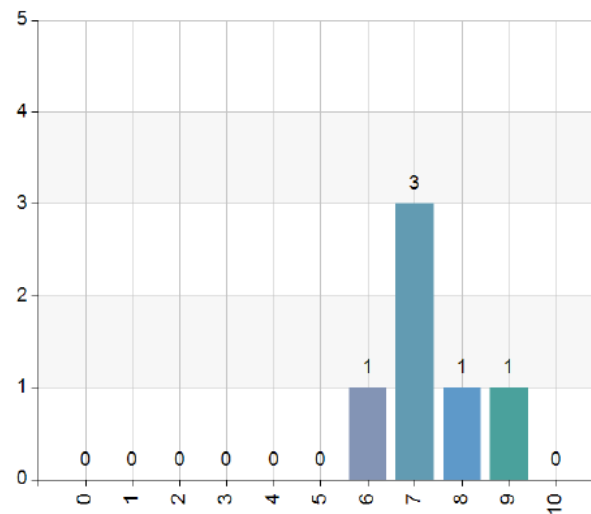
100% (6/6)

Figur 24 - Enkät svar kring om konsultteamet skulle rekommendera verksamheten på KRAFT. Vertikala siffror står för antalet svar.

Hur väl har KRAFT-projektet fungerat enligt din uppfattning? 0 = Inte alls 10 = Mycket väl

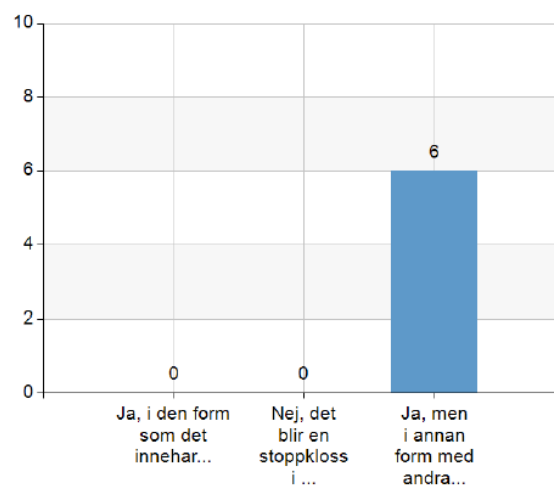
Namn	Antal	%
0	0	0
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	0	0
6	1	16,7
7	3	50
8	1	16,7
9	1	16,7
10	0	0
Total	6	100

Figur 26 - Enkät svar kring hur konsultationsteamet uppfattat att KRAFT fungerat. Vertikala siffror står för antalet svar. De horisontella siffrorna innebär att 0 är "inte alls" och 10 "mycket väl".

Tycker du att det finns behov av ett konsultationsteam (oavsett om de hanterar ansökningar till KRAFT eller har andra uppgifter)?

Namn	Antal	%
Ja, i den form som det innehar nu med nuvarande professioner	0	0
Nej, det blir en stoppkloss i arbetet	0	0
Ja, men i annan form med andra professioner	6	100
Total	6	100

Figur 25 - Enkätfråga kring huruvida representanterna i konsultationsteamet anser att det finns behov av teamet. Vertikala siffror står för antal svar.

Hemskola och handläggande socialsekreterare

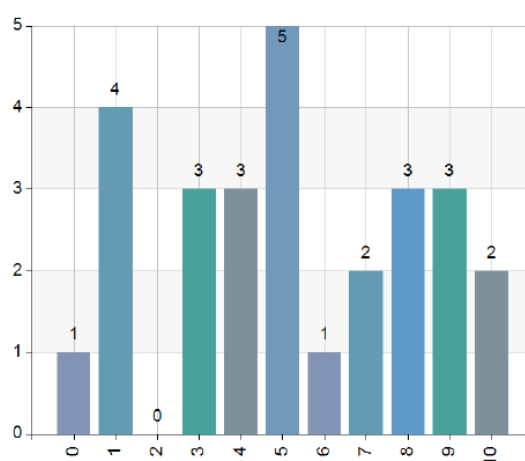
Svarsfrekvens

27/43 stycken (62,8%)

En majoritet, 85,2%, av yrkesprofessionerna ser ett behov av KRAFT. Åsikterna om KRAFT varierar stort, från att projektet fungerar mycket dåligt till att det fungerar mycket bra. Medelvärdet på frågan ligger på 5,22 på en skala från 1-10. I detta avsnitt presenteras förklaringar till detta resultat. På nästkommande sida visas en sammanställning av upplevda hinder och möjligheter med KRAFT. Däremellan presenteras resultat från den enkät respondenterna svarat på.

Hur väl fungerar KRAFT just nu, enligt din uppfattning? 0= Fungerar inte alls 10= Fungerar mycket väl

Namn	Antal	%
0	1	3,7
1	4	14,8
2	0	0
3	3	11,1
4	3	11,1
5	5	18,5
6	1	3,7
7	2	7,4
8	3	11,1
9	3	11,1
10	2	7,4
Total	27	100

Statistik	
Medelvärde	5,22
Median	5

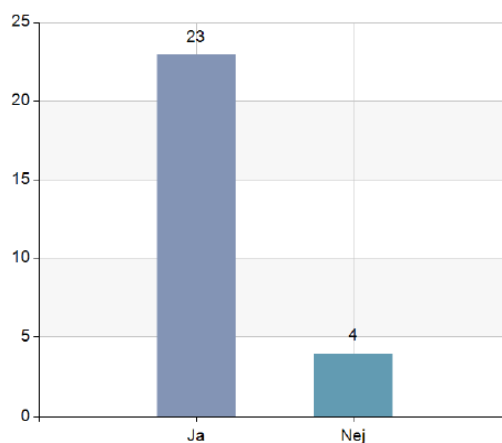
Svarsfrekvens
100% (27/27)

Figur 27 - Grundskolor och socialtjänstpersonal som arbetar med barn och unga svarar på hur väl KRAFT fungerar just nu. Vertikala siffror står för antal svarande. Horisontella siffror visar hur väl projektet anses fungera, där 0 betyder att det inte fungerar alls och 10 att det fungerar mycket väl.

Ser du behov av KRAFT (dvs. samarbete genom särskild undervisningsgrupp i kombination med insatser från socialtjänsten)?

Namn	Antal	%
Ja	23	85,2
Nej	4	14,8
Total	27	100

Svarsfrekvens
100% (27/27)

Figur 28 - Enkätfråga kring om konsultationsteamet ser behovet av KRAFT. Vertikala siffror visar antalet svar.

UPPLEVDA HINDER MED KRAFT

Kommunikation

- Kommunikationssvårigheter och missförstånd mellan socialsekreterare och skola
- Informationsbrister mellan socialtjänst och KRAFT
- Brist på effekt för de som går KRAFT
- Bristande återgång till ordinarie skola efter avslutad KRAFT

Förväntningar

- Få platser gör tröskeln hög. Fler platser behövs och lokaler därefter.
- Ledningens uppdrag och ansvar
- Alla inskrivna elever går inte dit
- Svårt att återgå till klass när strukturen och skolgången fungerar på KRAFT
- Insatsen är för liten del av veckans timmar för att uppnå förändring
- Personalen på KRAFT har inte så stor erfarenhet av att möta målgruppen

Felbedömningar

- 6 månader är alldeles för kort tid
- Budget för lågt satt från början
- Endast en behandlingsmetod att arbeta med
- Jobbar för lite mot föräldrarna
- Saknas möjlighet att erbjuda barnet att göra alternativa sysselsättningar / aktiviteter om denne inte kommer till KRAFTs lokaler (ex. praktik/sysselsättning)
- Rutiner saknas/är otydliga

Antagning

- Omständlig process vid antagning, resurskrävande
- De med störst behov matchar inte utformningen

UPPLEVDA MÖJLIGHETER MED KRAFT

Personalen KRAFT

- Har relevant kompetens för uppdraget
- Har ett gott bemötande mot barnen
- Informerar och förbereder barnet
- Har en positiv hållning och engagemang att jobba för förändring

Helhetsperspektivet

- Prägias av ett relationellt synsätt
- Samverkar kring flera delar så det blir en helhet runt barnet/familjen
- Arbete med hela familjen är viktigt
- Kombinationen med samverkan mellan skola och socialtjänst. När engagemang finns samtliga samverkande parter kan eleven lyckas

Fysiska förutsättningar

- Skolpersonal och behandlare är samlökaliserade i gemensamma lokaler
- Möte mellan lärare, behandlare och elev ökar förändringsarbete
- Personal arbetar mot gemensamt mål
- Tät dialog och täta avstämningar, risk- och skyddsfaktorer framkommer tydligare, snabba åtgärder
- Hög personaltäthet och liten elevgrupp

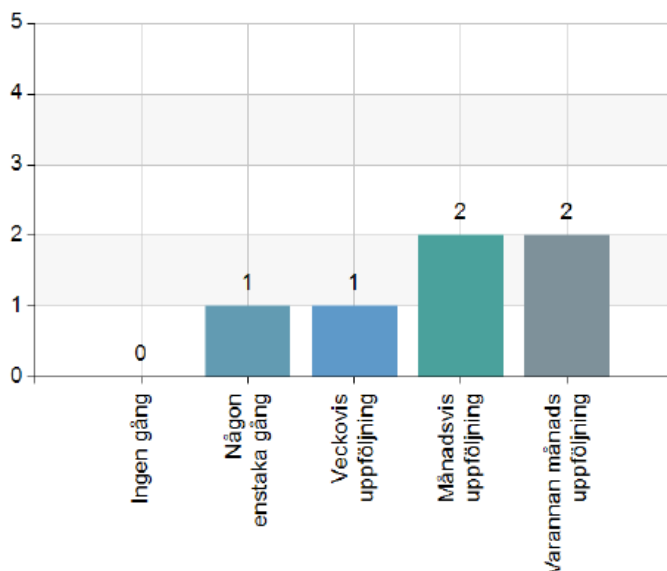
Barnens behov i centrum

- Skolarbete görs i barnets takt och utifrån dennes behov
- Barnet får möjlighet till ett omfattande stöd
- Barn som är vana vid ständiga misslyckanden och utmaningar får förutsättningar att lyckas
- Barn som varit "hemmasittare" kommer till skolan och får ökad skolnärvaro och bättre skolresultat

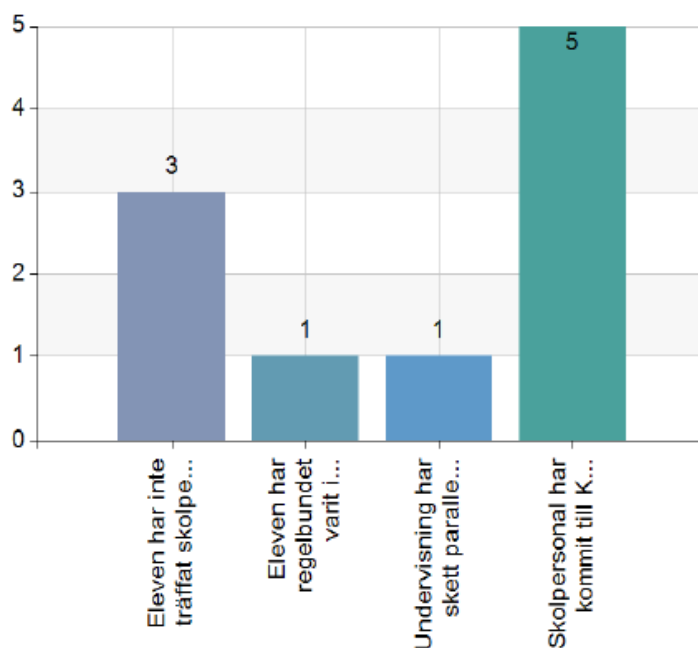
Figur 29- Synpunkter från skola och socialtjänst kring projektet; både vilka framgångar som projektet haft och vilka utmaningar som fortfarande finns.

En respondent skriver att ”de två elever från vår skola som fått plats på kraft verkar ha fått en betydligt bättre skolsituation och förhoppningsvis även en bättre livssituation. Fler elever och familjer skulle behöva möjlighet att få detta mer heltäckande stöd än som har möjlighet att få det idag”.

Enligt rutinen för KRAFT ska skolpersonal besöka eleven regelbundet. Även socialsekreterare ha en regelbunden uppföljning av barnet. Nedan bilder beskriver hur frekvent socialsekreterare haft kontakt med barnet respektive hur ofta skolpersonal från hemskola har träffat eleven under inskrivningstiden på KRAFT.

Figur 30 - Socialsekreterare svarar på hur ofta de haft kontakt med barnet under tiden på KRAFT. Vertikala siffror visar på antal svar.

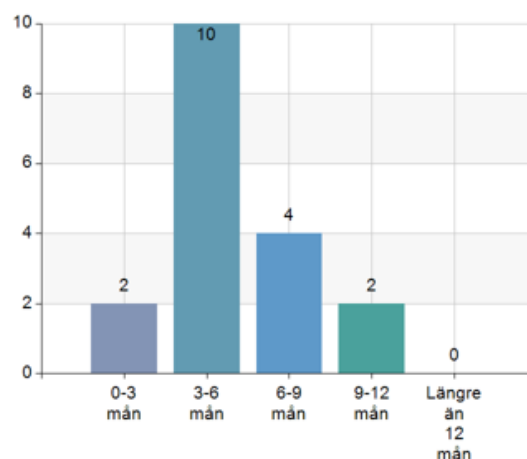

Figur 31 - Grundskolepersonal svarar på hur ofta de träffat eleven under tiden denne varit inskriven på KRAFT.

För att förbättra återgången efter KRAFT föreslås flera åtgärder. Respondenterna lyfter fram vikten av att ge eleverna tillräckligt med tid för att se resultat, då 6 månader upplevts som för kort tid. Det nämns att det behövs ett kontinuerligt samarbete mellan KRAFT och den hemskolan, då vikten av att arbeta relationsskapande är avgörande. Vidare betonas att eleverna får möjlighet till en långsiktig och trygg övergång till hemskola från KRAFT, genom tydliga övergångsplaner och en välplanerad och stöttande övergång.

Hur lång tid har ungdomarna i snitt varit inskrivna på KRAFT?

Namn	Antal	%
0-3 mån	2	11,1
3-6 mån	10	55,6
6-9 mån	4	22,2
9-12 mån	2	11,1
Längre än 12 mån	0	0
Total	18	100

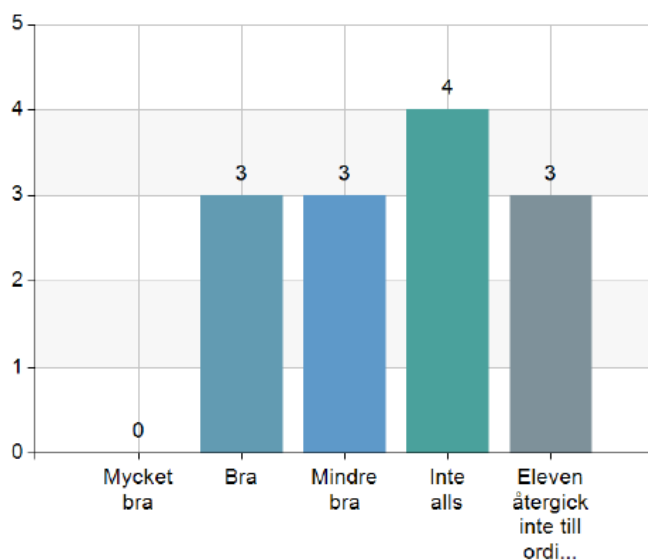

Svarsfrekvens
66,7% (18/27)

Figur 32 - Enkät svar för hur länge eleven varit inskriven på KRAFT

Hur fungerade återgången till skolan efter KRAFT?

Namn	Antal	%
Mycket bra	0	0
Bra	3	23,1
Mindre bra	3	23,1
Inte alls	4	30,8
Eleven återgick inte till ordinarie skola	3	23,1
Total	13	100

Svarsfrekvens
48,1% (13/27)

Figur 33 - Grundskolpersonal och socialsekreterare återger hur de upplever att barnets återgång till hemskolan fungerat efter insatsen KRAFT avslutats. Vertikala siffror visar antal svar.

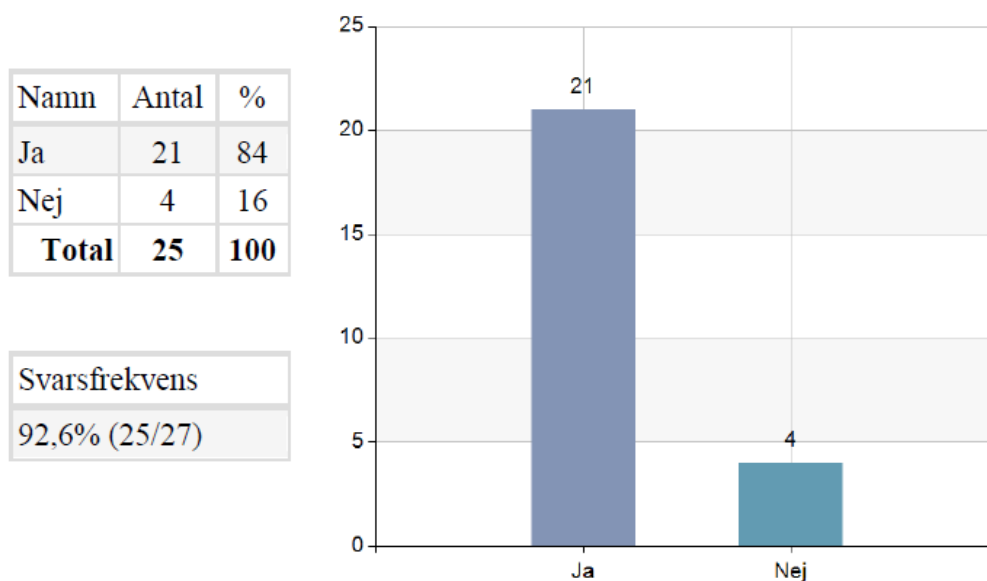

Majoriteten av respondenterna vet hur man ansöker till KRAFT och skulle ansöka till KRAFT för ett barn med behov. Många anser att kombinationen av insatser i samverkan från båda förvaltningarna parallellt är nödvändig för att lyckas med både elevens kunskapsbehov och social träning. När tidigare insatser inte har fungerat, anses KRAFT vara den rätta vägen att gå. Dock finns det större behov än antal elevplatser på KRAFT.

En respondent anser att KRAFT ger ungdomar en annan möjlighet som inte har testats tidigare, medan en annan anser att bara ansökan i sig till KRAFT kräver en större arbetsinsats för elever där det redan görs en stor insats. Att ansöka blir därmed för omständligt.

Några upplever att det är jobbigt att komma till konsultationsteamet och väljer därför att inte ansöka till KRAFT. Majoriteten tycker det är okej att komma dit. Vissa uppger att de inte skulle ansöka till KRAFT även om eleven bedöms ha behov av en plats (se Figur 36 - Grundskolepersonal och socialsekreterare uppger om de skulle ansöka om plats för ett barn som de bedömer har behov av denna insats. Vertikala siffror anger antal svar.).

Känner du dig säker på hur man går tillväga för att ansöka till KRAFT?

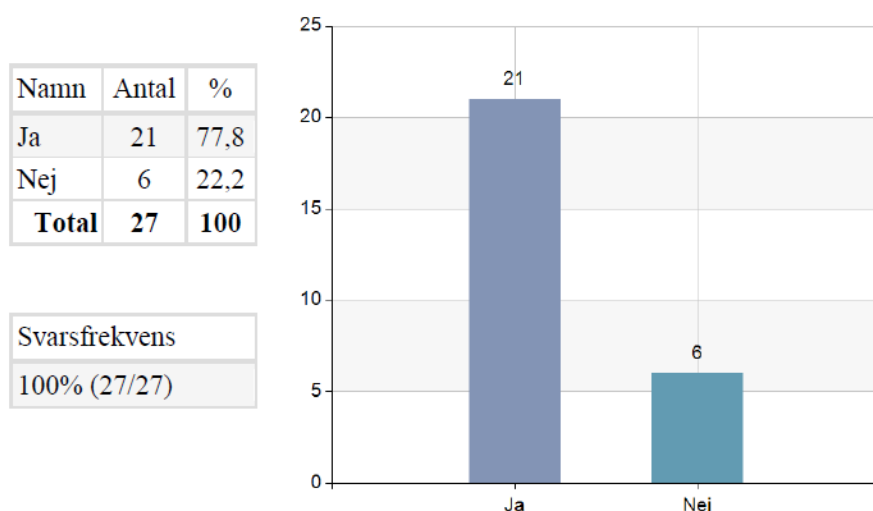

Figur 34 - Grundskolepersonal och socialsekreterare uppger om de känner sig säkra på hur man ansöker till KRAFT. Vertikala siffror visar antal svar.

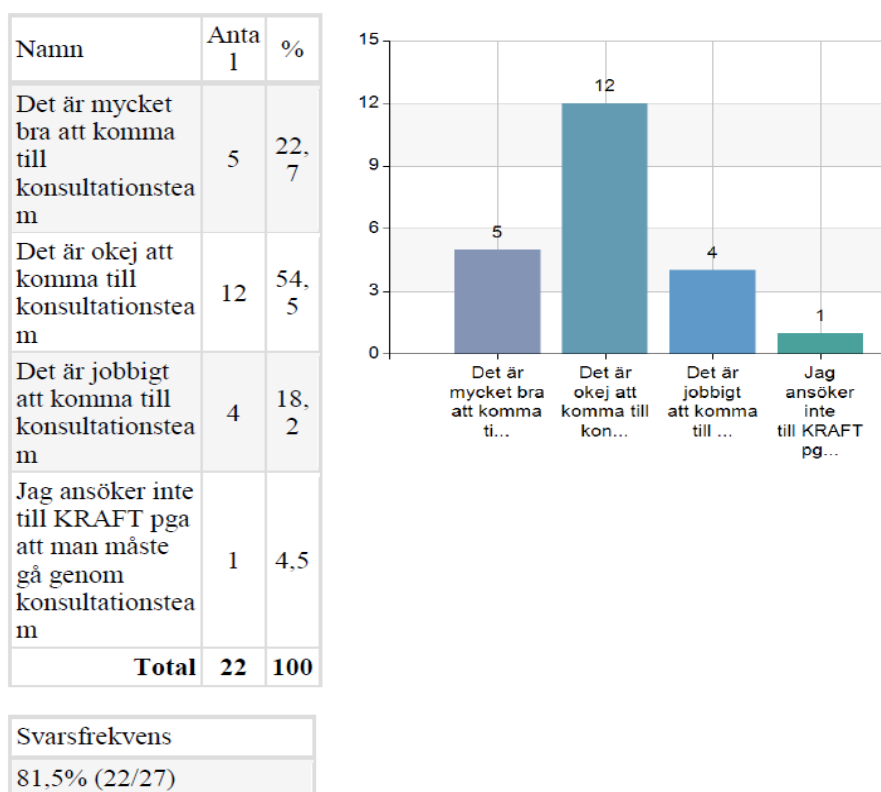
Anledningen till att grundskolepersonal och socialsekreterare avstår från att ansöka om plats på KRAFT redovisas nedan, dels i Figur 36 - Grundskolepersonal och socialsekreterare uppger om de skulle ansöka om plats för ett barn som de bedömer har behov av denna insats. Vertikala siffror anger antal svar., men även på efterföljande sida där en konkretisering visas av respondenternas upplevelser av att komma till konsultationsteam.

Skulle du ansöka om plats på KRAFT för ett barn/ungdom som du bedömer har behov av denna insats?

Figur 35 - Grundskolepersonal och socialsekreterare lämnar synpunkter på hur det är att komma till konsultationsteam med en ansökan om plats på KRAFT för ett barn. Vertikala siffror anger antal svar.

Hur är ansökningsförfarandet till KRAFT?

Figur 36 - Grundskolepersonal och socialsekreterare uppger om de skulle ansöka om plats för ett barn som de bedömer har behov av denna insats. Vertikala siffror anger antal svar.

UPPLEVDA HINDER MED KONSULTATIONSTEAMET

Avsaknad av dialog och delaktighet

- Ingen dialog eller delaktighet
- Vi-mot-dom-känsla
- Maktutövande
- Känns som man ställs till svars snarare än att tala om barnets behov framåt
- Jobbigt att behöva sitta och försvara varför barnet har behov av KRAFT.
- Ingen god känsla att komma dit. Barnets skolgång står på spel pga ett ja eller nej.

För avgränsat

- Önskar att alla alternativa undervisningsgrupper fanns tillgängliga inom konsultationsteamet - blir snävt att enbart erbjuda KRAFT

Yrkesfunktioner på mötet

- Oklart vilken funktion vissa professioner har på mötet?
- Det är för många på mötet - måste alla vara med?
- Det är väldigt mycket skolpersonal och endast en socialsekreterare och chef från socialtjänsten.
- Önskar mer balanserad grupp från båda förvaltningar

Otydligheter

- Otydligt hur man anmäler sig, vart möten hålls och vem som ansvarar för vad när man fått ett godkännande på sin ansökan.
- Otydligt vad socialtjänst kontra skolpersonal ska ansvara för.

UPPLEVDA MÖJLIGHETER MED KONSULTATIONSTEAMET

Bra och balanserat

- Har fungerat bra och varit balanserat

Strukturerad samverkan

- Viktigt med strukturerad samverkan
- Viktigt att få fler synpunkter (1+1=3)
- Det är en styrka i kommunen att få presentera de svårigheter som finns kring en elev och diskutera vad man kan hjälpas åt med för att göra en insats för familjen.

Figur 37 - Grundskolepersonals och socialsekreterares upplevelser av konsultationsteamet.

Lärdomar

Respondenterna fick vidare fundera över lärdomar och föra fram sina åsikter utifrån de erfarenheter som de hittills haft kring KRAFT.

En redovisning av deras svar återges nedan.

Mindre bra 	Bra
Skolornas behov uppfylls inte genom KRAFT.	Det är fantastiskt vad lärare och behandlare kan utföra när de är under samma tak.
Det behövs mer samordning och mer tid innan återgång till hemskola om det ens är möjligt för några elever	Ett tätt samarbete och samsyn, framförallt mellan familjebehandlare och skolpersonal, kan bidra till framgångar för barn i sin skolgång.
Det är för svårt att klara av arbetet på så kort tid som sex månader. Barnen har varit i en nedåtgående spiral för länge.	Personalen gör ett bra jobb med de förutsättningar de har.
Det är ett svek mot elever som får förtroende för personal, får en god relation med vuxna och känner trygghet på KRAFT endast skall få göra detta under några månader och sedan inte är välkomna dit längre.	Elever som har problematisk frånvaro har ofta behov av insatser på andra områden än de som vi i skolan kan erbjuda stöd i. Genom KRAFT får dessa elever och familjer hjälp på ett annat plan, vilket verkar ge goda resultat.
När eleven vet att KRAFT bara kommer att pågå i 6 månader kanske de inte ens bryr sig om att försöka.	Det underlättar när stödet från socialtjänsten blir så påtagligt.
KRAFT fungerar inte tillfredsställande i nuvarande form.	
Projektet behöver ligga under myndighet på socialtjänsten där det finns en kunskap i ledning kring sociala frågor och barn i behov av stöd.	
Det är svårt att få plats för eleverna på KRAFT.	
Skolan är snabbare i sin ansökan till KRAFT än socialtjänsten.	

Förbättringsförslag för KRAFT givet av grundskolor och socialtjänst

Till sist gavs respondenterna möjlighet att delge förbättringsförslag. Dessa är sammanfattade i punktlistan nedan.

- Istället för att ytterligare ha en insats där man arbetar ett fåtal med mycket resurser, rigga en organisering som bättre förmår möta skolornas behov.
- Tydliggör målgruppen.
- Organisera för nästa steg efter KRAFT.
- Inkludera andra behandlingsmetoder förutom FFT
- För barn med pågående BUP-kontakt, låt BUP ingå vid presentation och vid uppföljningar.
- Lägg till den här typen av verksamhet under myndighet på socialförvaltningen.
- Utöka flexibiliteten, att tänka utanför ramarna när man inte lyckas få en ungdom till KRAFTs lokaler genom att ge ungdomarna möjlighet till alternativ sysselsättning och integrera vissa ämnen i detta. Framförallt där ungdomar haft problematisk skolfrånvaro. Tror att detta kan höja ungdomars självkänsla och bryta isolering och successivt närma sig mer "vanlig" skolgång.
- Ha det som jourplats för elever i behov.
- Skapa större insyn för skolan i familjebehandlingsdelen, så vi får möjlighet att stötta familjen efter insatsen på KRAFT.
- Utöka arbetet med att försöka få eleverna att komma till skolan som har börjat skolka och föräldrar som kämpar, men som behöver stöd i sin föräldraroll för att orka stötta sina barn.
- Skapa möjlighet att söka stöd när föräldrar vill ha det, istället för att vänta tills orosanmälningarna blivit så många så att problemen blivit stora. Ibland kan det hjälpa dessa elever att bara bryta sina negativa kompisrelationer på skoltid för att kunna få en skolgång som fungerar och föräldrarna skulle kunna få stöd i en period som är tuff för de flesta föräldrar.
- Skapa fler platser med samma upplägg.
- Köp Vårkullen och inhys Kraft och Studiegården på samma plats. Börja om och skapa verksamhet utifrån skolornas behov i samverkan med socialtjänst. Idag finns ingen verksamhet som matchar elever med störst behov.
- Problematiske skolgång kräver tid eller annan verksamhet i de fall då ord skola inte är rätt efter KRAFT eller i de fall då KRAFT inte kommer igång. Sätt KRAFT i ett sammanhang, där eleven är i fokus.
- En SOL-placering borde inte direkt leda till utskrivning. Avvakta tills man vet att insatsen fungerar.
- En insats där man tänker in dygnets alla timmar 7 dagar i veckan. Stödet behöver innebära något som hemskola inte kan erbjuda. Utnyttja möjligheten till en verksamhet som bygger på både hem, skola och fritid.

- Stötta familjen att utveckla fungerande strategier. Jag tänker att man måste kliva in i hemmet på ett helt annat sätt än vad man gör idag för att på ett bättre sätt ge stöd åt familjen.
- Jag är övertygad om att man skulle nå ett bättre resultat om man inte låste sig på en tid på 6 månader, utan gjorde individuella planer för varje elev där man utgår efter elevens och vårdnadshavare behov av stöd istället för verksamhetens regler.
- Flexibilitet i insatsen. Vad är behovet hos eleven och vilka metoder vi tror kan ha framgång. Diskussion och gemensam plan att jobba med. Gemensamma träffar för att hitta vägar som fungerar för just den här familjen. Jag tror att varje elev/familj behöver ha någon på KRAFT, socialtjänsten eller på hemskolan som är ansvarig samordnare i samarbetet.
- Det vore önskvärt att ha ett samarbete med för att i mån av plats på KRAFT kunna göra kortvariga placeringar vid akuta situationer (tex vid avstängningar av elever som då skolan har ansvar för att tillhanda hålla undervisning).
- Mer samarbete med ytterligare instanser så som BUP, UPH om det gynnar familjen.
- ”Projektet behöver ledas av chefer som har kunskap kring de lagar och regler som gäller inom såväl socialrätt och skola. Det behöver finnas en öppenhet inför fler modeller, metoder inom projektet.”
- ”Det borde finnas fler möjligheter för skolan att kunna placera elever på Kraft t e x vid avstängning och akuta händelser.”

Lilla Fredriksberg och Studiegården

Svarsfrekvens

7/9 stycken (77,8%)

Inom Falköpings kommun finns två centrala särskilda undervisningsgrupper, som organisatoriskt är fördelade till samma chef inom SPC som även har delansvar för KRAFT. Personalen från dessa båda centrala undervisningsgrupper har kontinuerligt träffat personalen på KRAFT i olika former av arbetsplatsträffar och liknande sammanhang. Därför inhämtades även deras synpunkter på verksamheten.

Alla respondenter inom de övriga två undervisningsgrupperna i kommunen är positiva till KRAFT och ser det som ett genomtänkt projekt där elevens välbefinnande är i fokus. De anser att samarbetet mellan skolan och socialtjänsten är värdefullt och att det bör finnas tillgängligt för yngre åldrar också.

”Om man genom KRAFT kan få en hemmasittande elev att komma till skolan är det enbart positivt”.

Personal i central särskild undervisningsgrupp

Samarbetet möjliggör en helhetsbild av elevernas situation och ger en förståelse för varför deras situation ser ut som den gör. Det skapar också snabba kommunikationsvägar mellan professionerna och ger en gemensam målbild. Det finns ett behov av att samlas kring barnet när deras livssituation inte fungerar, och KRAFT kan bidra till detta genom att erbjuda stöd till de barn och familjer som tidigare inte har fått den hjälp de behöver.

Fördelen med KRAFT är att verksamheten är fristående från en specifik skolbyggnad, men ändå samlar både elev och familj under ett tak. Det kan också vara en ekonomiskt fördelaktig lösning för kommunen på både kort och lång sikt. Respondenterna är eniga om att sex månader är en för kort tid för att återintegrera barnet till skolan och bygga upp en hållbar skolgång, och föreslår att denna tid kan förlängas vid behov.

Samarbetet med socialtjänsten ses som positivt av respondentgruppen, men det påpekas att sekretesshinder och tidigare skadade relationer med socialtjänsten kan påverka resultaten negativt. Önskemålet är att ha ett skol/livsteam där olika yrkesroller kan tillgodose barnets behov och skapa en gemensam grund att utgå ifrån. Denna funktion skulle kunna appliceras på de andra särskilda undervisningsgrupperna också. Respondenterna förespråkar att samarbete bör utökas till fler elever och anställda.

Ledningsgrupp

Ledningsgruppen för KRAFT har insett vikten av nära samarbete. I början av projektet kände de inte varandra. De har, genom att vara öppna, ärliga och stöttande gentemot varandra, etablerat ett starkt samarbete via arbetet med KRAFT där de känner total tillit till varandra.

Att vara två chefer kan vara rörigt för personalen på KRAFT, men cheferna uppger att de försöker vara närvarande på gemensamma möten för att fatta snabba beslut i sittande möte. Att vara samspelta gentemot verksamheten är viktigt för att undvika osäkerhet.

Skillnaden i hierarkin mellan cheferna kan skapa obalans, då en av dem är verksamhetschef och den andra är enhetschef och i vissa fall behöver stämma av beslut med sin chef, verksamhetschefen för individ- och familjeomsorgen. Detta kan riskera att fördröja beslutsfattandet eller i vissa fall leda till att ledningsgruppen får backa ifrån sin planering om verksamhetschefen för IFO nekar till föreslaget beslut och verksamhetsplanering framåt.

Under tiden för KRAFT har verksamhetschefen för SPC suttit med i olika grupper kring KRAFT. Dessa grupper har varit på olika hierarkiska nivåer i kommunens organisation. Från att hon är drivande chef för den operativa verksamheten, har hon även suttit med i konsultationsteamet som fattar beslut om vilka barn som får plats på KRAFT. Därtill har hon även suttit med i styrgruppen för KRAFT. Då ledningsgruppen för den operativa verksamheten rapporterar till styrgruppen har det skapat förvirring kring vilken roll och funktion verksamhetschefen har i de olika sammanhangen. Det hade varit bättre om exempelvis verksamhetschefen för grundskolan satt med i styrgruppen istället för verksamhetschefen för SPC, då ledningsgruppen för KRAFT ska kunna rapportera utvecklingen av verksamheten till styrgruppen.

Cheferna anser att personalgruppen KRAFT har lyckats tack vare deras förhållningssätt, värdegrund och förmåga att samarbeta. Det har dock varit utmanande att bedriva förändringsarbete med många parallella processer att hantera. Personalen hade behövt bättre förutsättningar och stöd för att undvika frustration. Det är viktigt att ge personalen utrymme och flexibilitet för att främja kreativitet, professionalitet och engagemang. Personalgruppen har också uttryckt att de saknat en processledare som hade kunnat ge mer driv åt arbetet.

Barnen på KRAFT är främst högstadielärover, men det finns större behov än tillgång till platser. Det finns främst ett önskemål om att också kunna erbjuda stöd till barn och familjer i ett tidigare skede. Flexibilitet behöver finnas så att behandlingstiden kan anpassas till individuella behov. Vissa barn behöver vara inskrivna längre tid på KRAFT än andra. Exempelvis kan vissa barn behöva längre tid på sig att börja ta sig till KRAFTs lokaler och delta i skolundervisningen och för andra kan det behövas en längre och mer flexibel utslussningsperiod till hemskolan. Detta påverkar i sin tur hur ofta nya barn kan tas emot och hur individuella bedömningar görs.

Familjebehandlingen har inneburit att familjebehandlaren och vårdnadshavaren har haft bokade möten minst en gång i veckan, ibland fler utifrån hembesök initialt. Men eftersom gruppen barn är begränsad räcker inte detta för att fylla en heltidstjänst för familjebehandlaren. Familjebehandlaren har därför även tagit andra behandlingsuppdrag. Familjebehandlaren har utöver sina behandlingsuppdrag prioriterat att bli ett bekant ansikte för barnen på KRAFT, vilket underlättat för att nå föräldrarna och få framgångsrik behandling. Arbetsinnehållet behöver dock matcha

socialtjänstens uppdrag för att undvika förvirring och otydlighet i rollerna mellan familjehandlare och pedagoger. Föräldrastödet har också haft obemannade tjänster, vilket gjort att det inte fungerat optimalt i KRAFT och ibland har deltagandet varit lågt från vissa föräldrar.

Ledningsgruppen för KRAFT har visioner om hur verksamhetsidén som prövats på KRAFT kan hjälpa fler och större grupper av barn. De vill utöka samarbetet mellan skola och socialtjänst för att möta de bredare behoven som finns för barn i Falköpings kommun som är i behov av stöd och insatser för att få en god hälsa och utveckling. De föreslår att liknande verksamheter kan breddas till flera skolor, där socialtjänsten knyts gentemot såväl skola som särskilda undervisningsgrupper på samma sätt som på KRAFT. Skolan är den viktigaste arenan för att möta barnen och socialtjänsten behöver vara närvarande där också. De föreslår att skolsociala team införs på varje skola med samordning och gemensamt lärande. I dessa team skulle det finnas socialarbetare/fältsekreterare som är knutna till varje skola och som arbetar främjande och förebyggande på skolan med barnen/ungdomarna när de inte är på lektionstid. På så vis kan sociala frågor fångas upp likväl som andra hälsorelaterade frågor.

Föräldrar som har behov av föräldrastöd, eller är föräldrar till barn som har särskilda behov behöver också stöd och hjälp. Cheferna föreslår därför att förebyggande och främjande resurser inom socialförvaltningen samlas i gemensamma lokaler. Dessa skulle tillsammans kunna utgöra ett *rådgivningscenter för barn* där insatser ges utan biståndsprövning. Utan biståndsprövning tror cheferna att fler föräldrar skulle söka hjälp och stöd från socialtjänsten. Rådgivningscentret skulle då kunna ha ett nära samarbete med de skolsociala teamen inom barn- och utbildningsförvaltningen och andra verksamheter för barn, såsom inom fritidsförvaltningen. På rådgivningscenter barn skulle även SSPF kunna ha sina fysiska lokaler. Genom samverkan mellan rådgivningscenter barn, SSPF och de skolsociala teamen skulle en helhetsbild kunna nås och fler barn få hjälp i ett tidigare skede än de idag kan få. Även socialsekreterare skulle kunna arbeta mer på plats i skolans lokaler genom att exempelvis hålla barnsamtal i skolan i större utsträckning, istället för i socialtjänstens lokaler. Detta tror cheferna skulle hjälpa eleverna som är aktuella.

Cheferna anser dock att KRAFT behöver få finnas kvar för att hantera de mest komplexa ärendena. De förslår vidare att verksamheten skulle vara uppdelad i två separerade lokaler med en yngre grupp (10-12 år) och en äldre (13-15 år). De vill även utöka samverkan kring att uppföljning av barn placerade utanför det egna hemmet.

Konsultationsteamets uppdrag och dess sammansättning av professioner behöver ses över för att säkerställa rätt personer på rätt plats. Åsikter har framkommit att man känner sig bedömd när man kommer till konsultationsteamet vilket avskräckt från att söka. Falköpingsmodellen har också inneburit att orosanmälningar inte leder till biståndsbedömda insatser. Detta innebär att elever med behov av särskild undervisning inte får tillgång till plats på KRAFT på grund av att vårdnadshavare redan har tackat nej till insatser från socialtjänsten. En möjlig lösning är att ett skolsocialt team ansöker om plats på KRAFT och att teamet, utgörandes av andra professioner, bedömer och fattar beslut om ansökningar. Målgruppen och kriterierna för att få en plats på KRAFT behöver också ses över.

Slutligen önskar ledningsgruppen för KRAFT successivt utöka samverkan mellan förvaltningarna och koppla forskning till denna process för att utvärdera verksamheternas effekt för målgruppen.

Kostnader för KRAFT

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden fick ekonomiska medel från kommunstyrelsens strategiska utvecklingsmedel för att driva projektet KRAFT.

Barn- och utbildningsnämnden fick 750 tkr under 2022 och 1000 tkr under 2023. Ytterligare drygt 1200 tkr har skjutits till från nämndens ordinarie budget i nuläget. Socialnämnden fick 1000 tkr. Beskrivning av hur dessa finansiella medel fördelats inom respektive nämnd redovisas nedan.

Barn och utbildningsnämnden

Kostnader för KRAFT på BUN under 2022 var 874 tkr. Nedan visas alla kostnader för KRAFT under 2023 bokförda på BUN per 31 oktober.

Konto	Period 202310				Ack. 202301 - 202310			
	Utfall	Budget	Avvikelse	%	Utfall	Budget	Avvikelse	%
☐ Verksamhetens kostnader								
☑ Löner och sociala avgifter	204 223	0	-204 223	0%	2 158 613	0	-2 158 613	0%
☑ Övriga tjänster	0	0	0	0%	14 737	0	-14 737	0%
☑ Övriga verksamhetskostnader	18 728	0	-18 728	0%	31 177	0	-31 177	0%
Verksamhetens kostnader	222 951	0	-222 951	0%	2 204 528	0	-2 204 528	0%
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	222 442	0	-222 442	0%	2 203 965	0	-2 203 965	0%
VERKSAMHETENS RESULTAT	222 442	0	-222 442	0%	2 203 965	0	-2 203 965	0%
ÅRETS RESULTAT	222 442	0	-222 442	0%	2 203 965	0	-2 203 965	0%
totalt	222 442	0	-222 442	0%	2 203 965	0	-2 203 965	0%

Då november och december inte finns med kan vi räkna med att totalt för 2023 kommer det landa på ungefär 2700 tkr. Netto kommer det ha kostat BUN 1700 tkr under 2023.

Specificering av posten övriga verksamhetskostnader syns nedan.

☐ Övriga verksamhetskostnader								
6410 Förbrukningsinventarier	16 780	0	-16 780	0%	16 780	0	-16 780	0%
6440 Livsmedel	1 417	0	-1 417	0%	1 417	0	-1 417	0%
6460 Förbrukningsmaterial (25% moms)	0	0	0	0%	4 782	0	-4 782	0%
6462 Förbrukningsmaterial (6% moms)	530	0	-530	0%	530	0	-530	0%
6651 Tvätt av arbetskläder och linne	0	0	0	0%	302	0	-302	0%
6812 Mobil telefoni	0	0	0	0%	321	0	-321	0%
7651 Avgifter för kurser för anställda och förtroendevalda	0	0	0	0%	7 045	0	-7 045	0%

Socialnämnden

Kostnader för KRAFT på SOC under 2022 var 392 tkr, varav 240 tkr var lönekostnader.

Nedan visas ackumulerade kostnader för KRAFT i nämnden per 31 oktober för 2023.

[Hem](#) > [Projekt](#) > Resultaträkning >

Fr.o.m. T.o.m. Enhet

Projekt: 507235 Strategiska medel 2022 Projekttyp: DRIFT, DRIFT

Konto	Period 202310				Ack. 202301 - 202310			
	Utfall	Budget	Avvikelse	%	Utfall	Budget	Avvikelse	%
☐ Verksamhetens kostnader								
☐ Löner och sociala avgifter	31	85	54	64%	527	852	324	38%
☐ Övriga tjänster	0	0	0	0%	58	0	-58	0%
☐ Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0%	4	0	-4	0%
Verksamhetens kostnader	31	85	54	64%	590	852	262	31%
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	31	85	54	64%	590	852	262	31%
VERKSAMHETENS RESULTAT	31	85	54	64%	590	852	262	31%
ÅRETS RESULTAT	31	85	54	64%	590	852	262	31%
Totalt	31	85	54	64%	590	852	262	31%

Analys

Det finns många positiva verkningar och synergieffekter som framkommer i underlaget. Enkätresultaten visar att KRAFT har haft en betydande positiv inverkan på de svarande barnen. Hälften av dem gav den högsta möjliga poängen, vilket indikerar att de anser att KRAFT har hjälpt dem mycket med att komma till skolan. Detta indikerar att KRAFT har varit effektivt för dessa individer och har bidragit till att underlätta deras skolgång. Samtidigt angav hälften av barnen att KRAFT "ibland" har hjälpt dem att komma till skolan. Detta kan tolkas som att KRAFT har haft en viss inverkan på dessa individers skolgång, men att denna inverkan kan ha varierat eller varit inkonsekvent. Det kan också tyda på att det finns andra faktorer än KRAFT som har påverkat dessa individers förmåga att komma till skolan. KRAFT har haft en betydande inverkan på respondenternas skolgång och allmänna välbefinnande.

En betydande andel av barnen rapporterade också att KRAFT har hjälpt dem att känna sig gladare, minska bråk hemma, må bättre och förstå att skolan är viktig. Dessa resultat tyder på att KRAFT inte bara bidrar till att förbättra elevernas akademiska prestationer, utan också deras emotionella välbefinnande och hemmiljö. Detta är särskilt viktigt eftersom forskning har visat att elevernas emotionella välbefinnande och hemmiljö kan ha en stor inverkan på deras akademiska prestationer.

Enkätresultaten visar att majoriteten av eleverna anser att skolarbetet på KRAFT fungerar bättre jämfört med deras vanliga skola. Detta indikerar en övervägande positiv attityd mot KRAFT:s undervisningsmetoder eller skolmiljö, vilket kan tyda på att eleverna upplever att de lär sig mer effektivt, känner sig mer engagerade, att de får det stöd de behöver, eller på annat sätt föredrar KRAFT över deras tidigare hemskola. Ingen av eleverna rapporterade att skolarbetet fungerar sämre på KRAFT jämfört med deras hemskola, vilket kan tyda på att KRAFT uppfyller elevernas förväntningar på skolarbetet, eller på att KRAFT inte har några uppenbara nackdelar jämfört med elevernas tidigare skolor. KRAFT har generellt sett ett starkt resultat från enkäterna där barnen och vårdnadshavarna svarat, som tyder på att projektet har uppfyllt sina mål och förväntningar i att hjälpa barnen och därmed varit effektivt. Det framkommer inte några större problem eller brister inom KRAFTs verksamhet som behöver åtgärdas.

Enkätresultaten visar att alla elever och familjer som svarade på enkäten upplevde att de hade blivit hjälpta på flera sätt. Alla svarande rapporterade att de hade uppnått högre skolnärvaro, tillgodogjort sig mer kunskap i skolan och utvecklat sina kommunikationsfärdigheter. Även vårdnadshavare uppger att deras barn trivs/trivdes på KRAFT vilket indikerar att de har en överlag positiv uppfattning om KRAFT. Någon enstaka angav att KRAFT inte har hjälpt deras barn vilket också kan tyda på att det finns andra faktorer som påverkar barnet som verksamheten på KRAFT inte kunnat adressera.

Det mest framträdande resultatet är att 70% av familjerna rapporterar att de har upplevt färre bråk sedan de började på KRAFT. Detta indikerar att KRAFT har bidragit till att minska konflikter och skapa en mer harmonisk familjemiljö. Bättre rutiner i vardagen och bättre samarbete är andra områden där KRAFT har haft en betydande inverkan, med 60% av familjerna som rapporterar förbättringar inom dessa områden. Detta tyder på att KRAFT kan ha bidragit till att skapa mer struktur och samstämmighet inom familjerna, vilket kan ha lett till en mer stabil och mindre

stressig vardag. Det finns dock också tecken på att det kan finnas utmaningar kvar att ta itu med i hemmiljön, vilket kan vara ett område att fokusera på i framtida insatser.

Det positiva utfallet vad gäller barnen och vårdnadshavarna är dock en stark indikation på att personalen på KRAFT generellt sett har mycket goda kommunikationsfärdigheter och förmår att skapa bra relationer med de som tar emot insatsen.

Inte minst vill även andra särskilda undervisningsgrupper ta efter KRAFTs samverkansidé och sprida det till fler elever. Genom en spridning kan fler barn med särskilda behov och deras föräldrar få hjälp på en bredare front. Detta kan stoppa bromsa eller stoppa en destruktiv utveckling i familjesystemet. Bland annat har detta uttryckts från KRAFT:s personalgrupp, ledningsgruppen, övriga centrala särskilda undervisningsgrupper och grundskolepersonal/socialtjänsten. Utifrån vad som förs fram i utvärderingen finns idag en begränsad samverkan mellan skola och socialtjänst även om viljeriktningen till utökad samverkan funnits under flera år. För att bredda verksamhetsidén finns det några olika åtgärder att överväga:

1. Utöka antalet platser på KRAFT: Ett uppenbart steg skulle vara att öka antalet platser på KRAFT så att fler barn kan tas emot. Detta kan kräva resurser i form av personal, utrymme och finansiering. Det kan vara möjligt att söka extra resurser från kommunen eller andra organisationer för att kunna utöka verksamheten.
2. Dela upp KRAFT i två verksamheter: Då det är tydligt att även yngre barn har behov av KRAFTs verksamhet skulle verksamheten kunna delas i två separata grupperingar, där en del riktas gentemot barn i åk 1-6, medan en annan riktar sig till åk 7-9. Exempelvis kan samma familjebehandlare arbeta mot båda grupper, men uppläggen i särskild undervisningsgrupp göras åldersanpassad.
3. Skapa fler liknande verksamheter: Man kan överväga att skapa fler liknande verksamheter i samma anda, exempelvis kopplat till varje skola. Det skulle innebära att fler barn kan få tillgång till den typ av stöd och behandling som KRAFT också erbjuder. Genom att sprida verksamheten kan man också nå ut till barn i olika delar av Falköping.
4. Bedriva heldygnsvård: En idé är att i anpassade lokaler skapa en heldygnsvård innefattande såväl skola i särskild undervisningsgrupp, familjebehandling från socialtjänsten och fritidsaktiviteter efter skoltid.
5. Utbilda och involvera fler yrkesgrupper: För att möjliggöra för fler barn att ta del av KRAFTs verksamhet kan man se över att involvera och utbilda fler yrkesgrupper i arbetsmetoderna och behandlingsstrategierna som används på KRAFT. Genom att sprida kunskapen och kompetensen kan fler barn få möjlighet att få liknande stöd och behandling på andra platser, som till exempel i skolan eller andra verksamheter där barnen spenderar tid.

Det är också viktigt att utvärdera och följa upp de insatser som görs för att se vilken effekt de får.

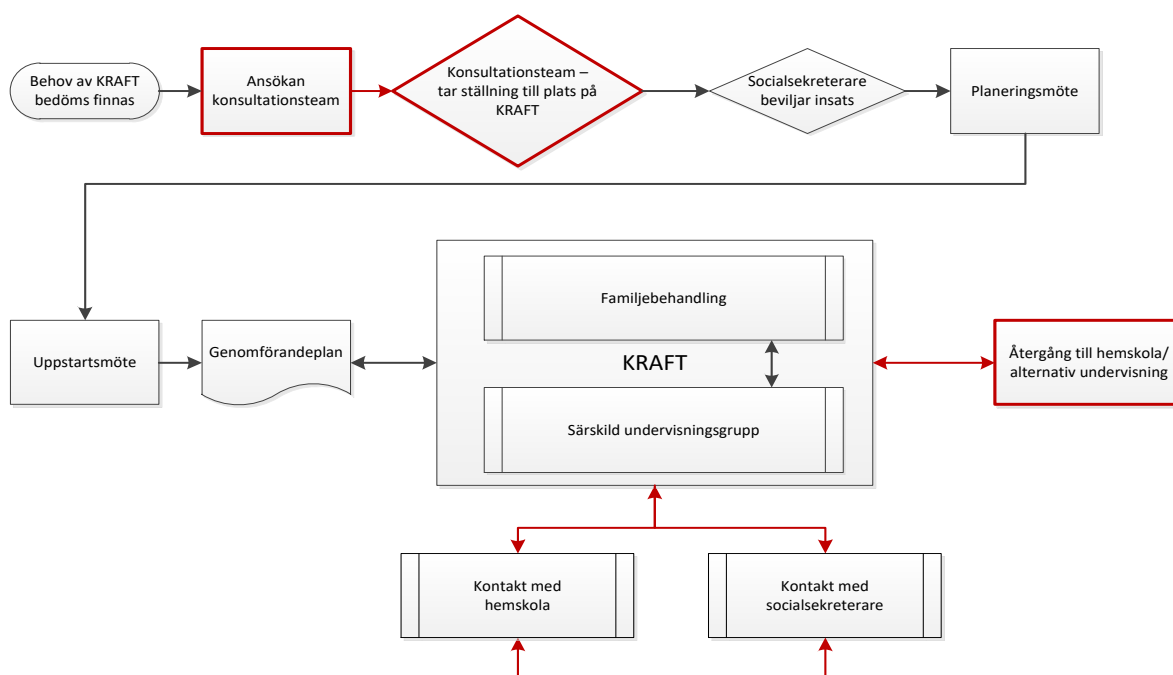
Övergripande skav i processen kring KRAFT

Enkätresultaten visar en stark allmän inställning till stöd för KRAFT. Majoriteten av respondenterna ser ett behov av denna typ av samarbete mellan utbildning och socialtjänst. Detta kan tyda på en bred acceptans av integrerade lösningar för att

hantera samhällsutmaningar. Dock finns det en mindre grupp som inte delar denna åsikt, vilket påminner om att det alltid finns olika perspektiv på hur man bäst hanterar samhällsutmaningar.

Som regel uppkommer konfliktytor i allt utvecklingsarbete, vilket pekar på delar som behöver tydliggöras och konkretiseras. Genom att inhämta underlag från flera olika parter kan ett pussel läggas kring såväl konfliktytor som framgångar. Inom såväl ledningsgrupp som personalen på KRAFT har arbetet gått från att vara otydligt till att bli en väl strukturerad verksamhet där konfliktytor använts för att tydliggöra arbetssätt. I processen finns dock fortfarande konfliktytor som kräver mer arbete för att vara meningsfulla, begripliga och hanterbara. I Figur 38 - Barnets "väg" genom KRAFT. Röda rutor visar på ytor där skav ibland uppstår i processen.

Som synes har konfliktytorna främst berört "mellanrummen" mellan de involverade parterna utanför KRAFTs verksamhet. Dels framkommer exempel på negativa upplevelser i samband med att hemskola/socialtjänst har ansökt om plats på KRAFT och fått komma till konsultationsteamet. Otydligheter har även funnits vad gäller informationsöverföring mellan involverade parter och slutligen har meningsskiljaktigheter uppstått i samband med avslut av insats på KRAFT och återgång till hemskola.

Figur 38 - Barnets "väg" genom KRAFT. Röda rutor visar på ytor där skav ibland uppstår i processen.

En reflektion är att de som befinner sig längre ifrån KRAFT är de som är mest kritiska till verksamheten. Det framkommer en oro kring bristande effekt och att personalen på KRAFT saknar kunskaper för att möta målgruppen. Detta kan bero på flera faktorer;

- Bristande kännedom: De som står längre ifrån KRAFTs verksamhet kan ha begränsad information om KRAFTS faktiska resultat och effektivitet. Deras negativa bild kan vara baserad på fördomar, rykten eller brist på insikt i verksamhetens framgångar. Därför är det viktigt att kommunicera resultaten

och effekterna av KRAFT till dessa grupper för att skapa en mer realistisk och objektiv bild.

- Missnöje inför ”ytterligare en mindre särskild undervisningsgrupp”: Det finns redan flera särskilda undervisningsgrupper inom skolan och vissa kan därför vara skeptiska till fördelarna med att införa en ny modell som KRAFT. Det kan även finnas en motvilja att förändra och anpassa sig till en ny verksamhetsidé, särskilt om man inte ser ett tydligt behov eller fördelar med det.
- Brister i kommunikation och samarbete: Om det finns bristande kommunikation och samarbete mellan KRAFT och hemskola/socialtjänst kan det leda till missförstånd och negativa uppfattningar hos de som står längre ifrån verksamheten. Det är viktigt att tydligt kommunicera målen, fördelarna och de faktiska resultaten av KRAFT till dessa grupper för att minska motviljan och skapa en mer positiv inställning.
- Oro för förändring: Förändring kan vara skrämmande för många människor, särskilt om de inte har erfarenhet eller kunskap om det nya arbetssättet som implementeras. Oro för att KRAFT kan förändra eller hota parternas egna roller, metoder eller befintliga system kan leda till motvilja mot att acceptera och stödja verksamheten. Att förstå denna oro och adressera den, genom att förklara fördelarna och det som KRAFT ytterligare kan bidra med i arbetet med barn som har hög skolfrånvaro, kan bidra till att minska motviljan.

Informationsbrist och kommunikationssvårigheter

En anledning till frustration som förs fram är informationsbrist och kommunikationssvårigheter mellan de samverkande parterna. Det kan finnas flera möjliga orsaker till att detta. Några möjliga faktorer att överväga inkluderar:

- Otydliga roller och ansvarsområden: Om det inte finns tydliga riktlinjer om vilka uppgifter och ansvar varje part har i samverkan kan det uppstå förvirring och missförstånd.
- Brister i utbildning och kunskap: Om personalen på socialtjänsten och hemskolan inte har tillräcklig kunskap om varandras verksamheter kan det vara svårt att förstå varandras perspektiv och behov. Det kan även vara svårt att kommunicera på ett sätt som är begripligt för alla inblandade.
- Bristande resurser: Om det saknas tillräckliga resurser, både ekonomiskt och personalmässigt, för att hantera samverkan på ett effektivt sätt kan det leda till att viktig kommunikation prioriteras bort eller inte genomförs på ett tillfredsställande sätt.
- Bristande kommunikationsstrukturer: Om det saknas fastställda kommunikationsvägar och rutiner för hur information ska delas mellan KRAFT och hemskola/socialtjänst kan det leda till att viktig information inte når fram i rätt tid eller till rätt personer.

För att lösa dessa problem kan det vara viktigt att etablera tydliga kommunikationsstrukturer och roller, där ansvarsfördelningen är klar för alla parter. Ett exempel på en detta kan vara regelbunden användning av SIP-möten. I SKR:s

rapport ”Att stärka samverkan med hjälp av SIP”¹ framgår att en positiv effekt av fungerande SIP-möten är samsyn bland alla involverade. Vidare skapas en helhetsbild över den enskildes situation och behov. Det ger den enskilde möjlighet till en tryggare tillvaro då möjlighet skapas att såväl förstå som engagera sig i sina insatser.

Det kan också vara värdefullt att investera i utbildning och kunskapsöverföring mellan socialtjänsten och hemskolan, så att de bättre förstår varandras arbete och kan kommunicera på ett effektivt sätt. Att engagera och motivera de som är motvilliga att samverka är essentiellt, genom att tydligt kommunicera parternas roll och betydelsen av deras bidrag. De hinder som förts fram behöver konkretiseras så att lösningar kan identifieras tillsammans.

Det är viktigt att ledningen och andra nyckelpersoner inom organisationen är föregångare när det gäller att samverka. Både ledningen och personalgruppen inom KRAFT vittnar om att så varit fallet. Genom att visa positivt beteende och vara tydliga med förväntningar kan ledningen inspirera andra att också delta i samverkansprocessen, precis som personalgruppen framhävt. Att se över och säkerställa resurserna, såväl ekonomiskt som personalmässigt, kan även vara en viktig del för att trygga att samverkansytorna utanför verksamheten fungerar smidigt och utan konflikter.

Det är också angeläget att vara realistisk och inse att det kan finnas personer i organisationen som aldrig kommer att vara positiva till samverkan och som kommer att hitta problem med samverkan oavsett vilket arbete som görs för att underlätta såväl information som kommunikation.

Konsultationsteamet

I underlaget framkommer det en bredd av synpunkter kring såväl konsultationsteamets sammansättning av professioner, som känslan av maktobalans när hemskola/ socialtjänst ansökt om plats på KRAFT. Det är viktigt att skapa en trygg och öppen miljö där de som kommer till konsultationsteam kan dela sina upplevelser utan rädsla för att bli bedömda eller känna sig obekväma.

En mindre andel av respondenterna (18,2%) upplever att det är "jobbigt" att komma till konsultationsteamet. Denna grupp representerar de som har en negativ uppfattning om ansökningsförfarandet. Det är dock viktigt att notera att denna grupp är betydligt mindre än de som har en positiv eller neutral inställning.

En mycket liten andel av respondenterna (4,5%) ansöker inte till KRAFT på grund av att man måste gå genom konsultationsteamet. Denna grupp representerar de som är mest negativt inställda till ansökningsförfarandet. Sammantaget visar enkätresultaten att majoriteten av respondenterna har en positiv eller neutral inställning till ansökningsförfarandet till KRAFT, medan en mindre andel har en negativ inställning.

Det framkommer förslag om en omstrukturering av konsultationsteamet genom att justera sammansättningen av de funktioner som är med. Istället för chefer kan det kanske vara bättre med professioner som arbetar närmre målgruppen i organisationen. Det kan också vara fördelaktigt att inkludera fler perspektiv och

---

¹ Wieselgren, I-M. (2020). *Att stärka samverkan med hjälp av SIP – förstudie innehållande nulägeskartläggning och rekommendationer för framtida arbete*. SKR.

kompetenser från båda förvaltningarna för att säkerställa en mer balanserad grupp och positiv upplevelse.

Syftet med konsultationsteamet behöver förtydligas. Genom att konkretisera och kommunicera tydligt vad teamet är till för kan förväntningarna hanteras både av de som utgör konsultationsteamet och de som kommer med ett ärende dit. Genom tydliga förväntningar kan förståelsen för processen öka. Vidare är det värdefullt att skapa en möjlighet till dialog och samarbete. Detta kan stärka känslan av delaktighet och möjliggör att stärka förtroendekapital i processen.

Tidsaspekten sex månader

Det finns ett missnöje kopplat till den tidsaspekt som varit gällande för barnets inskrivning på KRAFT, som bedöms vara för kort. Barnets behov behöver hanteras noggrant och effektivt för att säkerställa att rätt åtgärder och verktyg sätts in i hemskolan.

En möjlig lösning kan vara att individualisera tidsramen för inskrivning på KRAFT för att säkerställa att både föräldrar och personal kan observera barnets beteendemönster och behov över en längre period. Flexibilitet och anpassningsförmåga bör vara vägledande för att säkerställa en effektiv och adekvat utredning och stöd till barnet. Detta skulle kunna bidra till en mer heltäckande bedömning av barnets situation och utbildningsbehov.

En öppen kommunikation mellan föräldrar, personal på KRAFT, hemskola och socialtjänst är också avgörande för att diskutera och bedöma den mest lämpliga tidsaspekten för varje enskilt barns inskrivning på KRAFT. Genom att samarbeta kan man komma fram till en gemensam förståelse och lämplig tidsplan för inskrivning och utredning.

Att regelbundet ha partsgemensam uppföljning och utvärdering av barnets och vårdnadshavarnas framsteg och behov under tiden på KRAFT. Detta möjliggör justeringar i insatsen om det behövs, för att säkerställa att barnets behov fortsätter att tillgodoses även efter tidsperiodens slut.

Det är också värt att sätta en maximal borte gräns för inskrivning på KRAFT, såsom i fall där en positiv progression inte kommer till stånd över tid. Detta kan då tyda på att det är fel insats för det enskilda barnet.

Intensivare familjebehandling

Det framkommer i underlaget att familjebehandlingen varit effektiv för hela familjesystemet. Nio av tio svarande vårdnadshavare vittnade om hur de blivit hjälpta av KRAFT. Familjerna har färre bråk, bättre kommunikation och samtal med varandra, bättre rutiner i vardagen, bättre samarbete och mer glädje i familjen. Andra respondentgrupper reflekterar över att KRAFT kan göras ännu bättre genom att intensifiera familjebehandlingen. Detta då föräldrarnas utveckling halkar efter barnets progression. Det finns flera alternativ att hantera detta.

- Öka frekvensen av behandlingssamtal: Det kan exempelvis vara möjligt att ha flera korta möten i veckan. En ökad frekvens kan möjliggöra mer kontinuerlig stöd och intensivare familjebehandling för föräldrarna och oftare informera dem om barnets framsteg.
- Använd teknologi: Förutom fysiska möten kan exempelvis videochatt eller telefonkonferenser hållas för att ha regelbundna kontakter med föräldrarna.

Detta kan vara särskilt användbart om omständigheter inte tillåter möten ansikte mot ansikte, såsom att föräldern arbetar dagtid och har svårt att komma ifrån jobbet. Det kan också vara telefonsamtal, e-post, textmeddelanden eller andra digitala kommunikationsverktyg. Genom dessa kontakter kan behandlaren ge råd, svara på frågor och ge stöd till föräldrarna när de behöver det.

- Föräldraträffar: Även viss föräldrautbildning/föräldraträffar i grupp kan, om det bedöms lämpligt, genomföras. Detta kan exempelvis vara hjälpsamt när flera föräldrar brottas med samma utmaningar. Även inspelade utbildningssessioner eller workshops kan hjälpa föräldrarna att utveckla sina förmågor. Dessa kan med fördel användas mellan behandlingssessioner.

Genom att använda olika strategier kan familjebehandlaren intensifiera behandlingsarbetet med föräldrarna och hjälpa dem att hålla jämn takt med barnets utveckling på KRAFT. Precis som det görs idag, är det viktigt att tillvägagångssättet i behandlingen planeras efter föräldrarnas behov och resurser för att skapa en effektiv familjebehandling.

Exponering vid problematisk skolfrånvaro

Det som gör att arbetet på KRAFT skiljer sig från annan särskild undervisningsgrupp är den täta samverkan med socialtjänstens familjebehandlare. När ett barn inte kommer till KRAFT agerar personalen på KRAFT på ett tydligt och strukturerat sätt för att få barnet att närma sig skolan successivt tills denne slutligen kommer. Personalen beskriver hur de inte ger upp, utan har daglig sms-kontakt, ringer eleven och/eller åker hem till eleven och stannar en kort stund. Detta förfarande fortsätter tills en relation byggts upp mellan eleven och personalen på KRAFT. När hembesöken fungerar, så prövar personalen att låta eleven följa med på bilturer runt Falköping. Successivt kommer personalen att närma sig skolbyggnaden för KRAFT tillsammans med eleven. Vid ett tillfälle kan de köra förbi och titta på skolan, vid ett annat stanna vid skolan och titta, för slutligen kunna gå in i lokalerna.

Denna process kan förstås med hjälp av olika psykologiska och pedagogiska perspektiv. Här är några sätt att förstå det:

- Utvecklingspsykologi: Enligt utvecklingspsykologin har barn olika mognadsnivåer och känslobaserade reaktioner. För barn som vägrar att gå till skolan kan det finnas underliggande oro, rädsla eller annan ångest. Genom regelbunden närvaro och gradvis exponering i en trygg miljö, kan barnet gradvis vänja sig vid skolan och minska ångestnivån.
- Behaviorism: Behavioristiska teorier betonar inläring genom konsekvenser och belöningar. Att erbjuda kortare och mer positiva upplevelser, som att spela spel eller åka bil, i samband med närhet till skolan kan öka barnets positiva associationer till skolmiljön, minska det negativa beteendet och öka sannolikheten att barnet gradvis närmar sig skolan.
- Kris- och traumateori: För barn som upplever skolrelaterad ångest kan det finnas underliggande trauman eller kriser som behöver hanteras. Genom att bygga en trygg relation med skolpersonal och gradvis utsätta barnet för skolmiljön kan man erbjuda stöd och hjälp att bearbeta eventuella trauman.
- Relationell pedagogik: Relationer och anknytning till trygga vuxna har betydelse för lärandet. Genom att skolpersonalen investerar tid och

engagemang i att bygga en relation med barnet kan de skapa en trygg och tillitsfull miljö, vilket i sin tur kan underlätta barnets gradvisa närmande till skolan.

Det är viktigt att komma ihåg att detta endast är några möjliga förklaringar och att varje individ kan vara annorlunda. Därför kan det vara viktigt att anpassa tillvägagångssättet utifrån barnets specifika behov och förutsättningar. För att göra det behöver varje barns behov analyseras och förstås. Ett barn som inte kommer till skolan kan bero på många olika saker och det är viktigt att förstå psykologin bakom varje barns situation.

Se exempel 1 som belyser hur ett barn kan utveckla problematisk skolfrånvaro.

Exempel 1: Analys av barn med problematisk skolfrånvaro (Förenklat exempel)					
Sårbarhets-faktorer	Situation	Organism	Respons	Konsekvens kort sikt	Konsekvens lång sikt
<ul style="list-style-type: none"> - NPF-diagnos - Bristande vardags- och dygnsrutiner (=trötthet) - Bristande kost (=orkeslöshet) -Bristande relationer - Förälder med psykisk ohälsa 	Ska gå till skolan	<p>Tanke: ”Jag kan inget”</p> <p>”Ingen tycker om mig”</p> <p>Känsla: Ångest</p> <p>Fysiskt i kroppen: Ont i magen</p>	Stannar hemma	Slipper ångest	Glider allt längre ifrån skolmiljön, får problematisk skolfrånvaro

I första exemplet ser vi att barnet har olika sårbarhetsfaktorer, såsom en NPF-diagnos, bristande vardags- och dygnsrutiner vilket tillsammans med bristande kost leder till såväl trötthet som orkeslöshet. Att föräldern har psykisk ohälsa och därmed kanske inte orkar eller har förmåga att hantera situationen skapar ytterligare svårigheter för barnet. Barnet har kanske därtill svårt med sociala sammanhang och kunskaper i sociala koder. Detta kan exempelvis leda till att barnet drar sig undan och inte lyckas skapa vänskapsrelationer i skolan.

När barnet ska gå till skolan och tänker på att hen saknar kompisar och dessutom är trött och orkeslös kommer tankarna att hen inte kan någonting. Detta skapar ångest i kroppen och leder till magont. Utifrån den obehagskänslan som barnet får, så väljer det den enkla utvägen att stanna hemma. Konsekvensen på kort sikt blir att barnet slipper sin ångest över att gå till skolan. Detta förstärker sannolikheten att barnet nästa dag också väljer att stanna hemma eftersom hen slapp obehaget i skolan – och sedan fortsätter samma beteende. Barnet får till slut en problematisk skolfrånvaro, vilket i sig skulle kunna förstås som ett undvikande av ångest. Det är viktigt att komma ihåg att alla barn är olika och att detta endast är ett exempel på hur denna situation kan förstås.

Exempel 2: Analys av hjälp av KRAFT för barn med problematisk skolfrånvaro					
Sårbarhetsfaktorer	Situation	Organism	Respons	Konsekvens kort sikt	Konsekvens lång sikt
<ul style="list-style-type: none"> - NPF-diagnos - Bristande dygnsrutiner (=trötthet) - Bristande kost - Bristande relationer - Förälder med psykisk ohälsa 	KRAFT-personal kommer hem till eleven	<p>Tanke: ”Någon verkar bry sig om mig.”</p> <p>”Jag betyder något.”</p> <p>Känsla: Nyfikenhet</p> <p>Fysiskt: Hjärtfrekvens ökar – leder till förbättrad syresättning i blodet (=ökad energi och uppmärksamhet)</p>	<p>R¹: Släpper in KRAFT-personal och spelar kort tillsammans</p> <p>R²: Åker biltur och pratar med KRAFT-personal</p>	<p>K1: Tillit till KRAFT-personal (=skapar relation, någon tar mig på allvar och tror på mig)</p> <p>K2: Ökad självkänsla (=blir bekräftad som människa)</p>	Närmar sig successivt skolan och kan till slut gå in.

I exempel 2 som beskrivs ovan, när barnet är inskrivet på KRAFT och såväl familjebehandlare som pedagoger från särskild undervisningsgrupp arbetar med familjesystemet, kan en förenklad analys se ut som ovan. Barnet har samma sårbarhetsfaktorer, men i detta fall kommer KRAFT-personal hem till barnet och ringer på dörren. Barnet öppnar och även om hen inte släpper in KRAFT-personalen första gången, så kanske hen gör det efter några gånger. Tankar som barnet kan få är att någon verkar bry sig eftersom de inte ger upp och det i sig kan leda till tankar om att hen faktiskt betyder något. Ur detta kan nyfikenhet kring KRAFT-personalen väckas.

När nyfikenhet väcks aktiveras flera delar i hjärnan, bland annat vårt belöningscentrum som frigör dopamin vilket ger en känsla av belöning och tillfredsställelse. Det leder också till att hjärtfrekvensen ökar, vilket genererar förbättrad syresättning i blodet som gör att hen får mer energi och blir mer uppmärksam.

När detta händer i kroppen så ökar motivationen hos barnet att släppa in KRAFT-personalen och de kanske spelar kort, eller åker en kort biltur tillsammans och pratar, vilket kan skapa en positiv relation och en ökad tillit till personalen. Även barnets självkänsla kan påverkas positivt, då hen blir bekräftad och sedd som människa utan att bli dömd. Allt detta leder till att barnet successivt kan närma sig skolan och till slut gå in. Därifrån är steget betydligt kortare att delta i undervisningen på KRAFT.

Dessa exempel är självfallet mycket förenklade men visar ändå på vilken effekt ett ihållande, långsiktigt arbete kan göra när man möter eleven där denne är, i sina behov. Om eleven känner en så stark ångest inför att komma till skolan är det orimligt att tänka att denne ska ta sig dit på egen hand. Det kan delvis jämföras med att lägga en orm på kroppen på en människa som har ormfobi och som inte ens vill titta på en bild på en orm i en tidning. Även i detta fall behöver man som del i behandlingen arbeta med att närma sig det obehagliga som man är rädd för i små steg, med ökad exponering i varje steg. Om man direkt börjar med att ta in en levande orm i rummet, så vänder sig troligen patienten om och springer ut ur rummet, så långt ifrån ormen som möjligt, eftersom ångesten blir så svår att hantera. På liknande sätt kan skolans lokaler bli för ett barn med problematisk skolfrånvaro.

Det som är positivt är att det går att arbeta strukturerat med ormfobi, precis som det går att arbeta strukturerat med barn med problematisk skolfrånvaro. Arbetet behöver bara ske på rätt sätt, utifrån varje enskilt barns förutsättningar och rädslor.

Återgång till hemskola

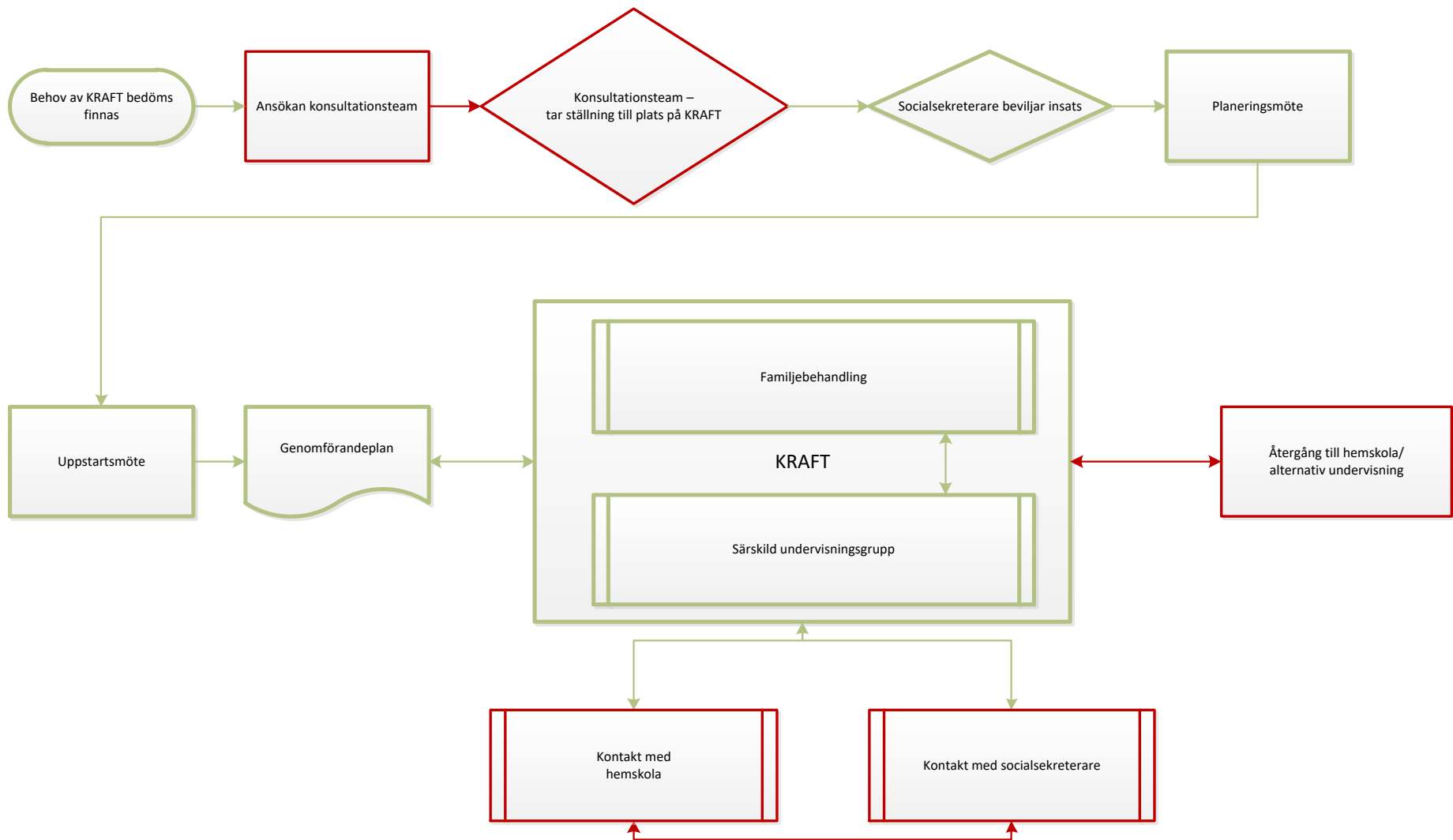
Vad gäller återgång till hemskolan för de elever som varit inskrivna på KRAFT har det sett olika ut; vissa elever har återgått till hemskolan, andra har börjat gymnasiet, börjat i annan undervisningsgrupp och någon går inte till skolan. Det framkommer att samverkan med hemskolan i det stora hela fungerat väl, men att den stundtals ändå varit låg. Detta kan bero på flera saker.

- Skolan kanske inte har tillräckligt med resurser för att möta elevens behov och föredrar därför att avlasta sig genom att placera eleven på KRAFT.
- Skolan vet inte hur de ska hantera eleven som har speciella behov och därför väljer att överlåta ansvaret till KRAFT.
- Skolan ser att eleven har det bättre på KRAFT och vill inte riskera att dessa framgångar går förlorade.

För att få det att fungera bra är det viktigt att hemskolan och KRAFT har;

1. En konstruktiv och kontinuerlig kommunikation. Det handlar om att skapa en relation och samarbete med eleven som är inskriven på KRAFT.
2. Hålla regelbundna möten, utbyta information och erfarenheter samt samarbeta för att skapa en individuell plan för eleven.
3. Involvera hemskolan i elevens utbildning på KRAFT och fortsätta skapa relation med eleven även när denne är utanför hemskolan.
  - a. En reflektion som personalgruppen på KRAFT för fram är att det är bättre att skolpersonal från hemskolan exempelvis åker och fikar tillsammans och skapar relation utanför KRAFT än att sitta i möte med eleven på KRAFT tillsammans med KRAFT-personalen. När både hemskolan och KRAFT-personalen känner eleven kan resurser hos barnet identifieras som behövs för att underlätta en smidig övergång till hemskolan.
4. Vidare krävs att hemskolan och KRAFT har tydliga mål och förväntningar för eleven och att dessa mål och förväntningar kommuniceras och följs upp regelbundet, exempelvis via SIP. För att hjälpa barnet att lyckas behöver såväl hemskola som KRAFT samarbeta i en positiv och stödjande kontext.
5. Förutom SIP är det essentiellt att KRAFT skriver och arbetar med en genomförandeplan för varje elev, vilket liksom SIP-möten också görs i dagsläget. Det är önskvärt att genomförandeplanerna har en standardiserad utformning utifrån kommunens grafiska profil för att skapa en likvärdighet för alla barn på KRAFT. Dessa genomförandeplaner behöver innehålla samma rubriksättning och utgöra en grund i samarbetet kring barnet.

Trots de utvecklingsområden som framkommer i "mellanrummen" för samverkansparterna, så fungerar de flesta delarna i samverkan på ett fördelaktigt sätt. Se Figur 39 - Barnets "väg" genom KRAFT. Gröna rutor synliggör samverkan som flyter bra och röda rutor visar på ytor där skav ibland uppstår i processen.

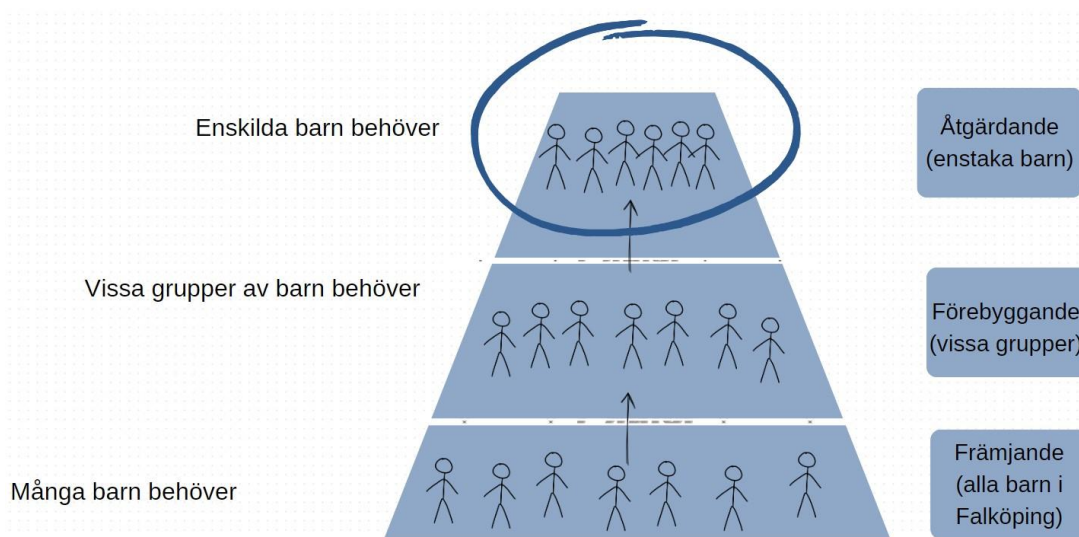

Figur 39 - Barnets "väg" genom KRAFT. Gröna rutor synliggör samverkan som flyter bra och röda rutor visar på ytor där skav ibland uppstår i processen.

Den ”svällande pyramiden” – dagens pyramid

Utifrån underlaget framkommer tankar och idéer kring hur en bredare samverkansorganisation kan skapas mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen för att öka samverkan över lag kring barn med särskilda behov. Det som framkommer kan förstås utifrån den pyramidmodell som visas nedan. Det nedersta skiktet består av det främjande arbete som sker i skolan och på socialtjänsten som alla barn i kommunen kan ta del av. Här finns också de barn som livet generellt fungerar bra för och som ingen oro finns för.

På mellanskiktet finns grupper av barn som kan befinna sig i situationer där extra stöd kan behövas, antingen utifrån deras personliga förhållanden eller utifrån familjesituationen. På denna nivå finns förebyggande arbete, för att undvika att problemen växer sig större. Idag är det ganska få som kan ta del av denna hjälp i Falköping. Exempel på verksamhet är Ällagatans förebyggande team inom socialförvaltningen. Längst upp återfinns enskilda barn som behöver omfattande åtgärdande insatser. Här behövs såväl insatser från SPC och biståndsbedömda insatser från socialtjänsten, eventuellt även placering utanför det egna hemmet.

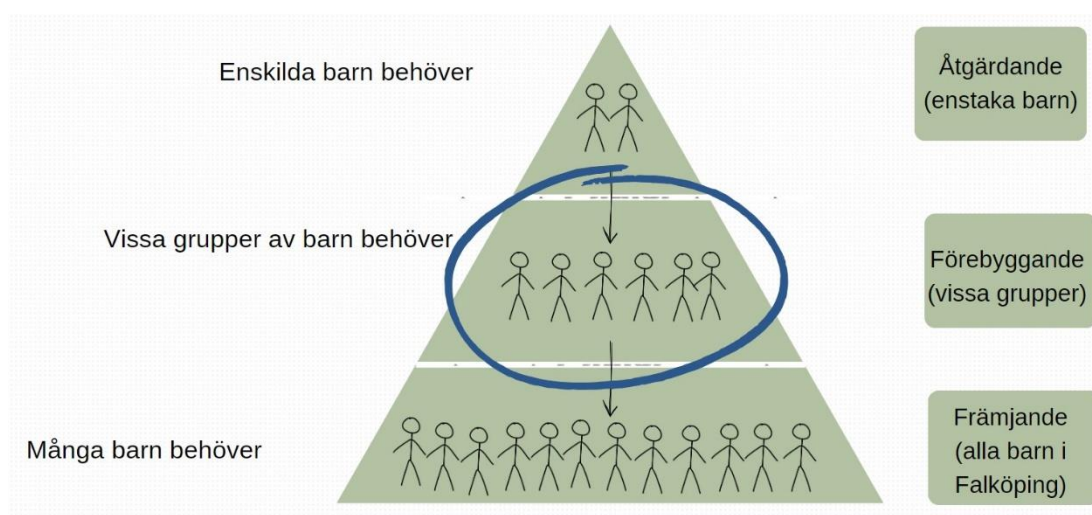
I dagens Falköping kan vi se en utveckling där fler barn ”trycks uppåt” i pyramiden för att få tillgång till stöd och hjälp. En av anledningarna kan vara att den främjande och förebyggande verksamheten inte har kapacitet för att ta hand om de barn som är i behov av stöd och hjälp. När det främjande arbetet brister, så kan behov skapas hos barnet som gör att det ”trycks upp” till mellanskiktet. Där är det endast vissa grupper som får sina behov tillgodosedda, vilket gör att fler barn får en negativ hälsa och utveckling. Deras behov ökar. Detta gör att de till slut har behov av högsta nivån i pyramiden.

Om deras behov istället hade kunnat mötas, via såväl stöd till barnet men även dennes nätverk, så skulle den negativa kurvan kunnat bromsas och vändas tidigare. Istället för att utöka förebyggande åtgärder skickas det orosanmälningar till socialtjänsten (det högsta skiktet). Där är det en stor andel ärenden som inte leder till barnavårdsutredning, då behovet inte bedöms vara så pass stort (de bedöms alltså tillhöra det mellersta skiktet i pyramiden). Ett alternativ hade varit att tillgodose fler barns behov i mellanskiktet av pyramiden, vilket delvis kan åtgärdas med en strukturerad organisering av det förebyggande arbetet.

Den balanserade pyramiden – önskvärd, framtida pyramid

Motsatsen skulle vara att de främjande och förebyggande insatserna prioriteras, så att barn och deras familjer får hjälp tidigt. Då kan de barn och föräldrar som behöver förebyggande insatser kunna ges hjälp och stödinsatser i större utsträckning i början av en problematisk situation. För att åstadkomma detta behövs dock en strukturerad organisering och samverkansstruktur mellan skolorganisationen och socialtjänstens organisation.

Detta skulle kunna innebära att det finns fler instanser som kan arbeta kring familjerna och därmed tillgodose behoven till den större gruppen familjer som är i behov av extra stöd. Se bild nedan, som visar den balanserade pyramiden av stöd för barn och familjer med behov som inte erfordrar biståndsbedömda insatser från socialtjänsten i dagsläget, men som fordrar stöd för att inte fastna i ett destruktivt mönster som till slut för dem till behovet av biståndsbedömda insatser från socialtjänsten.

I denna har samverkan mellan skola och socialtjänst tätat och fler verksamheter bedrivs tillsammans och nära varandra. Skolteam finns knutna till varje skola, liksom socialarbetare. Kanske kan det komma att kallas skolsockionom, och fungera likt en fältsekreterare men på skoltid i främjande och förebyggande syfte. Ett skolteam där skolsockionomen ingår som en naturlig del, precis som skolkuratorn och skolsockterskan.

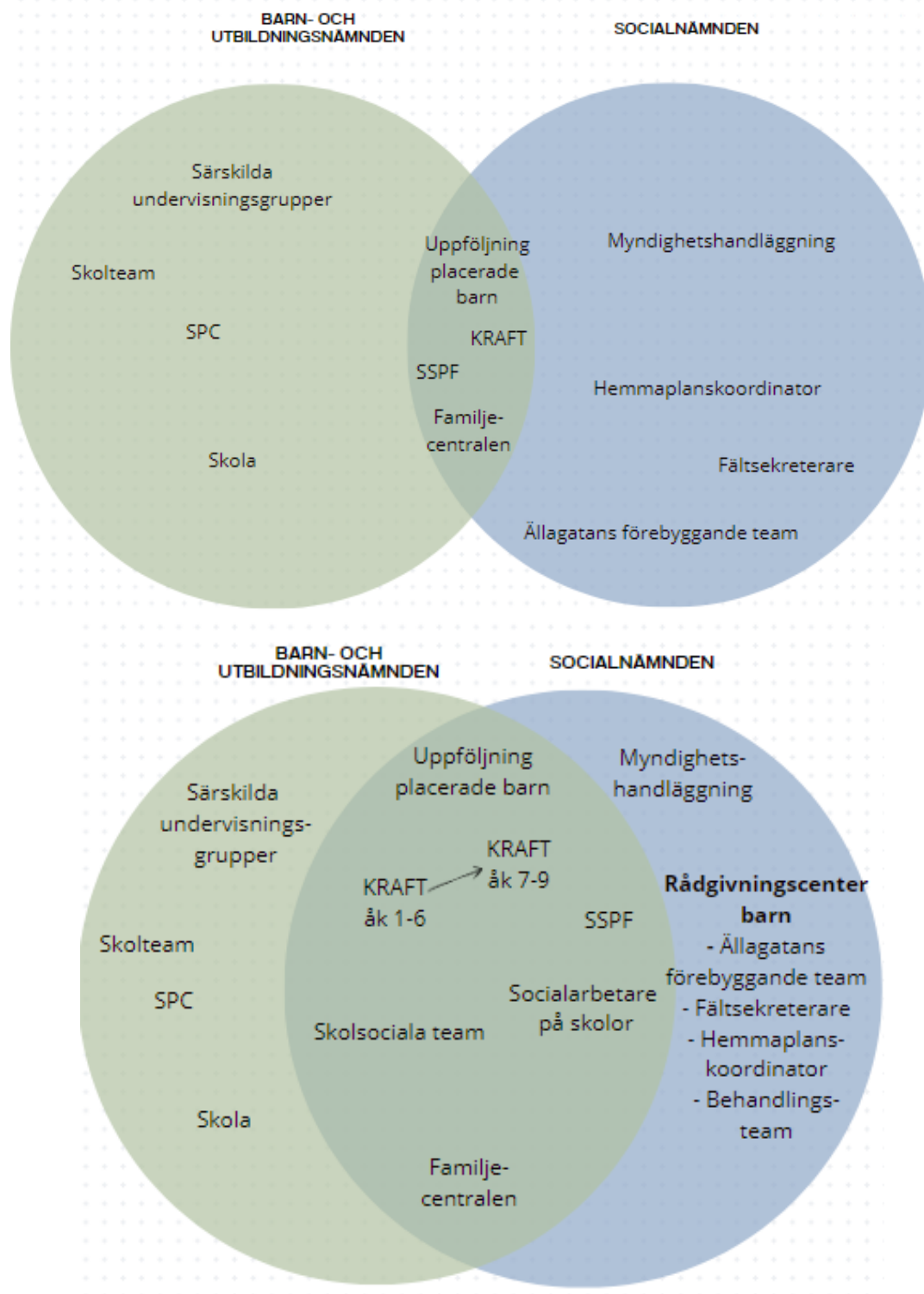
Skolsockionomen skulle även kunna ha nära kontakt med Rådgivningscenter för barn, som skulle kunna vara socialtjänstens svar på öppna insatser som inte kräver någon biståndsbedömning. Här skulle såväl Ällagatans förebyggande team, SSPF, hemmaplanskoordinator och personer från kommunens behandlingsteam riktat mot barn finnas i gemensamma lokaler och erbjuda serviceinsatser. En tät samverkan gällande placerade barn skulle också vara lämpligt.

Visualisering av samverkansverksamheter

Utifrån det som olika respondenter föreslagit i underlaget, skulle följande visualiseringar av samverkan kunna göras, där den översta bilden synliggör samverkan så som den ser ut idag, där det överlappande fältet är gemensam samverkan och de helfärgade delarna av cirklarna visar på nämndernas enskilda verksamheter och där ingen eller liten samverkan sker i praktiken i dagsläget.

Den nedre bilden visar samverkan så som visionen framförs i underlaget till utvärderingen. I denna har ytan av samverkan blivit större och inrymmer fler verksamheter som förvaltningarna gemensamt ansvarar för. Vidare har det förebyggande arbetet organiserats på ett tydligare sätt inom socialförvaltningen.

Möjliga positiva effekter av fortsatt samverkan

Att öka samverkan och starta upp fler verksamheter med gemensamma beröringspunkter och organisering kan ha flera positiva effekter för barnen och kommunen som helhet:

- **Bättre samordning:** Genom att organisera verksamheter med gemensamma beröringspunkter kan samverkan mellan skola och socialtjänst förbättras. Detta kan bidra till en mer effektiv och sammanhängande insats för barnen och deras familjer.
- **Förebyggande insatser:** Genom att starta upp ett "Rådgivningscenter barn" kan socialtjänsten erbjuda förebyggande insatser utan biståndsbedömning. Detta innebär att tidiga problem kan uppmärksammas och hanteras innan de eskalerar och kräver mer omfattande och kostsamma insatser senare.
- **Ökad tillgänglighet:** Genom att ha skolsockionomer placerade på skolorna kan barnen få tillgång till hjälp och stöd under den tid de är i skolan. Detta kan öka tillgängligheten och underlätta att fånga upp och hantera sociala frågor som kan påverka barnens välmående och utveckling.
- **Effektivare resursutnyttjande:** Genom att samordna insatser och dela resurser mellan socialtjänsten och skolorna kan resurserna användas mer effektivt. Detta kan bidra till kostnadsbesparingar och ett bättre nyttjande av de tillgängliga resurserna i kommunen.
- **Helhetssyn på barnets behov:** Genom samverkan mellan olika aktörer kan en mer helhetssyn på barnets behov och situation uppnås. Genom att involvera skolpersonal, fältsekreterare, hemmaplanskoordinator och socialtjänstens behandlingsteam kan olika perspektiv och kompetenser samverka för att erbjuda barnet en mer anpassad och helhetlig insats.

Sammanfattningsvis kan ökad samverkan mellan skola och socialtjänst, genom att starta upp verksamheter med gemensamma beröringspunkter och organisering, bidra till en mer effektiv och sammanhängande insats för barnens välmående och utveckling. Det kan också resultera i kostnadsbesparingar och därmed en resursoptimering för kommunen som helhet.

Förslag till vidare arbete

Utifrån utvärderingens underlag och analys föreslås förslag till följande vidare arbete.

Vidare arbete för ledningsgrupp och personalgrupp för KRAFT

- Utred möjligheten till en ökad flexibilitet i tidsaspekten sex månader på KRAFT.
- Arbeta för att utöka användningen av SIP i arbetet med barn som har behov av stöd från flera parter eller verksamheter.
- Skapa skattningsskala av vad som fungerar bra respektive mindre bra för barnet och föräldrarna. Gör mätning både före, under och efter insatsen KRAFT för att kontinuerligt följa familjesystemets progression.
- Fortsätt med de undervisningsmetoder som används på KRAFT, eftersom majoriteten av eleverna upplever att skolarbetet fungerar bra.
- Utvärdera och identifiera vilka specifika aspekter av KRAFTs undervisning som eleverna upplever som bättre, för att kunna förbättra och utveckla dessa ytterligare.
- Intensifiera familjebehandlingen under pågående insats på KRAFT.
- Överväg att utöka antalet behandlingsmetoder att använda (förutom FFT) i KRAFT.

Vidare arbete mellan KRAFT och samverkansparter

- Utvärdera och omstrukturera det nuvarande konsultationsteamet för att inkludera en större variation av professioner. Detta kan inkludera att anställa eller samarbeta med experter från olika fält som är relevanta för de uppgifter som teamet hanterar.
- Utveckla och implementera en mer detaljerad feedbackprocess för att identifiera specifika områden där KRAFT-projektet kan förbättras.
- Kartlägg vilken kommunikation som brister mellan samverkansparterna och arbeta strukturerat för att förbättra denna.
- Klargör hur information ska lämnas mellan samverkande parter och överväg om rutin bör tas fram kring något område.
- Visualisera och tydliggör arbetssättet för att ”jobba tillbaka” eleven med hög skolfrånvaro till skollokalen så att det kan spridas till andra
- Överväg ökad flexibilitet vid återgång till hemskola.

Vidare arbete för de samverkande förvaltningarna

- Utred möjligheterna till *utökad och organiserad förebyggande verksamhet* för barn och unga i Falköpings kommun som helhet.
- Utforska möjligheter till utökad samverkan i *gemensamma lokaler* mellan grundskola och socialtjänst.

Slutsatser

1. **KRAFT har visat på mycket god effekt.**

KRAFT har genererat konkreta förbättringar som gjort (och gör) skillnad för hela familjesystemet, inte bara barnet. Den relationsskapande delen i arbetet med såväl barn som vårdnadshavare bedöms vara viktigt, för att förstå deras behov och genomföra interventioner som får positiva resultat.

Insatsen KRAFT har inneburit en positiv progression för majoriteten av de barn som tagit del/tar del av den. I praktiken har skolnärvaro liksom kunskapsutvecklingen förbättrats jämfört med tidigare för majoriteten av barnen. Familjesystemet har ökat sina sociala förmågor och vardagsrutiner i och med KRAFT.

2. **Förutsättningar för framgångsrik samverkan inkluderar gemensam lokal, ett flexibelt arbetssätt och positiv inställning till samverkan.**

Ledningsgruppen och personalgruppen för KRAFT har arbetat fram en stark samarbetskultur präglad av ömsesidig tillit och en positiv drivkraft med fokus på barnens och vårdnadshavarnas bästa. Den största framgångsfaktorn i KRAFT bedöms vara gemensam lokalisering av personalen, möjlighet till att arbeta flexibelt med att motivera barnet tillbaka skolan och den inställning till samarbete, med barnet och vårdnadshavaren i fokus, som personalgruppen haft i arbetet med KRAFT. Personalgruppen har under projektets tid arbetat fram en tillits- och lösningsorienterad kultur i sin arbetsgrupp som gynnar såväl samarbetet inom gruppen men även med andra parter.

Ledningen för KRAFT har även de haft en positiv inställning till samverkan och skapat ett samarbetsklimat som bygger på tillit och ömsesidigt förtroende.

En fördel har varit möjligheten för nämnderna att arbeta fysiskt nära varandra i gemensamma lokaler, samt de täta avstämningsmöten som arbetsgruppen haft med ledningsgruppen. Arbete i projektet sker på ett strukturerat sätt och tydliga verksamhetsdokument har tagits fram som konkretiserar och stödjer detta. Det finns exempelvis tydliga rutiner, uppdragsbeskrivningar, arbetsbeskrivningar, dokumentmallar och informationsblad.

3. **Grunden till skav i samverkan kan härledas till otydligheter och brister i kommunikation och information.**

Det kan vara mödosamt, speciellt initialt, att arbeta fram tätare samverkansformer mellan olika verksamheter. Så är också fallet barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Det som skaver kan huvudsakligen härledas till otydligheter, bristande information och olika förväntningar på verksamheten KRAFT. Konsultationsteamet fyller inte det syfte i sin nuvarande form som från början avsågs. De som står längst ifrån kärnverksamheten på KRAFT är de som är mest kritiska. Det finns därför ett behov av information och dialog med grundskolorna och socialtjänsten kring vikten av närmre samverkan.

4. **Behov finns att utöka arbetssättet på KRAFT till även en grupp för yngre åldrar och bredda till fler målgrupper inom grundskolan.**

Det finns behov av att utöka arbetssättet som används på KRAFT så att en större målgrupp barn gagnas. I många fall kan detta handla om att tydligt koppla socialtjänstens främjande och förebyggande arbete till grundskolan.

Slutlig bedömning

Förvaltningen bedömer att verksamheten KRAFT har visat så goda effekter för såväl barn som vårdnadshavare att en permanentad samverkan mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen är idealiskt för de barn som har komplexa behov. För att även kunna fånga upp komplex problematik tidigt för barn i skolålder så vore det lämpligt att dela KRAFTs verksamhet i två grupper; en grupp för åk 1-6 och en för åk 7-9. Om KRAFT permanenteras eller fortsätter i projektform bör åtgärder göras kring de rutiner som finns mellan samverkande parter, såsom exempelvis hur återgång till hemskolan bör hanteras. Tidsaspekten för hur länge insatsen KRAFT pågår för en elev bör vara mer individuellt anpassad än de sex månader som idag gäller.

En begränsad förebyggande och främjande verksamhet gällande barn och unga i Falköpings kommun leder lätt till att fler barn behöver mer omfattande insatser, såsom KRAFT eller även en extern placering utanför det egna hemmet. Detta skulle kunna avhjälpas med ett stärkt främjande och förebyggande fokus på flera arenor som når barn och föräldrar i ett tidigt stadium för att stoppa problemutvecklingen. Exempel på dessa skulle kunna vara skolsocionomer i grundskolorna och ett rådgivningscenter med serviceinsatser för familjer i Falköpings kommun. Detta leder även till att samverkan mellan socialtjänsten och grundskolorna ökar, då skolsocionomen förslagsvis har sin anställning inom socialförvaltningen men sin placering på en grundskola. Eftersom skolsocionomen har sin kunskap inom socialt arbete blir denne också en naturlig länk till rådgivningscenter med serviceinsatser för familjer.

Maria Dahlén
SAS/verksamhetsutvecklare
Socialförvaltningen

Bilaga 1 – Rutin KRAFT: Samverkan mellan skola och socialtjänst när barn riskerar extern placering

Bakgrund och syfte till insatsen ”KRAFFT”

Falköpings kommun har under flera år haft en ökad trend vad gäller externa barnplaceringar. Samtidigt har skolresultaten för barn försämrats, liksom barn och ungdomars välmående och hälsa. Barn som utvecklat ett destruktivt beteende både gentemot sig själva och sin omgivning och där skolgången innebär en negativ utveckling kan vara i behov av samordnade insatser från såväl socialtjänst som skola. För att möta denna målgrupp av barn/ungdomar krävs en tätare samverkan mellan skola och socialtjänst och därför har insatsen KRAFFT (KR Annexet-FFT) tagits fram. KRAFFT är en insats som behöver beviljas av två parter; dels ansvarig socialsekreterare och dels godkännas av ansvarig på SPC.

Målgrupp för insatsen

Målgruppen för insatsen är barn/ungdomar som;

- Riskerar extern placering
- Har en hög skolfrånvaro eller svår skolproblematik (där anpassning och åtgärder inte fungerat)
- Där det finns konflikter eller en långvarig låst situation i hemmet mellan barn/ungdom och föräldrar
- Där det finns ett pågående ärende inom socialtjänsten och SPC

Syfte och målsättning

Skolans och socialtjänstens personal samverkar tätt kring barnet/ungdomen och dennes vårdnadshavare.

- **Syfte:** Att främja föräldraskapet för att kunna bryta en destruktiv/antisocial utveckling hos barnet/ungdomen samt främja barnets/ungdomens hälsa och utbildning.
- **Målsättning:** Att hitta verktyg för att få skolsituationen att fungera i ett längre perspektiv och att öka den kommunikativa förmågan hos såväl vårdnadshavare som barn/ungdom och därmed stärka de relationella banden i familjen.

Omfattning och tidsspann

Insatsen är ett fast koncept och pågår som regel i 6 månader, men en individuell bedömning av konsultationsteamet barn och unga kan också göras som innebär en förlängning av insatsen. Den innefattar två delar som sker i nära samverkan mellan skola och socialtjänst. Det går inte att enbart få den ena delen av insatsen, utan båda delar ska innefattas i genomförandet. Skolinsatsen pågår under sex månader och någon gång under dessa månader ska funktionell familjeterapi (FFT) genomföras. Berörd personal avgör i samråd med barnet/ungdomen och dennes vårdnadshavare när FFT ska genomföras. Innan påbörjad insats ska vårdnadshavare ge sitt samtycke till informationsutbyte mellan skola och socialtjänst.

Insatsen består således av;

1. En skolplats i en särskild undervisningsgrupp lokaliserad till Ranlidens ”Annexet” (*skolans ansvar*)
2. Intensiv familjebehandling med, i första hand FFT riktad gentemot vårdnadshavare och barnet/ungdomen (*socialtjänstens ansvar*)

FFT är en evidensbaserad och därmed i forskning väl förankrad familjebehandling när barn eller ungdom uppvisar relationsförsvårande beteenden, t ex bråk och konflikter, skolk, missbruk. Målsättningen med behandlingen är att få till en förändring genom att förbättra relationer och kommunikation i familjen. Den målgrupp som metoden vänder sig till är ungdomar i åldern 11-18 år. De teorier som metoden vilar på är systemteori, kommunikationsteori, social inlärningsteori och ett salutogent perspektiv.

Konsultationsteam för barn och unga godkänner KRAFFT

Kommunens konsultationsteam för barn och unga godkänner att socialsekreterare får bevilja insatsen KRAFFT.

Till konsultationsteamet bokar socialsekreterare och/eller rektor (alternativt kurator eller specialpedagog) in sig på en tid när de har ett gemensamt ärende att ta upp och där skola och socialtjänst behöver samverka för att hitta en lösning för barnet/ungdomen och dennes familj. Tid för konsultationsteam bokas hos administratör på IFO på socialtjänsten. Både ansvarig socialsekreterare och rektor kommer till konsultationsteamet så långt det är möjligt och gör dragningen av ärendet tillsammans. Syftet är att tillsammans med konsultationsteamet efterforska möjliga hemmaplanslösningar innan eventuell extern placering görs. Inget skriftligt material behöver ha skickats in till konsultationsteamet innan ärendedragningen. Det räcker att socialsekreterare och rektor har en fråga kring ärendet som de önskar få hjälp att lösa. Däremot behöver socialsekreterare och rektor vara väl pålästa i ärendet och ha god kännedom om vad som prövats tidigare både vad gäller skolans och socialtjänstens insatser. De behöver också veta vad som inte fungerat med dessa insatser.

Endast konsultationsteamet kan godkänna att insatsen KRAFFT ska få beviljas och således ska ärenden gå vägen via detta sammanhang innan insatsen startas upp i praktiken. Det ska i dokumentation av ärendet och den beviljade insatsen framgå datum för när ärendet togs upp på konsultationsteamet tillsammans med de skäl som låg till grund för muntligt godkännande.

I konsultationsteamet ingår följande funktioner;

- Verksamhetschef Myndighet och hälso- och sjukvård
- Enhetschef Insatser till familjer och vuxna
- Enhetschef Barnenheten
- Enhetschef Insatser till ungdomar
- Verksamhetschef Specialpedagogiskt centrum
- Verksamhetschef Grundskola och fritidshem

- Samordnande kurator, SPC

Vid behov bjuds enhetschef som ansvarar för *LSS-handläggning gällande barn* med i teamet. Vid frågor som rör förskolebarn bjuds verksamhetschef förskola in. Rektor gör en bedömning om skolpsykolog ska bjudas med och ansvarar för att så sker. I samband med att en tid bokas hos administratör på IFO uppger den som bokar tiden följande;

- Vilken huvudfråga denne har till konsultationsteamet
- Om samtycke finns från vårdnadshavare att tala öppet om personuppgifter
- Om professionen enhetschef för LSS barn bör vara med

När ett muntligt godkännande givits från konsultationsteamet kan socialsekreterare bevilja insatsen. Insatsen kan beviljas såväl under pågående utredning som efter avslutad utredning. Rektor fattar beslut om plats i särskild undervisningsgrupp på Annexet. Så snart som möjligt efter att insatsen godkänts av konsultationsteamet ska socialsekreterare boka och hålla i ett uppstartsmöte dit följande parter kallas;

- Barnet/ungdomen
- Barnets vårdnadshavare
- Samordnare/pedagog på Annexet
- Behandlingspersonal FFT
- Representant från barnets/ungdomens hemskola (rektor/elevhälsa)

Gängse rutin för uppstartsmöten för KRAFFT används. Protokoll förs skriftligen kring det som togs upp på mötet och skickas hem till barnet och dennes vårdnadshavare.

Samordnare skolverksamhet på Annexet

En av de lärare som arbetar på Annexet är samordnare och fungerar som en spindel i nätet, som ansvarar för att ha en helhetsbild av elevernas progression och datum för uppföljningar såväl med hemskola som socialtjänstens behandlingspersonal.

Åldersspann för insatsen

Åldersspann på de barn som beviljas insatsen är elever som går i årskurs 4-9. Anledningen till detta är att de har skolplikt. Behandlingen FFT har evidens i åldersspannet 11-18 år. Individuella bedömningar kan göras om det rör sig om en ungdom som går i gymnasiet.

Hemskolas ansvar under pågående insats

Då eleven tillhör hemskola behåller denna både ansvarig rektor, elevhälsa och specialpedagog. Hemskola ansvarar för att eleven har adekvat skolmaterial under tiden på Annexet. Eleven ska bjudas med på skolspecifika temadagar, såsom friluftsdagar. Organisering av stöd under dessa dagar görs av personal på Annexet i samråd med hemskola.

Uppföljningar

Skolpersonal på hemskola och Annexet ska stämma av elevens progression varje vecka. Dessa möten bör ske fysiskt på Annexet för att etablera/bevara en relation mellan elev och ordinarie skolpersonal.

Under pågående FFT har aktuell behandlingspersonal från socialtjänsten och skolpersonal från Annexet avstämningsmöten varje vecka.

Regelbundna avstämningar, utifrån barnets behov, ska även ske med barnet/ungdomen och dennes vårdnadshavare tillsammans med såväl personal från Annexet och behandlingspersonal från socialtjänsten. Syftet är att ge barnet och dennes vårdnadshavare en helhetsbild av de insatser som görs, hur progressionen ser ut samt vad som blir nästa del i insatsen.

Uppföljningarna ska även dokumenteras skriftligen och förmedlas till såväl barn/ungdom som vårdnadshavare.

Handledning

Handledning via personal på SPC och handledare i FFT ges till personal som är aktiva i insatsen.

Tillgång till bil

Skolpersonal på Annexet har tillgång till socialtjänstens bilpool och kan boka bil i deras bokningssystem.

Utformning av KRAFFT

En stor andel av de barn/ungdomar som riskerar extern placering eller är externt placerade befinner sig inom autismspektrum och/eller har en ADHD-profil. Därför är det viktigt att berörd personal som arbetar med insatsen KRAFFT har adekvata kunskaper inom dessa områden. Personalen ska också kunna arbeta med övergången grundskola/gymnasium om detta blir aktuellt för barnet/ungdomen.

Skolans del

Eleven får en skolplats på ”Annexet” i Ranlidens lokaler, som består av 8 rum totalt. Verksamheten inrymmer sex platser i särskild undervisningsgrupp. Bemanning av verksamheten är två pedagoger och två resurser. Verksamhetschef för SPC ansvarar för den skolpersonal som arbetar i verksamheten.

Kärnämnen prioriteras, men en bedömning görs för varje elev kring vilka ämnen som ska ges under insatstiden. Det är av stor betydelse att de personer som bemannar verksamheten har ett stort intresse för målgruppen och kompetens att bemöta denna.

Hemskola ansvarar för att göra ett aktivt arbete för att skapa förutsättningar för elevens återgång till hemskola, med adekvata anpassningar för att uppnå en långvarig skolnärvaro.

Socialtjänstens del

Den personal som arbetar på kommunens ungdomsboende roterar i ärendefördelning för KRAFFT. Arbetsledaren på ungdomsboendet fördelar ärenden till behandlingspersonalen och ansvarar för att förmedla till enhetschef för insatser till ungdomar vilken personal som står på tur att ta sig an ett ärende för FFT.

Stöd till hemskola

Personalen på Annexet ska under tiden för elevens placering i särskild undervisningsgrupp även stödja hemskola i att göra lämpliga anpassningar för att ta emot eleven efter avslutad insats. I detta uppdrag ligger också att tillsammans med hemskola identifiera framgångsfaktorer i skolmiljön för eleven att få en fungerande skolgång.

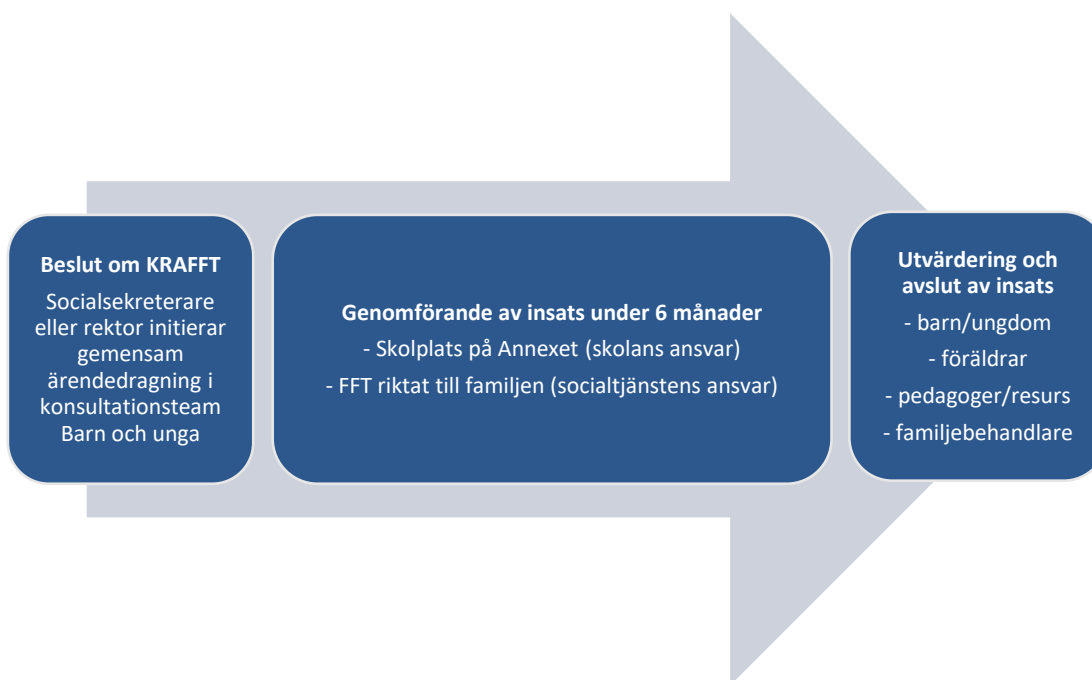
Utvärdering och avslut av insats

Avstämningar ska löpande göras under tiden som insatsen pågår och utvärderas innan den avslutas. Det är viktigt att barnet/ungdomen och vårdnadshavare ges möjlighet att lämna synpunkter på insatsen och hur den fungerat.

Två gånger per år bör tid för analys på aggregerad nivå genomföras av personal på Annexet och behandlingspersonalen, för att identifiera och genomföra möjliga förbättringsåtgärder i insatsen.

Översikt av process

Nedan synliggörs en visuell bild som sammanfattar processen kring KRAFFT.

§ 31

Dnr 2023/01067

Uppföljning av uppdrag i verksamhetsplanen om särskilda undervisningsgrupper

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- 1 Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta ett inriktningsbeslut enligt förslag 3 för en framtida organisation av centrala särskilda undervisningsgrupper i Falköpings kommun.
- 2 Nämnden uppdrar åt skolchef att se över organisationen för centrala barn- och elevhälsan (CBE). Uppdraget ska redovisas till nämnden senast 30 september 2024.

Sammanfattning

Många elever har idag ett omfattande stödbehov som kräver speciella insatser och resurser. I Falköping har vi idag sex olika centrala särskilda undervisningsgrupper med olika inriktning utifrån elevernas behov och ålder. Skolchef har fått i uppdrag att göra en genomlysning av dessa samt föreslå en framtida organisation.

Genomlysningen av centrala särskilda undervisningsgrupper har resulterat i tre olika förslag.

Förslagen har helt utgått ifrån elevernas och skolornas behov och verkställighet/beslut utifrån nuvarande organisation och personal behöver därför processas och samverkas utifrån vilken väg Falköpings kommun väljer att gå. Här behöver en tydlig tidsplan göras utifrån verkställighet av beslut.

KRAFT är ett projekt med inriktning på att i förebyggande syfte anordna stöd och utbildning för ungdomar med omfattande stödbehov och problematisk skolfrånvaro. Projektet har varat från och med augusti 2022 och har genomförts i samarbete med socialnämnden.

Enligt den genomförda utvärderingen hösten 2023, visar projektet på mycket goda resultat. I två av de tre förslagen finns Kraft med för att permanentas.

Förvaltningen visar på tre olika förslag:

1. Nuvarande organisation behålls och utökas med KRAFT.
2. Alla centrala undervisningsgrupper tas bort och medlen fördelas ut till samtliga skolor.
3. C-klass, J-klass och G-klass görs om till resursskolor. Lilla Fredriksberg, Studiegården och Kraft görs om till Kraft 1 och Kraft 2.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen lägger idag cirka 12 mkr på våra centrala särskilda undervisningsgrupper.

Utifrån förvaltningens ekonomiska situation är det omöjligt att utöka med ytterligare en central särskild undervisningsgrupp (KRAFT) då kostnaden för denna blir ytterligare cirka 2,6 mkr.

Då projektet KRAFT visar på goda resultat anser vi att denna inriktning och målsättning kan ses som ett arbetssätt i samtliga grupper.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från Barn- och utbildningsförvaltningen
- Särskilda undervisningsgrupper-förslag på en framtida organisation
- Utvärdering KRAFT

Paragrafen skickas till

Socialnämnden
Skolchef

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital signering			

Barn- och utbildningsnämnden

Uppföljning av uppdrag i verksamhetsplanen om särskilda undervisningsgrupper

Förslag till beslut

- 1 Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta ett inriktningsbeslut enligt förslag 3 för en framtida organisation av centrala särskilda undervisningsgrupper i Falköpings kommun

Sammanfattning

Många elever har idag ett omfattande stödbehov som kräver speciella insatser och resurser. I Falköping har vi idag sex olika centrala särskilda undervisningsgrupper med olika inriktning utifrån elevernas behov och ålder. Skolchef har fått i uppdrag att göra en genomlysning av dessa samt föreslå en framtida organisation.

Genomlysningen av centrala särskilda undervisningsgrupper har resulterat i tre olika förslag.

Förslagen har helt utgått ifrån elevernas och skolornas behov och verkställighet/beslut utifrån nuvarande organisation och personal behöver därför processas och samverkas utifrån vilken väg Falköpings kommun väljer att gå. Här behöver en tydlig tidsplan göras utifrån verkställighet av beslut.

KRAFT är ett projekt med inriktning på att i förebyggande syfte anordna stöd och utbildning för ungdomar med omfattande stödbehov och problematisk skolfrånvaro. Projektet har varat från och med augusti 2022 och har genomförts i samarbete med socialnämnden.

Enligt den genomförda utvärderingen hösten 2023, visar projektet på mycket goda resultat. I två av de tre förslagen finns Kraft med för att permanentas.

Bakgrund

I mars 2023 gav nämnden verksamhetschef för centrala barn- och elevhälsan, i uppdrag att göra en genomlysning av de centrala särskilda undervisningsgrupperna. Till sin hjälp i arbete med genomlysningen har hon

haft en arbetsgrupp bestående av rektorer, verksamhetsledare och kuratorer till sin hjälp.

Uppdraget redovisades för nämnden i oktober 2023 och utifrån gruppens sammanfattning gavs skolchef följande uppdrag:

- 1 Barn- och utbildningsnämnden beslutar att ge skolchefen i uppdrag att göra en fördjupad kartläggning och utredning kring behov, möjligheter och förutsättningar för särskilda undervisningsgrupper på skolorna.
- 2 Utredningen ska även klargöra vilka centrala särskilda undervisningsgrupper och vilka inriktningar på dessa som ska finnas.
- 3 Redovisning av uppdraget ska göras till nämnden under våren 2024.

Förvaltningen har i samarbete med socialförvaltningen haft ett projekt KRAFT, i samband med beslut behöver det avgöras om detta projekt ska bli reguljär verksamhet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen visar på tre olika förslag:

1. Nuvarande organisation behålls och utökas med KRAFT.
2. Alla centrala undervisningsgrupper tas bort och medlen fördelas ut till samtliga skolor.
3. C-klass, J-klass och G-klass görs om till resursskolor. Lilla Fredriksberg, Studiegården och Kraft görs om till Kraft 1 och Kraft 2.

Utifrån de tre olika presenterade förslagen anser förvaltningen att nämnden ska ta ett inriktningsbeslut för förslag 3. Förslaget behöver fortsatt utredas och processas innan verkställighet kan genomföras utifrån att organisationen bantas från sex grupper till fem grupper (inklusive KRAFT).

Vi behöver även i samverkan med socialförvaltningen fortsatt utreda hur vi arbetar med akutskolor.

Förslaget innebär att:

RESURSSKOLOR

C-, J- och G -klass görs om till resursskolor. Beslut om placering tas som tidigare av Centrala barn- och elevhälsan. Eleverna skrivs in på respektive skola och verksamheten organiseras och leds av rektor. Resursskolorna regleras utifrån lagtext och här behöver man tydliga kriterier för mottagande och beslut. Om man väljer att göra om dessa grupper till resursskolor bör man se över mottagande, rutiner, juridik och beslut. Här behöver antalet elever utökas i grupperna, för att kunna möta det ökade behovet hos våra elever.

Här är det inte självklart att G-klassen görs om till en resursskola utifrån gymnasiets struktur och utbildningsform.

Lilla Fredriksberg, Studiegården och KRAFT:

Här föreslår vi två centrala undervisningsgrupper, på grund av att vi idag inte har möjlighet att starta ytterligare en central undervisningsgrupp. Samtliga SU-grupper arbetar på ett mycket bra sätt men konceptet KRAFT har många

fördelar som vi bör ta tillvara. Att vi tydligare samverkar med socialförvaltningen är en av dessa.

KRAFT 1:

Vänder sig till elever år 1–6.

Antal elever: 8–10

Beslut om placering görs mer transparent. Denna beslutsgång kan utformas på flera olika sätt och behöver diskuteras mer inför verkställighet. Ett förslag är: beslut om placering görs i samråd med socialförvaltningen av utsedda rektorer. Centrala barn- och elevhälsan finns med som stöd när så krävs. Verksamheten knyts till en av våra skolor. Rektor på aktuell skola leder och styr verksamheten. Samverkan sker med socialförvaltningen för att erbjuda familjen stöd. Någon skolplacering kan vara mer flexibel utifrån ett akut skolbehov.

En tydlig målsättning för verksamheten arbetas fram och varje elev har en handlingsplan om insats. Placeringen tidsbegränsas utifrån behov.

Eleven är inskriven på sin ”ordinarie skola”, då denna placering är temporär.

Elevens fritidshemsplacering under placeringen bör även planeras utifrån behov, något som inte görs idag.

KRAFT 2

Vänder sig till elever år 7–9.

Antal elever: 10

Beslut om placering görs mer transparent. Denna beslutsgång kan utformas på flera olika sätt och behöver diskuteras mer inför verkställighet. Ett förslag är: beslut om placering görs i samråd med socialförvaltningen av utsedda rektorer. Centrala barn- och elevhälsan finns med som stöd när så krävs. Verksamheten knyts till en av våra skolor. Rektor på aktuell skola leder och styr verksamheten. Samverkan sker med socialförvaltningen för att erbjuda familjen stöd. Någon skolplacering kan vara mer flexibel utifrån ett akut skolbehov.

En tydlig målsättning för verksamheten arbetas fram och varje elev har en handlingsplan om insats. Placeringen tidsbegränsas utifrån behov.

Eleven är inskriven på sin ”ordinarie skola”, då denna placering är temporär.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen lägger idag cirka 12 mkr på våra centrala särskilda undervisningsgrupper.

Utifrån förvaltningens ekonomiska situation är det omöjligt att utöka med ytterligare en central särskild undervisningsgrupp (KRAFT) då kostnaden för denna blir ytterligare cirka 2,6 mkr.

Då projektet KRAFT visar på goda resultat anser vi att denna inriktning och målsättning kan ses som ett arbetssätt i samtliga grupper.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från Barn- och utbildningsförvaltningen
- Särskilda undervisningsgrupper-förslag på en framtida organisation
- Utvärdering KRAFT

Beslutet ska skickas till

- Socialnämnden

Karina Bronell
Skolchef

2024-10-11

Justerat förslag till samverkansavtal avseende ungdomsmottagning från 2025-01-01

Den 17 september 2024 skickade Västra Götalandsregionen, via de delregionala nämnderna, ett förslag till kommunerna i Västra Götaland om ett lokalt samverkansavtal avseende ungdomsmottagning. Syftet med utskicket var att bereda de avtal som ska tecknas mellan operativa hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Götalandsregionen och respektive kommun.

Information om viktig justering i avtalet

Den 23 maj ställde sig det partsgemensamma politiska samrådsorganet (SRO) bakom ”Samverkansavtal ungdomsmottagningen i Västra Götaland”. Texten i de förslag till lokala samverkansavtal som de delregionala nämnderna skickat ut är hämtat från dokumentets Bilaga 1 ”Mall för lokalt samverkansavtal”. Under beredningen har det uppmärksammats att avtalstiden i det länsgemensamma avtalet inte är likalydande utan skiljer sig från det som står i ”Mall för lokalt samverkansavtal”. Det gör att det finns oklarheter kring vilken avtalsperiod och rutin för förlängning och uppsägning som gäller.

I det länsgemensamma samverkansavtalet står:

”Avtalet gäller under perioden 2025-01-01 – 2027-12-31. Om avtalet inte sagts upp skriftligen 12 månader innan avtalets utgång förlängs det automatiskt med 2 år.”

I mallen för lokalt samverkansavtal står:

”Avtalet gäller under perioden 2025-01-01 – 2027-12-31 med möjlighet till 2 års förlängning. Förlängningen ska vara skriftlig och beslutad av samtliga avtalsparter. Uppsägning av avtalet för upphörande eller omförhandling ska meddelas övriga parter skriftligen med 12 månaders varsel.”

Det är angeläget att rätt avtalstid finns med vid beredning av ärendet och de delregionala nämnderna skickar därför ut ett förtydligande kring avtalstiden. Den

avtalstid som är korrekt och som ska stå i förslaget är:

”Avtalet gäller under perioden 2025-01-01 – 2027-12-31. Om avtalet inte sagts upp skriftligen 12 månader innan avtalets utgång förlängs det automatiskt med 2 år.”

Det slutliga förslaget till lokalt avtal kommer att skickas ut till er kommun i månadsskiftet november/december.

Vänliga hälsningar

Titti Walterum

Ansvarig tjänsteperson delregional nämnd östra

Länsgemensamt samt lokalt samverkansavtal avseende ungdomsmottagning i Falköping kommun 2025, Delregional Nämnd Östra

Förslag till beslut

- 1 Socialnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget till länsgemensamt samverkansavtal gällande ungdomsmottagningar i Västra Götaland.
- 2 Socialnämnden beslutar att ställa sig bakom den lokala samverkansavtalet för ungdomsmottagningen i Falköping.

Sammanfattning

Det tidigare inriktningsdokumentet för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland har reviderats och gjorts om till ett samverkansavtal.

Förvaltningen har inga synpunkter på förslaget till samverkansavtal. Det är positivt att ha ett samverkansavtal som kan fungera som en ram för ungdomsmottagningen verksamhet och som kan leda till ökad likvärdighet mellan ungdomsmottagningarna.

Samverkansavtalet reglerar kommunens rätt till insyn och samverkan gällande uppföljning och resultat av ungdomsmottagningens verksamhet.

Avtalet följer också den finansieringsmodell som Falköping tillämpar sedan 2023.

Bakgrund

Det tidigare inriktningsdokumentet för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland har reviderats och gjorts om till ett samverkansavtal. På uppdrag av Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) har förslag på ett samverkansavtal för ungdomsmottagningar i Västra Götaland tagits fram.

Det partsgemensamma politiska samrådsorganet (SRO) ställde sig i augusti 2023 bakom att förslaget sändes på remiss till nämnder och styrelser inom Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner. Det länsgemensamma samverkansavtalet ligger till grund för uppdragen till utförarna i Västra Götalandsregionen samt för tecknandet av lokala avtal mellan Västra Götalandsregionen och respektive kommun.

Den 23 maj 2024 var förslag till samverkansavtal uppe för behandling i SRO. Parterna ställde sig då bakom förslag till avtal och rekommenderade kommunalförbunden att rekommendera sina medlemskommuner att besluta om nytt samverkansavtal under hösten 2024, för att det ska kunna träda i kraft från och med den 1 januari 2025 och ersätta nuvarande inriktningsdokument som gäller till och med den 31 december 2024.

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde för Västra Götalandsregionens del 2024-08-28, § 144, *Länsgemensamt samverkansavtal för ungdomsmottagningar i Västra Götaland*, att gälla från och med 2025-01-01. Samverkansavtalet gäller under perioden 2025-01-01 – 2027-12-31. Om avtalet inte sagts upp skriftligen 12 månader innan avtalets utgång förlängs det automatiskt med 2 år.

Lokalt samverkansavtal

För att reglera samverkan och ansvarsfördelning samt förankra varje ungdomsmottagning lokalt, ska lokala samverkansavtal tecknas mellan respektive kommun och Västra Götalandsregionen och ersätta nuvarande avtal som gäller fram till 2024-12-31. Det lokala samverkansavtalet är utformat utifrån mallen i det länsgemensamma samverkansavtalet.

Syftet med ett gemensamt samverkansavtal för ungdomsmottagningen i Västra Götaland är:

- att tydliggöra uppdrag och förväntningar
- att skapa likvärdigt innehåll i verksamheterna
- kvalitetssäkra verksamheterna

Samverkansavtalet beskriver:

- Verksamhetsområde och målgrupp
- Samverkande parter respektive samt gemensamma ansvar
- Insatser, åtagande och kompetens
- Organisation, ledning och styrning
- Mål och uppföljning
- Inriktning för fortsatt utveckling
- Mall för lokalt samverkansavtal, inkl. ekonomi

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har inga synpunkter på förslaget till samverkansavtal. Det är positivt att ha ett samverkansavtal som kan fungera som en ram för ungdomsmottagningen verksamhet och som kan leda till ökad likvärdighet mellan ungdomsmottagningarna.

Förvaltningen har tidigare anställt den kurator som arbetar på ungdomsmottagningen, men sedan 2023 är kuratorn anställd av regionen, men bekostas av kommunen. Samverkansavtalet reglerar kommunens rätt till insyn och samverkan gällande uppföljning och resultat av ungdomsmottagningens verksamhet.

Avtalet följer också den finansieringsmodell som Falköping tillämpar sedan 2023.

Förvaltningen bedömning är att samverkansavtalet inte ändrar någonting i förhållande till nämndens verksamhet, men att det leder till en ökad insyn och en ökad jämlikhet i Västra Götaland. Förvaltningen gör därför bedömningen att nämnden ska ställa sig bakom förslaget till samverkansavtal, både det övergripande samverkansavtalet och det lokala samverkansavtalet.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Avtalet innebär ingen förändring i finansieringsmodell, men avgiften har indexuppräknats.

Den samlade finansieringen är beräknad på den fastställda kostnaden 777 kronor per ungdom. Uppräkning har gjorts enligt regionens index till nivå 2025. Befolkningsförändringar till och med 2023 har beaktats i fördelningen mellan kommunerna men har inte påverkat den samlade finansieringen. Ungdomsmottagningarna finansieras även av statsbidrag som förmedlas via Västra Götalandsregionen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från socialförvaltningen, 2024-10-09
- Länsgemensamt samverkansavtal för ungdomsmottagningar i Västra Götaland
- Förslag på lokalt samverkansavtal för ungdomsmottagningen i Falköpings kommun

Beslutet ska skickas till

Västra Götalandsregionen
Eva Olofsson, biträdande socialchef

Eva Olofsson
Biträdande socialchef

Lokalt samverkansavtal, ungdomsmottagning

1. Avtalsparter och placering

Avtalsparter är Västra Götalandsregionen, org. nr 232100–0131, genom operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och Falköpings kommun, org. nr 212000-1744.

Ungdomsmottagningen är en gemensam verksamhet där Västra Götalandsregionen är huvudman i Falköpings kommun. Falköpings kommun är samverkanspartner och medfinansiär.

2. Avtalstid

Avtalet gäller under perioden 2025-01-01 – 2027-12-31 med möjlighet till 2 års förlängning. Förlängningen ska vara skriftlig och beslutad av samtliga avtalsparter.

Uppsägning av avtalet för upphörande eller omförhandling ska meddelas övriga parter skriftligen med 12 månaders varsel.

3. Avtalets utgångspunkt

Avtalet tar sin utgångspunkt i Samverkansavtal ungdomsmottagningar i Västra Götaland. Båda parter åtar sig att följa Samverkansavtal ungdomsmottagningar i Västra Götaland.

4. Avtalets syfte

Avtalet avser verksamheten vid ungdomsmottagningen i Falköpings kommun och har som syfte att beskriva lokala överenskommelser kring verksamheten samt den ekonomiska fördelningen mellan Västra Götalandsregionen och Falköpings kommun.

5. Mottagning och kompetenssättning

Ungdomsmottagningen i Falköpings kommun är en Bas-mottagning.

6. Finansiering

Västra Götalandsregionen ansvarar för hela kostnaden för det medicinska uppdraget¹. Västra Götalandsregionen och kommunerna delar lika på kostnadsansvaret för uppdraget kring psykosocial och psykisk hälsa. Det innebär att Västra Götalandsregionen ska finansiera 75 procent av kostnaden för ungdomsmottagningen och kommunerna 25 procent av kostnaden. Kostnaden ska årligen uppräknas med av regionfullmäktige beslutad uppräkningsfaktor.

Kommunens andel av kostnad fördelas baserat på antalet invånare i åldersgruppen 13–24 år². Kostnaden per invånare i åldersgruppen 13–24 år för 2022 är fastställd till 777 kr³.

Resursfördelningen till mottagningarna baseras på behov och inte utifrån invånarantal. Syftet med fördelnings- och finansieringsprincipen är att kommunerna ska bära kostnaden för sina

---

¹ Vilket inkluderar kostnader för laboratorium/provtagning samt preventivmedel.

² Invånare i åldern 13–24 år är den huvudsakliga målgruppen

³ Kostnaden per invånare är framräknad utifrån den totala kostnaden för ungdomsmottagningen för 2022 fördelat på antal invånare 13–24 år i länet.

invånare i åldersgruppen samtidigt som invånarna ska vara fria att söka till vilken mottagning de önskar.

De lokala avtalen ska innehålla ekonomiska åtagande i enlighet med detta läns-gemensamma samverkansavtal.

Ungdomsmottagningen ska följa Västra Götalandsregionens regler och rutiner gällande patientavgifter och debitera patientavgift med de belopp som regionen fastställer. Intäkterna ingår i ungdomsmottagningens budget.

För ungdomsmottagningen i Falköpings kommun innebär det följande fördelning av kostnader mellan Västra Götalandsregionen och Falköpings kommun:

Västra Götalandsregionen	2 770 254 kr
Falköpings kommun	923 418 kr

Västra Götalandsregionen ska fakturera kommunen med som längst intervall var tredje månad. Under avtalsperioden avser regionen att övergå till månadsvis fakturering.

Betalningsvillkor är 30 dagar från fakturadatum. Fakturerings- och expeditonsavgifter utgår inte. Vid försen betalning debiteras påminnelseavgift samt ränta enligt räntelagen.

Fakturering ska så långt som möjligt ske elektroniskt.

Information om fakturamottagare och referens

7. Ändringar och tillägg i avtalet

Om det under avtalsperioden skulle inträffa väsentliga förändringar i förutsättningarna för ingånget avtal äger endera parten rätt att begära förhandlingar om ändringar och tillägg i avtalet. Sådana väsentliga förändringar kan vara nya lagar, förordningar eller ändring av medicinsk praxis avseende den vård som avtalet omfattar.

Parterna i detta avtal kan inte utan godkännande från varandra överlåta sitt åtagande på annan part.

Ändringar och tillägg till detta avtal ska skriftligt godkännas av parterna för att vara gällande.

8. Tvist

Tvist mellan parterna om tolkning eller tillämpning av detta avtal löses i samförstånd mellan parterna. Om tvist om tolkning eller tillämpning av avtalet inte kan lösas i samförstånd mellan parterna, lyftes frågan till respektive huvudman.

9. Underskrifter

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Datum och ort

Datum och ort

För Falköpings kommun

För Västra Götalandsregionen

Ann-Sofie Rundberg
Avdelningschef strategi, samverkan och FoU

Namn
Titel

Avtalsförslag

SAMVERKANSAVTAL

Ungdomsmottagningen i Västra Götaland

Gäller för: Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
Giltig från: 2025-01-01

→ Avtal

Överenskommelse

Riktlinje

Rutin

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Syfte och mål.....	4
3.	Avtalsparter.....	4
4.	Avtalstid och uppföljning	4
5.	Lagstiftning, styrande och stödjande dokument	4
6.	Målgrupp.....	5
7.	Uppdrag	5
8.	Övergripande mål	6
9.	Insatser, åtagande och kompetens.....	7
9.1.	Insatser vid ungdomsmottagningen	7
9.2.	Ungdomsmottagningens verksamhetsformer	8
9.3.	Utåtriktat arbete och informationsarbete	8
9.4.	Kompetens	8
10.	Samverkan.....	9
11.	Samverkande parter	9
11.1.	Kommun.....	9
11.2.	Region	9
12.	Organisation, ledning och styrning	10
12.1.	Huvudmannaskap	10
12.2.	Organisationsmodell	10
12.2.1.	Huvudmottagning	10
12.2.2.	Basmottagning	10
12.2.3.	Närmottagning	11
12.3.	Resursnivå	11
12.4.	Verksamhetschef och medicinskt ledningsansvar	11
13.	Uppföljning av verksamheten	12
14.	Sekretess och dokumentation	12
15.	Ekonomi	12
16.	Lokala samverkansavtal	13
	Referenser	15
	Bilagor	15
	Bilaga 1. Mall för lokalt samverkansavtal	16
1.	Avtalsparter och placering	16
2.	Avtalstid	16
3.	Avtalets utgångspunkt	16
4.	Avtalets syfte	16

5. Mottagning och kompetenssättning.....	16
6. Finansiering.....	17
7. Ändringar och tillägg i avtalet.....	18
8. Tvist.....	18
9. Underskrifter.....	18
Bilaga 2. Utvecklingsområden.....	19

1. Inledning

Första ungdomsmottagningen i Sverige startades 1970, därefter spred sig idén om en mottagning särskilt inriktad mot ungas fysiska och psykiska hälsa snabbt över landet. Målet med ungdomsmottagningen har allt sedan starten varit att arbetet ska präglas av en helhetssyn på unga. Området kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en viktig del av arbetet. Mottagningen har genom åren också fått en allt större utmaning i att arbeta tydligare med psykisk hälsa och ungas levnadsvanor och livsvillkor. Idag är det tvärprofessionella arbetssättet väl etablerat och fördelningen mellan medicinskt och psykosocialt uppdrag relativt jämnt fördelat.

Unga ska vid behov kunna få hjälp och stöd och bli stärkta i övergången mellan ungdom och vuxenliv. Ungdomsmottagningen ska vara en lättillgänglig arena för unga, där ungas behov och de lokala förutsättningarna ska vara i fokus. Ungdomsmottagningen ska arbeta på uppdrag av den unge.

Det första inriktningsdokumentet för ungdomsmottagningen i Västra Götaland togs fram 2011. Dokumentet har sedan dess genomgått några revideringar. I juni 2022 ställde sig Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) bakom uppdraget att revidera inriktningsdokumentet ännu en gång. Med hänvisning till gällande riktlinje för gemensamma styrdokument i Västra Götaland¹ revideras dokumentet nu till ett samverkansavtal.

---

¹ Riktlinje – Gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg, [Vårdsamverkan Västra Götaland](#).

2. Syfte och mål

Syftet med ett gemensamt samverkansavtal för ungdomsmottagningen i Västra Götaland är att:

- Tydliggöra uppdrag och förväntningar
- Skapa likvärdigt innehåll i verksamheterna
- Kvalitetssäkra verksamheten

Målet är att dokumentet ska fungera som ett gemensamt styrdokument mellan huvudmännen där inriktning och ansvar för samverkan tydligt framgår.

3. Avtalsparter

Detta samverkansavtal gäller samtliga 49 kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen. Dessa benämns nedan som avtalsparterna.

Samverkansavtalet ska ses som ett gemensamt styrdokument mellan avtalsparterna.

4. Avtalstid och uppföljning

Avtalet gäller under perioden 2025-01-01 – 2027-12-31. Om avtalet inte sagts upp skriftligen 12 månader innan avtalets utgång förlängs det automatiskt med 2 år. Uppföljning kommer ske under avtalsperioden.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för avtalet kan initiativ till en översyn tas av det politiska samrådsorganet, SRO.

Båda avtalsparterna har ett gemensamt ansvar för den länsgemensamma uppföljningen av samverkansavtalet. Uppföljning ska ske gentemot Vårdsamverkan Västra Götaland.

5. Lagstiftning, styrande och stödjande dokument

Ungdomsmottagningens verksamhet ska följa gällande lagstiftning och arbeta utifrån den unges bästa.

Vid framtagande av detta samverkansavtal har följande styrande och stödjande dokument samt lagstiftning tagits i beaktande:

- Hälso- och sjukvårdslagen²

---

² Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), [Riksdagen](#).

- Lagen om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter³
- Socialtjänstlagen⁴
- Skollagen⁵
- Patientlagen⁶
- Offentlighets- och sekretesslagen⁷
- Handbok för Sveriges ungdomsmottagningar⁸

Samt i övrigt gällande lagar.

Dessutom vilar dokumentet till stor del på handboken och riktlinjen för ungdomsmottagningar som arbetets fram av Föreningen Sveriges ungdomsmottagningar (FSUM). Det är en nationell ideell förening med uppgift att stimulera till utveckling av ungdomsmottagningars verksamhet. FSUM:s handbok och riktlinjer för ungdomsmottagningar i Sverige är vägledande för hur arbetet på landets ungdomsmottagningar bedrivs. FSUM:s styrelse verkar nationellt som en kunskaps- och remissinstans gentemot socialdepartement och Sveriges kommuner och regioner i olika frågor rörande ungdomars hälsa.

6. Målgrupp

Ungdomsmottagningens målgrupp är ungdomar och unga vuxna, i första hand riktade till åldersspannet 13 – 24 år.

7. Uppdrag

Ungdomsmottagningen har till uppgift att på ungas uppdrag förmedla kunskap och ge information samt att ge tidiga insatser, stöd och behandling främst inom områdena sexuell, reproduktiv, psykosocial och psykisk hälsa. Ungdomsmottagningen ska också uppmärksamma och medvetandegöra riskfyllda levnadsvanor och normbrytande beteenden. Ungdomsmottagningen har viktig betydelse för att tillgodose ungdomars och unga vuxnas rätt till hälsa.

Ungdomsmottagningen ska vara en lågtröskelverksamhet. Det innebär att det ska vara lätt för den unge att söka stöd och få hjälp.

---

³ Lagen om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197), [Riksdagen](#).

⁴ Socialtjänstlagen (2001:453), [Riksdagen](#).

⁵ Skollag (2010:800), [Riksdagen](#).

⁶ Patientlag (2014:821), [Riksdagen](#).

⁷ Offentlighets- och sekretesslag (2009:400), [Riksdagen](#).

⁸ *Handbok för Sveriges ungdomsmottagningar*, [Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar \(FSUM\)](#).

Ungdomsmottagningen ska vara lättillgänglig och anpassad efter ungas behov. Tillgängligheten ger stora möjligheter till tidiga insatser.

Ungdomsmottagningen ska ses som ett komplement till annat hälsofrämjande och förebyggande arbete samt övrig hälso- och sjukvård.

Ungdomsmottagningen är ingen remissinstans.

Verksamheten vid ungdomsmottagningen ska erbjuda en jämlik vård utifrån de ungas behov. Kunskaper om ungas hälsa, omvärld, levnadsvanor, livsvillkor och demografi ska identifieras dels på strukturell och övergripande nivå, dels utifrån lokal kunskap.

Ungdomsmottagningens huvudområden:

- Levnadsvanor och livsvillkor
- Samlevnad och relationer
- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- Psykisk hälsa

Unga ska fritt kunna välja vilken ungdomsmottagning de vill besöka inom Västra Götaland. Det innebär att alla ungdomsmottagningar ska ta emot unga vart de än kommer ifrån.

Ungdomsmottagningen ska arbeta systematiskt med att stärka ungas delaktighet och inflytande. Deras erfarenheter och synpunkter är en del av den samlade kunskapen och en viktig resurs för utveckling och förbättring av ungdomsmottagningen.

Ungdomsmottagningen ska sträva efter att inkludera unga som av olika skäl är särskilt svåra att nå. Verksamheten ska vara tillgänglig för alla unga oavsett deras socioekonomiska villkor, funktionalitet, sexualitet, kön, könsidentitet, migrationsbakgrund och ålder.

Möjlighet finns för kommuner och regionen att komma överens om tilläggsuppdrag på lokal nivå.

8. Övergripande mål

De övergripande målen för ungdomsmottagningens verksamhet är följande:

- Stärka ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter
- Främja ungas fysiska och psykiska hälsa

9. Insatser, åtagande och kompetens

9.1. Insatser vid ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen ska utföra rådgivande, stödjande och behandlade arbete individuellt och i grupp. Verksamheten ska också bedriva utåtriktat arbete på gruppnivå.⁹

Verksamheten fördelas på cirka 50 procent medicinskt uppdrag och cirka 50 procent på uppdrag kring psykosocial och psykisk hälsa.

Inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter ska ungdomsmottagningen arbeta med följande:

- Erbjuder adekvat kunskap om sexualitet
- Uppmärksamma sexuell ohälsa och erbjuda råd, stöd och behandlande insatser
- Stärka unga i deras naturliga nyfikenhet kring sexualiteten samt stödja deras självkänsla och integritet
- Stärka unga i deras utforskande kring sexuell identitet och könsidentitet
- Erbjuder kondomsamtal, preventivmedelssamtal och förskrivning av preventivmedel
- Förebygga och ge stöd vid oplanerad/oönskad graviditet
- Samtala om sexuellt överförbara sjukdomar
- Smittspårning och behandling av sexuellt överförbara sjukdomar

Inom området psykosocial och psykisk hälsa ska ungdomsmottagningen arbeta med följande:

- Ungas fysiska och psykiska utveckling samt kroppsuppfattning och självbild
- Uppmärksamma ohälsa och erbjuda råd, stöd, motiverande/bearbetande samtal kring sociala problem, psykisk ohälsa, våldsutsatthet samt riskbruk, skadligt bruk och beroende
- Göra bedömningar, ge tidiga insatser och korttidsbehandling vid lindrig psykisk ohälsa (ej läkemedelsbehandling)

Ungdomsmottagningen ska också göra en bedömning om verksamheten är rätt instans och vid behov hänvisa till rätt vårdgivare eller annan aktör.

---

⁹ För mer information, se stycke 9.3.

9.2. Ungdomsmottagningens verksamhetsformer

Ungdomsmottagningen ska erbjuda följande verksamhetsformer, vilka kan utvecklas över tid:

- Drop in-mottagning
- Individuella besök
- Gruppverksamhet
- Online-verksamhet
- Digitala tillgänghetslösningar och e-tjänster
- Telefonrådgivning
- Utåtriktat arbete och informationsarbete

9.3. Utåtriktat arbete och informationsarbete

Alla unga ska känna till var ungdomsmottagningen finns och ha vetskap om vad de kan få hjälp med på mottagningarna. Minst en gång under högstadietiden ska alla elever få träffa ungdomsmottagningen för att få information om verksamheten. Utöver detta är det eftersträvansvärt att på högstadie- och gymnasienivå arbeta i en strukturerad form där unga aktivt får möjlighet att diskutera olika ämnen inom sexuell och reproduktiv hälsa, levnadsvanor samt psykisk hälsa.

Ungdomsmottagningens utåtriktade arbete kan även inkludera yngre åldrar.

9.4. Kompetens

För att verksamheten ska få definieras som ungdomsmottagning ska personalgruppen bestå av barnmorska, kurator och/eller psykolog samt läkare (i första hand specialist i allmänmedicin). Tillgång till läkare kan för mindre mottagningar ske genom samverkan.¹⁰ Mottagningarna kan ha tillgång till andra personalkategorier som till exempel sjuksköterska, undersköterska och/eller administrativ personal.

En central förutsättning för ungdomsmottagningarnas verksamhet är att företrädare för de medicinska, sociala och psykologiska kompetenserna har ett nära samarbete och ett tvärprofessionellt arbetssätt.

Fördelningen mellan de psykosociala/psykologiska och medicinska kompetenserna ska vara jämnt fördelade. För att kunna möta ungdomar utifrån deras behov och förutsättningar kräver uppdraget specifik kompetens om ungdoms- och genusperspektiv, biologiska, psykologiska,

---

¹⁰ För mer information, se stycke 12.2.

sociala aspekter på tonårsutveckling, sexualitet och könsidentitet samt barnrättskompetens.

10. Samverkan

Verksamheten vid ungdomsmottagningarna bygger på en aktiv samverkan mellan kommun och region. Samverkan ska ske på både individuell och organisatorisk nivå. Det innebär ömsesidig samverkan på lokal nivå, delregional nivå och på länsnivå i frågor som rör barns och ungdomars välbefinnande. Samverkan på organisationsnivå sker företrädesvis genom vårdssamverkanstrukturen.

Att samverka genom ungdomsmottagningens verksamhet är en del av kommunernas och Västra Götalandsregionens gemensamma arbete med att utjämna skillnader i hälsa och socioekonomiska förutsättningar.

11. Samverkande parter

Ungdomsmottagningens uppdrag faller inom ramen för både kommunen och regionens ansvar genom gällande svensk lagstiftning.

11.1. Kommun

Kommunen har enligt Socialtjänstlagen ansvar för att invånarna får det stöd och den hjälp de behöver. Kommunen ska genom uppsökande verksamhet eller på annat sätt främja förutsättningar för goda levnadsförhållanden och också svara för omsorg, service, upplysningar, råd, stöd och vård till de som behöver det. Kommunen ansvarar också för att det finns tillgång till öppna insatser för att kunna möta behov hos bland annat barn och unga.

Kommunens elevhälsa har också ett ansvar för målgruppen utifrån Skollagen. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och vid behov samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.¹¹

11.2. Region

Regionen ska enligt Hälso- och sjukvårdslagen erbjuda en god hälso- och sjukvård till invånarna. Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Regionen ska också

---

¹¹ Skollagen, 2 kap. §25. Träder i kraft 2023-07-02.

arbeta för att förebygga ohälsa enligt Hälso- och sjukvårdslagen samt erbjuda en vård som är lätt tillgänglig.

12. Organisation, ledning och styrning

12.1. Huvudmannaskap

I Västra Götaland är Västra Götalandsregionen huvudman för ungdomsmottagningen och har därigenom det medicinska ledningsansvaret.¹²

12.2. Organisationsmodell

I Västra Götaland finns en organisationsmodell för ungdomsmottagningen i tre nivåer: huvud-, bas och närmottagning. Nivåstruktureringen görs för att trygga resurser och kompetenser även för de mindre mottagningarna. Syftet är att öka förutsättningarna för en jämlik vård.

12.2.1. Huvudmottagning

- Drop-in och tidsbokning
- Kompetens på mottagningen ska bestå av barnmorska, kurator, psykolog och allmänläkare med uppdrag att även vara en resurs för mindre mottagningar
- Egen lokal anpassad för ungdomsmottagningsverksamhet

Huvudmottagningar ska ha öppet fem dagar i veckan.

Vid en huvudmottagning kan även andra yrkeskategorier finnas, till exempel gynekolog, psykoterapeut, sjuksköterska med vidareutbildning inom exempelvis psykisk hälsa, sexuellt överförbara sjukdomar, andrologi eller sexologi.

12.2.2. Basmottagning

- Drop-in och tidsbokning
- Kompetens ska minst bestå av barnmorska och kurator med uppdrag att även vara en resurs för mindre mottagningar
- Tillgång till övriga kompetenser som finns på en huvudmottagning
- Lokal anpassad för ungdomsmottagningsverksamhet

---

¹² För mer information, se stycke 12.4.

Bas­mottagningar ska ha öppet minst tre dagar i veckan.

12.2.3. Närmottagning

- Tidsbokning
- Kompetens ska minst bestå av barnmorska och kurator
- Tillgång till övriga kompetenser som finns på en huvudmottagning
- Kan vara mobil
- Erbjuder lokaler som passar de unga

Detta är en lägsta nivå. För läkarkompetens kan vid behov samverkan ske med vårdcentral.

Närmottagningars öppettider behöver anpassas utifrån omfattningen av det uppsökande arbetet.

12.3. Resursnivå

Den resursnivå där en lägsta service och kvalitetsnivå uppnås, upprätthålls vid ett befolkningsunderlag på 3 250 ungdomar inom målgruppen 13–24 år, när ungdomsmottagningen bemannas med motsvarande:

- Barnmorska 1,0 tjänst
- Kurator och/eller psykolog 1,0 tjänst
- Läkare 0,1 tjänst

Resurserna anpassas proportionerligt enligt ovan för samtliga mottagningar utifrån antal ungdomar i närområdet.

12.4. Verksamhetschef och medicinskt ledningsansvar

För varje ungdomsmottagning ska det finnas en verksamhetschef. Verksamhetschefen ska svara för att verksamheten har en personal- och kompetensstruktur som tillgodoser god vårdkvalitet, hög patientsäkerhet och främjar kostnadseffektivitet.

Verksamhetschefen för ungdomsmottagningen har det samlade ledningsansvaret, vilket också innefattar det medicinska ledningsansvaret.

13. Uppföljning av verksamheten

Ungdomsmottagningen ska följa och analysera verksamhetens kvalitet och resultat utifrån de övergripande målen.¹³

Utöver detta ska besöks- och åtgärdsregistrering redovisas i Västra Götalandsregionens vårddatabas. Ungas synpunkter och erfarenheter är värdefulla och ska tas tillvara. De är en del av den samlade kunskapen och en viktig resurs för att utveckla och förbättra verksamheten.

Ungas synpunkter inhämtas genom olika metoder, såväl kvalitativa som kvantitativa.

Båda avtalsparterna har i uppdrag att samverka gällande uppföljning och resultat årligen. Båda ska också ta del av resultaten.

14. Sekretess och dokumentation

Ungdomsmottagningen följer offentlighets- och sekretesslagen. Hälso- och sjukvård ska enligt patientlagen bygga på respekt för patienters självbestämmande och integritet. Med barnkonventionen som svensk lag har ungas rättsliga ställning ytterligare stärkts i Sverige. Vid alla beslut och åtgärder som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Detta medför att unga, med hänsyn till ålder och mognad, har rätt till att bestämma över sin egen sekretess och om sig själva i frågor som rör hälso- och sjukvård.

Ungdomens inställning ska inhämtas, beaktas och tillmätas betydelse med hänsyn tagen till ålder och mognad. Om den unge är under 18 år ska en mognadsbedömning göras samt en bedömning gällande vad som är barnets bästa. Ungdomar ska informeras om sekretessreglerna, sina rättigheter och på vilket sätt deras besök dokumenteras. Personalen ska även säkerställa att ungdomen har förstått informationen.

15. Ekonomi

Västra Götalandsregionen ansvarar för hela kostnaden för det medicinska uppdraget.^[1] Västra Götalandsregionen och kommunerna delar lika på kostnadsansvaret för uppdraget kring psykosocial och psykisk hälsa. Det innebär att Västra Götalandsregionen ska finansiera 75 procent av kostnaden för ungdomsmottagningen och kommunerna 25 procent av

¹³ För mer information, se stycke 8.

[1] Vilket inkluderar kostnader för laboratorium/provtagning samt preventivmedel.

kostnaden. Kostnaden ska årligen uppräknas med av regionfullmäktige beslutad uppräkningsfaktor.

Kommunens andel av kostnad fördelas baserat på antalet invånare i åldersgruppen 13–24 år.^[2] Kostnaden per invånare i åldersgruppen 13–24 år för 2022 är fastställd till 777 kr.^[3]

Resursfördelningen till mottagningarna baseras på behov och inte utifrån invånarantal. Syftet med fördelnings- och finansieringsprincipen är att kommunerna ska bära kostnaden för sina invånare i åldersgruppen samtidigt som invånarna ska vara fria att söka till vilken mottagning de önskar.

De lokala avtalen ska innehålla ekonomiska åtagande i enlighet med detta läns gemensamma samverkansavtal.

Ungdomsmottagningen ska följa Västra Götalandsregionens regler och rutiner gällande patientavgifter och debitera patientavgift med de belopp som regionen fastställer. Intäkterna ingår i ungdomsmottagningens budget.

16. Lokala samverkansavtal

För att reglera samverkan och ansvarsfördelning samt förankra varje ungdomsmottagning lokalt, tecknas lokala samverkansavtal mellan respektive kommun/avtalspart och ansvarig utförare i Västra Götalandsregionen.

I detta läns gemensamma samverkansavtal bifogas en mall för lokalt samverkansavtal.¹⁴ Mallen är förslag på hur de lokala avtalen kan utformas. I de lokala avtalen finns möjlighet att lägga till rubriker och innehåll utifrån behov.

Ett lokalt samverkansavtal ska dock innehålla följande punkter:

- Avtalsparter
- Avtalstid
- Avtalets utgångspunkt
- Avtalets syfte
- Mottagning och kompetenssättning
- Finansiering

---

[2] Invånare i åldern 13–24 år är den huvudsakliga målgruppen.

[3] Kostnaden per invånare är framräknad utifrån den totala kostnaden för ungdomsmottagningen för 2022 fördelat på antal invånare 13–24 år i länet.

¹⁴ Se bilaga 1.

- Ändringar och tillägg i avtalet
- Tvist
- Underskrifter

Referenser

Handbok för Sveriges ungdomsmottagningar, [Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar \(FSUM\)](#).

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), [Riksdagen](#).

Lagen om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197), [Riksdagen](#).

Offentlighets – och sekretesslag (2009:400), [Riksdagen](#).

Patientlag (2014:821), [Riksdagen](#).

Riktlinje – Gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg, [Vårdsamverkan Västra Götaland](#).

Skollag (2010:800), [Riksdagen](#).

Socialtjänstlagen (2001:453), [Riksdagen](#).

Bilagor

Se nedanstående sidor.

Bilaga 1. Mall för lokalt samverkansavtal

1. Avtalsparter och placering

Avtalsparter är Västra Götalandsregionen, org. nr 232100–0131, genom **x nämnd** och **x kommun**, org. nr **xxxxxx-xxxx**.

Ungdomsmottagningen är en gemensam verksamhet där Västra Götalandsregionen är huvudman i **x kommun**. **X kommun** är samverkanspartner och medfinansier.

2. Avtalstid

Avtalet gäller under perioden **xxxx-xx-xx – xxxx-xx-xx** med möjlighet till **x månaders** förlängning. Förlängningen ska vara skriftlig och beslutad av samtliga avtalsparter.

Uppsägning av avtalet för upphörande eller omförhandling ska meddelas övriga parter skriftligen med **12 månaders** varsel.

3. Avtalets utgångspunkt

Avtalet tar sin utgångspunkt i Samverkansavtal ungdomsmottagningar i Västra Götaland. Båda parter åtar sig att följa Samverkansavtal ungdomsmottagningar i Västra Götaland.

4. Avtalets syfte

Avtalet avser verksamheten vid ungdomsmottagningen i **x kommun** och har som syfte att beskriva lokala överenskommelser kring verksamheten samt den ekonomiska fördelningen mellan Västra Götalandsregionen och **x kommun**.

5. Mottagning och kompetenssättning

Ungdomsmottagningen i **x kommun** är en **x-mottagning** (ange nivå på mottagningen, se stycke 12.2 i Samverkansavtal ungdomsmottagningar i Västra Götaland).

Om mottagningen har några tilläggsuppdrag anges dessa samt tillhörande kompetenssättning här.

6. Finansiering

Västra Götalandsregionen ansvarar för hela kostnaden för det medicinska uppdraget.^[1] Västra Götalandsregionen och kommunerna delar lika på kostnadsansvaret för uppdraget kring psykosocial och psykisk hälsa. Det innebär att Västra Götalandsregionen ska finansiera 75 procent av kostnaden för ungdomsmottagningen och kommunerna 25 procent av kostnaden. Kostnaden ska årligen uppräknas med av regionfullmäktige beslutad uppräkningsfaktor.

Kommunens andel av kostnad fördelas baserat på antalet invånare i åldersgruppen 13–24 år.^[2] Kostnaden per invånare i åldersgruppen 13–24 år för 2022 är fastställd till 777 kr.^[3]

Resursfördelningen till mottagningarna baseras på behov och inte utifrån invånarantal. Syftet med fördelnings- och finansieringsprincipen är att kommunerna ska bära kostnaden för sina invånare i åldersgruppen samtidigt som invånarna ska vara fria att söka till vilken mottagning de önskar.

De lokala avtalen ska innehålla ekonomiska åtagande i enlighet med detta läns gemensamma samverkansavtal.

Ungdomsmottagningen ska följa Västra Götalandsregionens regler och rutiner gällande patientavgifter och debitera patientavgift med de belopp som regionen fastställer. Intäkterna ingår i ungdomsmottagningens budget.

För ungdomsmottagningen i **x** kommun innebär det följande fördelning av kostnader mellan Västra Götalandsregionen och **x** kommun:

Västra Götalandsregionen	x kr
X kommun	x kr

Om mottagningen har några tilläggsuppdrag specificeras dessa kostnader här samt fördelning av kostnader mellan huvudmännen.

Ange villkor för fakturering här, till exempel när fakturering ska ske, fakturamottagare och referens.

[1] Vilket inkluderar kostnader för laboratorium/provtagning samt preventivmedel.

[2] Invånare i åldern 13–24 år är den huvudsakliga målgruppen.

[3] Kostnaden per invånare är framräknad utifrån den totala kostnaden för ungdomsmottagningen för 2022 fördelat på antal invånare 13–24 år i länet.

7. Ändringar och tillägg i avtalet

Om det under avtalsperioden skulle inträffa väsentliga förändringar i förutsättningarna för ingånget avtal äger endera parten rätt att begära förhandlingar om ändringar och tillägg i avtalet. Sådana väsentliga förändringar kan vara nya lagar, förordningar eller ändring av medicinsk praxis avseende den vård som avtalet omfattar.

Parterna i detta avtal kan inte utan godkännande från varandra överlåta sitt åtagande på annan part.

Ändringar och tillägg till detta avtal ska skriftligt godkännas av parterna för att vara gällande.

8. Tvist

Tvist mellan parterna om tolkning eller tillämpning av detta avtal löses i samförstånd mellan parterna. Om tvist om tolkning eller tillämpning av avtalet inte kan lösas i samförstånd mellan parterna, lyftes frågan till respektive huvudman.

9. Underskrifter

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Datum och ort

För x kommun

Datum och ort

För Västra Götalandsregionen

Namn

Titel

Namn

Titel

Bilaga 2. Utvecklingsområden

- Stärka det systematiska arbetet med ungas delaktighet och inflytande i utvecklings- och förbättringsarbetet
- Ytterligare utvecklingsområden bör vara att utöka samarbetet med mini-Maria.
- I samverkan arbeta för ökad digitalisering av ungdomsmottagningens verksamhet.

Information till socialnämnden gällande Vård- och omsorgscollege Södra Skaraborg, 2023 - 2028

Information

Biträdande socialchef Eva Olofsson, som är ordförande i Vård- och omsorgscollege (VOC) Södra Skaraborg, informerar socialnämnden om VOC:s organisation och deras arbete för en hållbar kompetensförsörjning.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från socialförvaltningen, 2024-10-17

Maria Klarin
Nämndsekreterare

Anmälda ärenden

Socialnämnden, Socialnämnden

2024-10-23

Dokumentid	Diariernr	Datum	Beskrivning	Handläggare
37030	202400158	2024-09-24	CEMR-deklarationen - jämställdhet mellan kvinnor och män	Maria Klarin
37031	202400158	2024-09-24	Beslut - 202400582 - KS - § 158	Maria Klarin
37034	202400158	2024-09-24	Beslut - 202400479 - KS - § 159	Maria Klarin
37037	202400158	2024-09-24	Beslut - 202400580 - KS - § 162	Maria Klarin
37050	202400158	2024-09-27	Mötesanteckningar rådet för funktionshinderfrågor 2024-09-11	Maria Klarin
37051	202400158	2024-09-30	Mötesanteckningar kommunala pensionärsrådet 2024-09-12	Maria Klarin
37161	202400185	2024-10-09	Epost, Nyhetsbrev från Statens institutionsstyrelse, SiS	Maria Klarin
37162	202400185	2024-10-09	Nyhetsbrev 1 SiS 2024	Maria Klarin

Anmälda delegationsbeslut

Socialnämnden, Socialnämnden

2024-10-23

Delegationsordning	Dokumentid	Diariernr	Datum	Beskrivning	Handläggare
	36898	202400047	2024-09-02	Kopia på polisanmälan skadegörelse Wetterlinsgatan, dnr 5000-K1020189-24	Maria Klarin
	36991	202400199	2024-09-18	Dosleveransavtal Apotekstjänst Sverige AB	Maria Klarin
	37014	202400203	2024-09-26	Utvidgad fullmakt Advokatbyrån Eriksson & Bengtsson AB, mål T 4518-21, målenhet 2	Maria Klarin
	37022	202400204	2024-09-24	Direktupphandlat tillfälligt avtal gällande matttransporter Odengatan 2024-10-05 -	Maria Klarin

DELEGATIONSLISTADatum
2024-10-17**September 2024**

Beslut som fattats av delegat inom socialförvaltningen, Individärenden	Antal
Delegationsbeslut inom Individ- och familjeomsorgen (SoL, FB, LVU, LVM, Körkortsförordningen)	214 st
Delegationsbeslut inom äldreomsorgen, färdtjänst och funktionsnedsättning (SoL, Lagen om färdtjänst, LSS)	671 st
Delegationsbeslut gällande bostadsanpassningsbidrag (Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag)	9 st
Delegationsbeslut gällande jämkning av dubbla boendekostnader (SoL)	3 st

Beslut som fattats av delegat inom socialförvaltningen, Personal/anställningar	Antal
Tillsvidareanställningar	14 st
Tidsbegränsade anställningar (vikarier, visstidsanställningar, timavlönade)	82 st

Beslut som fattats av socialnämnden arbetsutskott	Paragrafer
Socialnämndens arbetsutskott, 2024-09-04	§§ 226-230
Socialnämndens arbetsutskott, 2024-09-18	§§ 231-245

Beslut som fattats av socialnämndens ordförande	Datum
Placering enligt 4 kap 1 § lag om placering om barn i skyddat boende	2024-09-08
Placering enligt 4 kap 1 § lag om placering om barn i skyddat boende	2024-09-08
Placeringsbeslut enligt 5 kap 1 § lagen om placering av barn i skyddat boende	2024-09-08
Beslut att avvisa begäran om upphörande av beslut om hemlighållande av vistelseort, lagen om placering av barn i skyddat boende	2024-09-16
Beslut om hemlighållande av vistelseort enligt 5 kap 4 § lagen om placering av barn i skyddat boende	2024-09-16
Placeringsbeslut enligt § 11 LVU	2024-09-23
Vård enligt 4 kap 1 § SoL	2024-09-23
Omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU med hänvisning till § 3	2024-09-23
Bistånd som avser boende enligt 4:1 § SoL	2024-09-23
Vård enligt 4 kap 1 § SoL	2024-09-23

Beslut som fattats av socialjouren	Datum
Bistånd som avser boende enligt 4:1 § SoL	2024-09-08
Vård enligt 4 kap 1 § SoL	2024-09-08
Utredning enligt 11 kap 1 § socialtjänstlagen	2024-09-26

Omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU med hänvisning till § 2	2024-09-26
---	------------

Beslut som fattats av Tillståndsenheten i Samverkan	Datum
Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, TIS-2024-712	2024-09-03
Återkallelse på egen begäran, TIS-2024-829	2024-09-12
Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, TIS-2024-667	2024-09-19
Återkallelse av tillstånd, TIS-2024-860	2024-09-20